

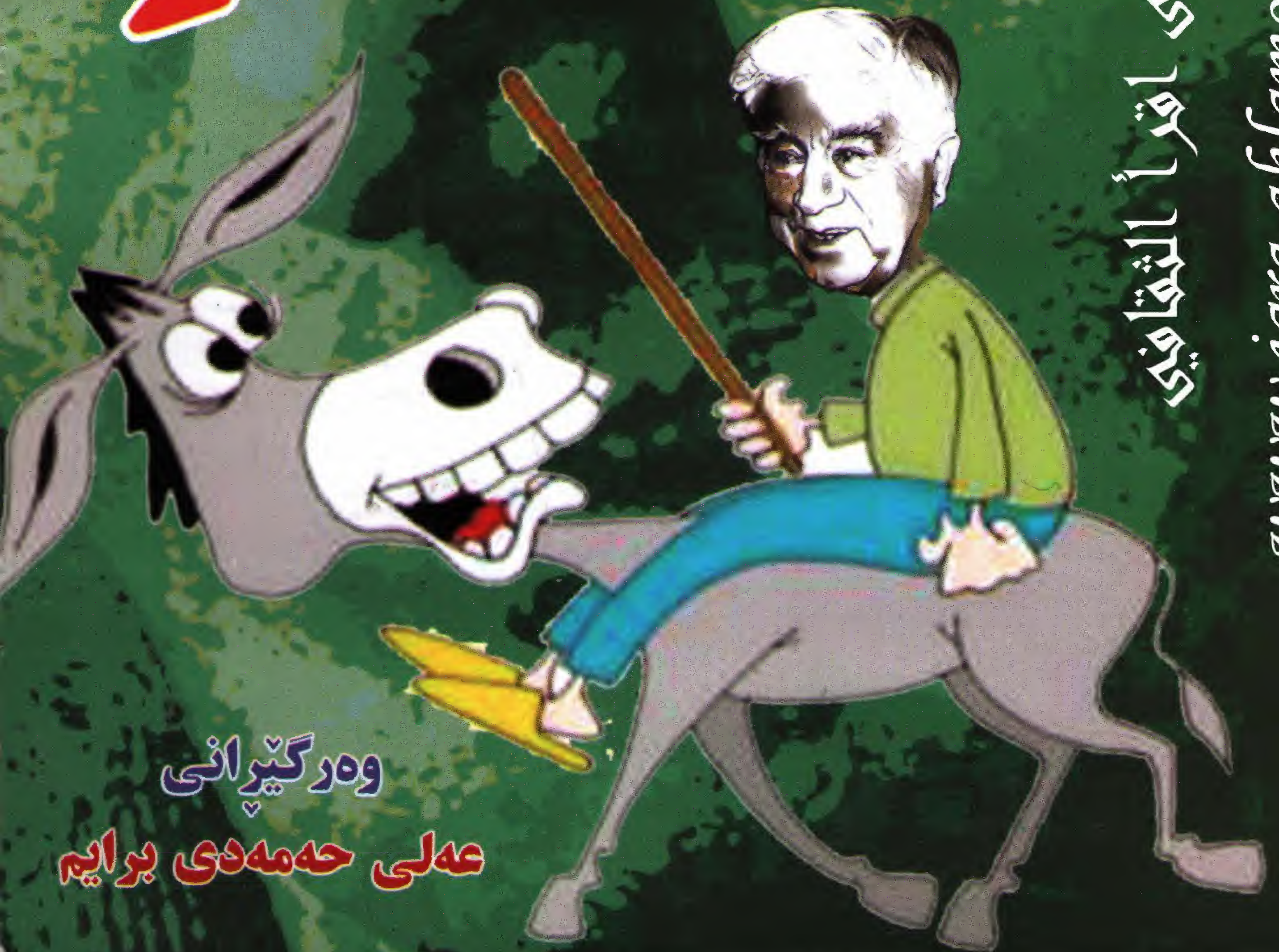
نوو سینی

عہزیز نہ سین

کہ در ی تو پیو

منتدی اقرأ الثقافی

www.iqra.ahlamontada.com

وہر گپڑانی

عہلی حمہدی برایم

منتدى اقرأ الثقافي

www.iqra.ahlamontada.com

رۇمان

كەرى تۇيىو

بلاوگراوهی خانهی چاپ و بلاوکردنهوی چوارچرا

زنجیرهی ۱۳۹

ناونیشان / سلیمانی - سهرهتای شهقاسی مهولهوی بهرامبه پالاس

موبایل ناسیا ۰۷۷۰۱۵۷۵۰۶۷ - سانا ۰۷۵۰۱۱۳۸۳۸۸

نرخ (۲۵۰۰) دیناره

رۇمان

كەرى تۆپىو

غەزىز نەسىن

وەرگىپرانى
غەلى جەمەدى برايم

۲۰۱۱

پېنئاسى كىتېب

ئاۋى كىتېب: كەرى تۇپپو

بابەت : رۇمان

نوسىنى: غەزىز نەسىن

وهرگىپرانى : غەلى خەمەدى برايم

نۇبەتى چاپ : چاپى يەكەم ۲۰۰۸

شونىنى چاپ : چاپەمەنى ھىمن

تىراژ : ۱۰۰۰ دانە

نرخ: ۲۵۰۰ دىنار

ژمارەى سپاردنى (۵۷۸) سالى (۲۰۰۸) ى پىندراۋە

"نامەى يەكەم"

"كەرەكە باسى تۆيىنى خۇس دەكا"

براى زۆر خۇشەويستم "مىشە كەرەكە"....

دانىام كاتىك كە ئەم نامەيەت پىدەگات، پېر بە دەم ھاوار دەكەى " ئەى
ھاوار كەرى تۆيىو چۆن نامە دەنوسى؟

لەبەر خۇتەو دەلىنى: ئاى كە كەرىكى بى چاۋ و پوو بوو.

سالانىكى دور و دىژ بناۋ گوى و بن گونىم دىشە ھاژن كرد، كەچى
ئىستا بى شەرمانە نامەم بۆ دەنوسى، خۋاى گەورە دەبى ئەو لە چ
گەرىكەو سەرى ھەلدا بىتەو؟ زۆر سەيرە! خۇ دەمىكە تۆيىو بوو
بەورىانى حازرى.

دلران مەبە "مىشە كەرەكەى" ھاۋرىم من لەگۇرستانەو نامەت بۆ
دەوسم، ئەمە دواىن نامەى من نابىت، ئەگەر پەلە نەكەى و ئارام بگرى
ھەو مانگىك نامەيەكى منت لەگۇرستانەو پى دەگات. بەلى لىرەو
لەمۇرستانى ئازەلەن ھەر ئاۋا چەند سەد مەترىك دور لەگۇرستانى
ئاممىزادەكان، ئەوانەى كەچەند سالىك لەژياندا پىاۋى گەورە و ئاۋدار
و بەيز بوون ھەموو لىرەن، بەلى لىرە گۆرى دەيان شاعىر و نوسەر و
ھەرمەندى لىيە، كە لەژيان دا نرخی كەرىكىان نەبوو، نان نەبوو
بىخەن، ھەر لەخۇرا راۋەدوۋيان دەنان، دواى مردنەيان ھەموو چلە و
سانەيان بۆ دەكرى. ئاخ مىشە كەرەكە نازانى ئىمە چەند زىندوۋ كوژى

مردوو پەرستين "ميشه كهرانه" باوه پرت بى مردن نه وه نيه كه له ژيان دا نه وهندهى لى دهرساين، هر كه مردى له هه مووى خوشتر نه وه كه زيندووكان ده لى به راستى به مردنى زيانىكى گهرمان لى كهوت، هرگيز جىگاي پر نابيته وه. بو ههتا ههتايهش له دلى زيندووكاندا ده ژى. نه وهى يه كجار خوشه كه راسته وخو له دواى مردنت ههستى پى ده كهى نه وهى كه كاروبارى گوپستان به شيويهكى خيرا و زور پىك و پىك به پيوه ده چى و هيچ دام و دهرگايهكى ده ولتهى لى نيه.

"فهرمان بهر" هر ناويشى نابيستی لى ره دامه زراوه ده ولتهيهكان نين، تا به كاره ناشيرين و ههلهكانيان دلى مروقهكان بته قينن. بو نمونه كه تو ويستت نامه يه كه بو هاوپيهكى خوشه ويستت بنوسى پيوست ناكات سهردانى ويستگه پوسته و گهياندى بكهى هر به خيراى تيشك نه وهى به خيال و ميشكى تودا دى له پرستهى جوان و بىروكهى ورد راسته وخو له ميشك و ههستى هاوپيهكهت دا ده چه سپى. سه رسام هه به ميشه كهرانه نه نامه يه من شيويهكه لهو نامه.

ميشه كهرانهى زيندوو، لى ره دا ده مهوى باسى مردنى خوتم بو بكهم، پهنگه پوژىك له پوژان كه ژيان بىزارى كردى و ويستت خوت له ناو بهى يان له بهر پيرى و نه خوشى له مردن نزيك بيه وه، كه لك لهو باسه وه بگرى. ناوا من مردم، مردنى به راستى و له پيرى زيندووكاندا نه مام، نه كه وهك نه وانهى له ژيان دا كه تيونويان بو، هاوار له شاگردى گازينيويهكان ده كه ن: ناخ مردم خيرا شهريه تىكى ساردم بو بيه

ده زانم دوو كهس له دنيا به دل بوم ده گرین، يه كه مالهى هاوه نه كه هرگيز پوژىك له پوژان نه يتوانى جهمه ئاليكىكم دادم، پوى لىر به كه

سالانىڭ بوو دەست و پىنى خۇي و مال و مىندالى بووم. دوروم نالەي
كورتان دورووه، سور دەزانى كە ھەرگىز ئەو پەنجا لىرەيى دەست
ناكەۋىتە ھە كە بە قەرز دوا كورتانى مىراتىمى بۇ دروو بووم دەشيزانى
كە ئەو بىرە پارەيەي كە مانگانە لە قالەي خاۋەنم دەستى دەكەوت بە
ھىزى شان و مىلى من پەيداي دەكرد.

مىشە كەرەنەي خۆشەۋىست: كاتى كە بىرىرم دا بىرم گەۋرەكەي خۇم
ھەلبرارد. بەلام كە بىرم كىردەۋە مردن لەسەر جىگا و لە ناۋ نوين سەر
شۆپىيە وازم لە مردنى مالەۋە ھىنا.

ئەۋەم بە خەيلىدا ھات كە من لە ھەموو ژيانم دا نەمىتوانى تەنھا جارىك
كاتىكى خۇش لە يەككە لە ھاۋىنە ھەۋارەكانى وولاتەكەم بە
سەر بەرم. بۇيە بىرىرم دا بىرۇم بۇ يەككە لەو شۇيىنە خۇشانە بىرم. مىنىش
ۋەك پىشلىە كىۋى كە كاتى مردن ھات دەچىتە شۇيىنكى لاجەپ تا
دورمەنەكانى بە يىنىنى لاشەكەي خۇشحال نەبن. پروم كىردە جىگايەكى
كراۋە و جوان و دلگىر كە بەسەر لىۋارى دەريادا دەپروانى.

پىش ئەۋەي بىرم داۋام لە خۇم كىرد، دوا ئارەزوت لە ژيان دا چىيە؟ بىلى
تا بۇت جىبەجى بگەم. لە قولايى ناخەۋە ھاۋارىك ھەستا، ژيان، ژيان بە
خۇم وت واز لەو داۋاكارىيەت بىنە. بۇ دواجار پىت دەلىم داۋىن
داۋاكارىت چىيە؟ چونكە ھەمىشە ئەۋانەي حوكمى لە سىدارەدانىان بە
سەردا دەسەپىنن ئەو پىسارەيان لى دەكەن. ئەگەر داۋاكارىيەكى
ئاسايىت ھەيە فەرموو داۋاي كە. دىسان لە ناخىكى قولتر ھاۋارىكى
بەرزتر، ژيان، ژيان.

ئاي مېشەكەرئەي گەۋاد، بەسەرى تۇ دىنيا ئەۋە ناھىنى. بەرپىزىت دەيان
سالە لە بن كلكى ئەسپ و لا مىلى كەرى دىز دەژى و دەرزىيان تى
دەچەقىنى، چىت بە چى كرد...ھا؟

ھەر كە گىانم دەرجو، چاۋەكانم لەسەر يەك دانان، بە نارەزىۋى خۇم
قاچەكانم لى پاكىشا و مردم.

يەكەم رېبوار كە بە لامدا تېپەرى تۆزىك لىم ورد بوۋەۋە لەقەيەكى لە بەر
ورگم كوتا تۆزىكى تر لىم ورد بوۋە و بە نوكى پىلى لمبۇزى بەرز
كردمەۋە كە زانى ھەستم لى براۋە، دەستى كرد بە پىشكنىم، ختووكەم
دەھات، پىم وابو لە سەعات و جزدان و ئەنگوستىلە دەگەرا، ھەر نەبى
چەرخىكى گران بەھا يان قتوۋە جگەرەيەكى دەست كەۋى
زۆرە، ئەۋەندەي نەمايو لە قاقاي پى كەنن دەم. دانم بە خۇمدا گرت من
كە مردوم چۆن دەبى پى بكنم دواي ئەۋەي كابرا ھىچى لە
گىرفانەكانمدا دەست نەكەوت نە پارە، تەنانەت قەلەم پاندانىكىش
لەقەيەكى لە لاچاوم دا و رۆشت بە راستى پىاۋىكى خاۋەن وىژدان
بوو، چونكە من مردوم دەيتوانى شتى خراپترىشم لەگەل دا بكا.
تۆزىك پۇيشت تووشى رېبوارىك بوو.

دەزانى لەو سەر رېگايە مەيتىك كەۋوتو؟

بۇ ناچى پۇلىس ئاگادار كەيتەۋە؟ ھەرچەندە زۆر زەحمەتە پۇلىسىش
ھىچى لە بارەۋە بزانى چونكە ھىچ ناسنامەيەكى ھەل نەگرتوۋە
رېبوارەكە گوۋتى خىراكە با برۆين، ئىستا بە يەك چركە پىنت دەلنم كى
يە.

گوۋتى: ئىمە پۇلىسىن، پۇلىس! ھىچ شتىك لە ئىمە شارارە نە

باوهرت بى ئىمەي پۇلىس:

لە موو ھوو دەردىنن.

باشە بەلام چۇن؟

تۆ راوہستە ئىستا وای لى دەكەم قسە بکا.

بەخوا سەیرە! مردوو قسە بکا؟

ئەوہ نہینى کارەكەى منە، ھەموو كەس دەتوانى زىندوو بخاتە قسە

بەلام من مردووہكان دەھىنمە قسە. تەنانەت كفن دزەكان وا لى دەكەم كە

لەبەر ھات و ھاوارى مرووہكان نەتوانن بە پۇخى گۆرستانەكاندا برون

چ جاي ئەوہى كفن بذر.

پۇلىسەكە دوو جار سەرەو بنى كردم و چەند پارچە شىعەرىكى لە

گىرفانم دەرھىنا.

ئای خۇ ئەوہ شاعىرە، دەرزانى وا باشە لى گەپریم و بە دەنگى نەھىم.

ئەوہ شاعىرە، شاعىر، بکەوئتە قسە نەك بە من بە پۇلىسى ھەوت دەولتە

بى دەنگ ناکرى. دەستى كرد بە خوئندنەوہى شىعەرەكان کابرا بە

پۇلىسەكەى گوت:

دەرزانى من ھىچ لە مانای ئەو شىعەرانە تى نەگەیشتم؟ برالە ئەوہ شىعەرى

نوئن! نە تۆ و نە باوکی پۇلىس و نە جەماوەر لە مانای ئەو شىعەرانە تى

ناگەن. دەبى بيان دەمە پۇلىسى بەشى سىياسى تا ماناكانيان لىك

بدەنەوہ و بزائن كە دژى دەولت نەنوسراون؟ دوایى پۇلىس و رېبوارەكە

ھەر يەكەيان قاجىكيان پاكىشام و خستیانمە چالیکەوہ.

بەلى: "میشە كەرانە" ى بەرئز و زىندوو من بەم شىوہىە مردم، بەلام پىت

وايە مردن لە وولاتى ئىمە ھەر وا شتىكى سوک و ئاسانە! باوەر بکە با

بمري نهگەر جاريك له له دايك بونت په شيمان ببيه وه هزار جار له
مردنه كهت په شيمان ده بيه وه.

نيمه هرچهند له كات و شويني ديارى كراو له دايك بوين، به لام كه
بمانه وي بژين ناهيلن، كه بمانه وي بشمرين هر ناهيلن چاوه ري به له
نامه ي داهاتوودا بوت باس ده كه م كه له دواي مردنم چيم
به سهرهات. سلاو و پيزم بو هموو نه وانه ي كه ليم ده پرسن، به لام تكام
وايه جيگا و شويني من بهو "ميشه كه رانه" مه لي كه هاورپتن نه كا
بزائن و خويان بمرينن، به خويان و دريشه تيزه كانيان بينه هه مان
گوپرستان و دهرزي نارنم كهن و هه سانه وه ي نهو دنيا م لي تيك دهن.
بويه ده ليم ناو نيشاني من مه ده به كه س له كو تايي دا دهرزييه
تيزه كهت ماچ ده كه م.

دلسوزت

((كهري توپيو))

((نامەى دووھ))

((باسى گواستنه وەى تەرمەكەى بۆ))

((خەستەخانە بە ئۆتۆمبىلى))

((فرياكەوتن))

مىشە كەرانەى خۆشەريست:

لە نامەى پىشوم دا بۆم باس كردى كە چۆن مردم.يان باشتەر واىە بلىم
چۆن ھەردوو قاچم لى پاكىشا و خۇم كرد بە مردوو،كىشەكان لىرەو
دەستيان پىچى كرد دواى ئەوەى كە پولىس و رېبوارەكە جىيان ھىشتم
ھەر رېبوارىك كە لە نزيكەو ە رەت دەبوو لای دەدايە سەر تەرمەكەم تا
واى لى ھات خەلكىكى زۆر لەسەرم كۆ بوونەو.يەكىك ھاوارى كرد
ئەرى ئىو ە چۆن بنىادەمىكن؟كەسىك لەبەر چاوتان مردوو ە كەچى
موچوركىك بە دلتان دا نايە يەكىكى كە ھاوارى كرد تۆزقائىك شەرەفم
نەبى ئەگەر لەم وولاتە بمىنم و،نەپۆم بۆ ھەندەران كە ئەوەى ناوى
مروقاىەتییە لەم وولاتەدا نىيە.

تەنانەت ھاوكارى مردووش ناكەن.

ئەوەى تەنىشتى پىچى گوت:ئەى تۆ بۆ ھاوكارىمان ناكەى؟ئەى تۆ مروۋە
نى؟يا بە تۆ محاسەبەى خوت بكە واز لە من بىنە.

- جا تۆ چوزانى؟ من كارم ھەيە دەنا ھەر ئىستا دەچووم خەستەخانەم ناگادار دەكردەو.

- ئەي كە كارت ھەيە خىرە سەعاتىكە لىرە وەستاوى؟
تا دەھات قەرەبالغىيەكە زىيادى دەكرد و دەنگ و ھەراش بەرزتر دەبوو.

- ئەرى كاكە لە ناو ھەموو ھەشامەتە دكتورىكتان تىدا نىمە؟
- دكتورى چى؟ برادەر ديارە ئاگات لە ھالى پۇرنامەكان نىمە پۇر نىيە ھەوالى كۆچى چەند دكتورىك پانەگەينن كە بەرە و ئەوروپا و ئەمريكا كۆچ دەكەن.

يەككە ھاوارى كرد: دە باشە كەسيك بېوا لەو نزيكانە تەلەفونىك بكات.
ديار بوو ئەو ھەيان زۆر بە ويژدانە كە دەيگوت: ئەي ھاوار خواى گەورە لە بەرچاوى ئەو ھەموو خەلكە دەمرى، كەسيك ناتوانى تۆزە يارمەتییەكى بەدا. ئاي دادپەرورە، كوا دادپەرورە؟ ئاخ ئەگەر شتىكى ئاوا لە ئەوروپا پويىدەدا، دەتانبىنى، يەككى كە گوتى: بابە قسەى قۆر مەكە بۆ پىت وايە دادپەرورە لە وولاتى ئىمەدا نىيە؟ گوايە شارستانىيەت ھەر لە ئەوروپا ھەيە؟ ئەگەر پياوى ئەو قسانە لەبەردەمى ئەو خەلكە دووبارە بكەو.

- بابە واز لەو قسە ھىچ و پوچانە بىنن خەرىكە دەمرى.
- دەزانى لە ئەوروپا نوسىنگەى تايبەت بەو جۆرە كارانە ھەيە؟ ئەگەر سەگىك بە ئاستەم قاچىكى ئازارى پى بگا، ھەر خىرا دەگەنە سەرى و دەيبەنە خەستەخانەى تايبەت بە ئازەلان.

ئەوھى تەنىشتى ھەلىدايە: نەخىر وا نىيە لە ئەمىرىكا و ئەوروپا كەس
كارى بە سەر كەسەوھ نىيە. ھەر كەسەو ئىشى خۆى دەكا. ئەگەر كەسىلا:
ھاوار كا بۆ خاترى خوا لە تىنۋان خىنكام كەس چۆرە ئاويكى
ناداتى، ئەرى بەرېز ئىوھ ئەوروپاتان دىوھ؟

ئەى بەرېزتان سەردانى ئەوروپاتان كىدوھ؟
من بەش بە حالى خۆم نەخىر...! بەلام لە بارەى ئەوروپاۋە زۆرم شت لە
خەلك بىستوۋە، بۆ خۆشم شت زۆر دىخوئىنمەوھ. ئەى بەرېزتان؟
بەلى بە دىنىيائىمەوھ، ھەر سالى پار ئەو پىكخراۋە پۆشنىبىرىيەى كە من
كارى لى دەكەم، گەشتىكى بۆ دەرياي سىپى ناۋەراست ساز كىد. لە
ماۋەى دوو ھەفتەدا يۇنان و ئىتالىا و ئىسپانىا بە دىرژايى و بە پانى
گەراين.

بە راست كام لەو شارانە زۆر سەرنجى پاكىشاي؟
شار گىرنگ نىيە گىرنگ ئەوھىە كە من ئەوروپام دىوھ. لەو گەرانەى
ئەوروپام بۆم دەرگەوت كە لە ناو ئىوھدا وىژدان و چاكە كىدن زۆر
كەمە. بگرە ھەر نىيە.
بۆ نىيە كاكە؟

دە ئەگەر ھەيە با يەكىك لە ئىوھ بېرا خەستەخانە ئاگادار كاتەوھ.
ئەزانى ھەرچەند تۆ ئەوروپات دىوھ يەلام لە ھىچ حالى نابى وەك من
بىستومە لە ئەوروپا و ئەمىرىكا كەس كارى نە بە مردوو نە بە زىندوو
نىيە.
بۆ؟

لهبەر ئەۋەى وولاتى شارسىتانىن، با پىت بلىم لەۋى بۇ ھەر جۈرە
 پوداۋىك پىكخراۋىكى تايىبەتى ھەيە، تەنانت ئەۋانەى كە لە دار
 دەكەۋنە خوارى لەگەل ئەۋانەى كە دەكەۋنە ناۋ گۇماۋ و زەلكاۋەكان
 كۆمەلەى جىاۋاز ھەيە بۇ پزگار كردنىان. پىت وايە ئەۋى ۋەك ئىرە
 وايە، فەرموو مردوۋتان لە بەر دەستدايە و ھەر يەكە لە ئاۋازىك
 دەخوینى كەچى پىاۋىكتان تىدا نىيە بىروا خەستەخانەى لى ئاگادار
 كاتەۋە.

ئەكىك لە ناۋ ئاپۇپاىا كە ھاۋارى كرد: ئەرى كاكە.. دە يەكىك تۇزىك
 رايۋەشىنى بەلكە بىتەۋە ھۆش خۇى.

ئەكىكى كە دەستى خستە سەر دلم، ھاۋارى كرد: ئۇف.. ئۇف.. ھەزار جار
 بە داخەۋە مرد! ئاخ خۇ تۇزىك پىش ئىستا زىندوو بوو ئاى بەستە زمان
 خۇ مرد!...

ھەستە لە تەنىشتى ئەۋ ئاخ و ئۇفەى ناۋى، ھەموو گىيانلەبەرىك پىش
 ئەۋەى بمرى زىندووۋە.

تا دەھات ئاپۇپاىەكە زىادى دەكرد ئەۋانەى دواۋە خۇيان ھەلدەبىرى و
 لەسەر شانى ئەۋانەى بەردەمىيان سەىرىيان دەكرد ھەۋلىيان دەدا بزائن
 چى پويىداۋە. ئەگەر دەمزانى بە مردنى كەسىك خەلكى ئەۋەندە سەرقال
 دەبن و ئاۋا مشت و مېرى لەسەر دەكەن دەچووم لە باخىكى گشتى نرىك
 شەقامىكى سەرەكى دەمرد، ئىستا من كە بەلىنم بە خۇم داۋە كە بمرم
 خۇ ناكىرى پاست بىمەۋە و بېرۇم بۇ باخىكى گشتى، دىارە سەر شۇپىيە
 لە بەردەم ئەۋ ھەموو حەشاماتە لە بەلىنى خۇم پەشىمان
 بىمەۋە. ئەۋانەى لە پىش ھەموۋياندا ھاتوون نارۇن زياتر تامەنزۋى

دەنگ و باسن لە بارەى مردنى منهوه. منالێك لەبەردەم پیاویكدا
وەستابوو كە دەستی لەسەر شانى ژنەكەى دانا. بوو. پیاوێكە بە
نارەزایى دەریپێنەوه:

بە راستى لەم زەمانە گەورە و بچوکی نەماوه بۆیە دەولمەندەكان لە
دەرەوێ شار باغ و قیلا دروست دەكەن تا منداڵەكانیان تێكەڵاوی
منالێ نەمڕۆ نەبن. فەرمون بەقەدەر بێنە مۆمێكە هاتوو لە بەردەمى من
وەستاوه، بە راستى گەورە و بچوکی لە وولاتى ئێمە بارى كردوو.

میشە كەرانی خوشەویست: زیاتر لە شەش كاتریمێر لەو چالەدا
كەوتم. پۆژ بەرەو ئاوا بوون دەچوو، دەزانی من بۆ لەو شوێنە دا
مامەوه، چونكە ئێمە كۆمەلگایەكین گیانی هاوكارى و یامەتیمان تێدا
نییه. پۆژ بەرەو ئاوا بوون دەچوو كەچی هیشتا دانە دانە و دەسته
دەسته خەلك بۆ تەماشای من دەهاتن. یەكك دەیگوت: ئای بەسته زمان
نەوه فەرمانبەر بووه لە بەر كەمى موچه و داخى گرانى و خەمى
كریچىتى مردوو.

یەكێك دەیگوت: بە گوێزەى چلکی یەخەكەى و سەر دەستهكانى دانیام
شاعیرە، یەكێك دەیگوت: پەنگە مامۆستا بێ لە داخى تەمبەلێ
قوتابییەكانى و ئەوەندەشى وانەى زیاده گوتۆتەوه بگیاى لە دەست
داوه.

لە پڕ لاویكى شىكى قات لەبەر پەیدا بوو، هەر لە دوورەوه دەستی
پادەوه شاند و هاواری لە خەلكەكە دەكرد: ئەرى دەلیى لە ژيانتاندا
مردووتان نەدیوه؟ شورەیی ناكەن ئاوا لە سەر سەرى وەستاون؟ هیچ
نەبى پیزین.

جا چۆن رېز بىن.

دە ۋەرە خۆت مەكوژە... نازانن رېز بىن. ديارە قوتابى نەبوون. سەربازىتان

نەكردوۋە! بۇ جاريكىش بى بەردەمى دوكانى نانەۋاتان ديوە

خېرا دوان دەستيان كرد بە رېز كردنى خەلكەكە. لورە لورى نوتومبىلى

فرياكەۋتن ھەستا. گەشتنە لامان و دوان دابەزىن، بە پەلە منيان خستە

سەر دەستە بەريەك، لەو كاتەدا پياۋيک بە پەلە و بە پەشوكاۋى دپى بە

خەلكەكە دەدا و بەرەو لای من دەھات.

لاچن كاكە، رېم كەن برا، جېم كەن با يىبىنم.

بوو بە دەنگە دەنگ، ئۆخەى ئەوا كەس و كارى پەيدا بوو، پىي كەن با

بىتە سەرى، با دیدار ئاخىرى نەبى.

ئەرى برالە ئەۋە كەس و كارى تۆيە؟

نەخىر ھەر ئايناسم.

ئەى بۇ ۋا پەشوكاۋى؟

بلىم چى تاۋيک پيش ئىستا گوتيان تەرميک لەو ناۋە كەۋتوۋە منيش

ۋەك ئەۋ خەلكە ھاتووم چاۋيكم بە تەرمەكە بکەۋى.

فرييان دامە ناۋ ئۆتومبىلەكە، تا چەند مەترىك منالە ۋردەكە دوامان

كەۋتن، خەلكەكە ۋردە ۋردە لە پيش چاۋم ون بوون.

ميشە كەرەنەى بەرېز، لە نامەى داھاتومدا باسى گەشتەكەمت بۇ

دەكەم. گەشت بە ئۆتومبىلى فرياكەۋتن. سلاۋ و رېزم ھەردوك چاۋ و

دەرزىيە تىژەكەت ماچ دەكەم.

دلسۆزت

((كەرى تۆپيو))

((نامەى سىھم))

((كەرسى تۆپپو باسى گەشتەكەى خۆى دەكا))

((بە ئۆتۆمبىلى فرىاكەوتىن))

ئازىزەكەم مىشە كەرانە: بە سلاوى گەرم و ماچى درىشەكەت دەست پى
دەكەم، بۆم باس كرىدى كە چۆن مردم و فرىيان دامە ئۆتۆمبىلى
فرىاكەوتنەو. لە پىر ترسىكىم لى نشت وامزانى لە تاكسىدام، ھەر ئىستا
داواى كرىى تاكسىم لى دەكا. ئەى ھاوار چى بكەم. باش بوو بىرم
كەوتەو كە مردووم. ۵۰۰ مەترىك نەپۇشتىن كە ئۆتۆمبىل دەستى كرد
بە پىرتە پىرت. لە پىش دا شۇفىرەكە لەلووت بەرزىيەكەو دابەزى و
بۆنىتى ھەلدايەو. ھاتەو پىشت. سوكانەكە و جارىكى كە
دابەزىيەو. كە ھىچى بۆ نەكرا لە خەلكەكەى كە لە دەورى ئۆتۆمبىلەكە
كۆ ببونەو توپە بوو. ئەرى چىيە؟ لەم وولاتەى ئىمە خەلك لە ھەموو
شتىك كۆ دەبنەو. دەلىنى ھەمووتان بى نىش و كارن. تكايە كەس
نەوەستى، ھاتەو پىشت سوكانەكە. بەلام ئۆتۆمبىل دەىگوت قەدى دارە و
لە زەوى چەقىو بە ھىچ شىوہەك لە شوینى خۆى تەكانى

نەدەخوارد. جى گىرەكە بە شۇڧىرەكەى گوت: دەتەوى ئەم قەرەبالغىيەت
لەكۆل بگەمەو؟

ئەى بۇ نا؟

جىگىرەكە كە ھاوارى كرد ھۇ خەلكىنە، براكانم مردوومان پىيە بەلكە
پالىكمان پىوھ نىن، دەى براكانم بلكە بگەينە شەقامى
سەرەكى. ئەوئندەى بلى يەك و دوو كەس بە دەورى ئۆتۆمبىلەو
نەما. جىگىرەكە ديسان ووتى خەمت نەبى ئىستا ولىن لى ئەكەم پال
نىن. بە دەنگى بەرز ھاوارى كرد، ئەى خەلكىنە گوڧتان لى بى كى خوائ
گەرەى خۆش دەوى با بى پال نى ئەوئەى خواشى خۆشى نلوى با لىرە
نەوئستى ھەر ھەموو خەلكەكە بەرو ئۆتۆمبىلەكە پايان كرد و دەستيان
كرد بەپال نان. بەلام چونكە بە دل پالايان نەدەنا ئۆتۆمبىل يەك بست لە
شويىنى خوى نەجولاً. دەى كاكە پال نىن، ھەموو ھاواريان
دەكرد، يەك، دوو، سى دەى خىرا دەى پال نىن دەى براى لىنى ئەو
پالەيان بۇ خودايە. بەلام بى كەلك بوو بە ھات و ھاوارى كە نەيان كرد
دەتگوت ئىستا پال بە ئۆتۆمبىل نەگرن و نەىگەننە خەستەخانە، بەلام
باوئرت بى بەو ھەموو خەلكە نەيان توانى ھەنگاويك ئۆتۆمبىل بەرەو
پىش بەرن.

شۇڧىرەكە كە مى دەرهىنا بوو: دەى كاكە ھەر تەكانىك بخوا دەكەوئتە
ئىش و بۇ خوى دەروا پىلويكى پىر لە سوورەو دەستى راوہشان و
ھاوارى دەكرد: پال نىن باوكەكەم، كوپىنە پال نىن، بە قايم بە قايم نەتان
بىستووہ خوائ گەرە دەلى: لە ئىوہ حەرەكەت لە من بەرەكەت. پال نىن
ئەوئەيان بۇ خوايە دەى براكانم كى خوائ خۆش دەوى با پال نى.

يەككىك لەوسەر بە فيزيكىكەو سەيرى خەلكەكەى دەکرد گوتى: ئەگەر ئەم ئۆتۆمبىلە لە ئەمريكا با وەك بآئندە دەفرى، بابەئەو خۆ دوو سال بە سەر مۆدىلەكەيدا تىنەپەرپەو، ئاخ ئەگەر بە دەستى خاوەنى خۆيەو دەبوو، بە پەنجا سالى كە وای لى ئەدەهات. نازانم ئۆتۆمبىل بۆچى لە وولاتى ئىمە وەك كەرى دىز جەنە دەگرن. وەك كەرى بۆز قاچ لە زەوى دەچەقینن بە سەد تىلا و نەقىزە ناجولین. دووان بە پەرۆشەو گويان بۆ گرتبوو. يەككىكان گوتى: برا گيان قسەكەى تۆ زۆر راستە. كابرا ووريا بووئەو بە پۆزشىكەو گوتى: كۆرینە بىرم دى سالىك دەولەت كەشتىيەكى كرى بۆ هات و چۆى هاوولاتيان بۆ ئەوروپا بە ھۆى سەرما و بەستەئەك ئەو كەشتىيە تەنھا سالىك كاری كرد. پىم سەیرە دەولەت بۆ بە گۆیرەى كەش و ھەواى وولاتى خۆمان ئامیرەكان ناكړى. بەللى ئەو قەسەيەى تۆ زۆر راستە ئەو پاسانەى لە خەتى گەرەكى ئىمە كار دەكەن ھىچ گەرگىك رازى نابى سواريان بن لەبەر دووكەل و تەقە تەق. يەككىك بە تۆرەيەو: كاكە واز لەو چەنەبازيە بىنن. وەرن ئیوئەش تۆزىك پال نىن، ھەر لە قسەى زللتان داو.

دەى كاكە: يەك، دوو، سى ئۆتۆمبىل جەنەى گرتووە و ناړا. كاكە: دەترسم ئۆتۆمبىلەكە لە گىر بى.

يەككىكى كە ھاواری كرد: براينەبەسە، ھىلاك بووين وەرن دانىشين با سەر و جگەرە بكيشن.

سەر و جگەرەيان كيشا، شۆفیرەكەچۆو پشت سوكانەكە، خەلكەكەش لەبەرئەوئە ھەموويان خويان خۆش دەويست دووبارە بەرەو پشنتى ئۆتۆمبىل چوونەو. لە ناكاو پياويكى قات و بۆينباغ لەبەر پەيدا

بوو، زۆر به لوت بهرزييه وه به شۆفیره که ی گووت دابهزه، دهی خیرا، خیرا
 دابهزه، کاکه بۆ دابهزم ئەلیم دابهزه ناخ نازانم بۆ لەم وولاتهی نیعه کهس
 کۆتەرۆلی کاری خۆی پێ ناکری، شۆفیره که دابهزی و کابرای قات له بهر
 چووه شوینه که ی، چهند جارێک سولفی لیدا به لام ئۆتۆمبیل نیش
 ناکا، ملی دهرهینا و له ههشاماته که ی راخوپی: کۆره ئەوه بۆ وهستاوان
 پال نین دهی خیرا، خه لکه که به بێ ئەوهی بزانی ئەو پیاوه کییه، وهک
 میرو له که کۆ شه کریان بۆ دانرابی به پهل له پشتی ئۆتۆمبیله که خر
 بوونه وه، بوو به ههرا و هۆریا یهک ههر مه پرسه، دهی کاکه، دهی
 برا کهم، ناوی خوای لی بینن دهی چاوه کهم، که دلسۆزی ئەو خه لکه م دی
 منیش گهرم داهاتم، هاوارم کرد: دهی براکانم ههر ئەو تهکا نه باش
 بوو، خه لکه که له بهر هاوار هاواری خوێان کهس گوپی له من نه بوو، دهنا
 دهیان گووت ئەو پیاوه چهنده دلسۆزه به مردوویی ههرا که ی
 زیندوو ههکان دهکات، ئۆتۆمبیل کهوته جوله جول تا دههات خیراتر
 دهروشت تا گهشتینه سه ره و خواریک لانس ی وهرگرت و زۆر خیراتر
 روشت، شۆفیر و خه لکه که دهتگووت به دوا ی تاوانباردا راده کهن، که
 جار جاره ئۆتۆمبیله که تهکانیکی دهدا کابرای پیره له دوا وه هاواری
 ده کرد: دهی.. دهی نیش که، کابرای قات له بهریش قو لی له جامه که وه
 دهرهینا بوو به دم نهرمه گۆرانییه وه دهیوت: ئای نیشتمان چیت لی
 هات، ئای ویزدان بۆ کو ی چووی، ئای راستی بۆ جیت هیشتین ئای
 دهست پاکی بۆ مال ئاوا ییت لی کردین، شۆفیر له پیش هه موویان و
 خه لکه که ش به دوایدا له ته نیششت ئۆتۆمبیله که وه و مستان، شۆفیره که

گووتى: مامۇستا زۇرمان ئەزىيەت داى ديارە ئىش ناكات، بابە چۈن ئىش
ناكا، دەى كۆپىنە پال نىن كەس نەلى ھىلاكم.

بۇ جارى دووم شۇفېر و جىگرەكە و خەلكەكە دەستيان كردهو بە پال
نان بەلام چۈن پالېك. گەشتىنە سەرەو لىژىيەكى يەكجار سەخت
خەلكەكە دەستيان لى بەردا، ئۆتۆمبىل بە شىوويەك سەربەرە و خورا
بۆۋە بىنيادەم سامى لى دەكرد. لە پېر وەك ناپالم بتهقى زرمە ھەستا و
دواوہى ئۆتۆمبىل خوى كىشا بە دارتېلىكى قەراغى جادەكە و كەوتە
ئىش ھەر خىرا شۇفېر و جىگرەكەى خويان ھەلدايە ناو
ئۆتۆمبىل. كابراى قات لەبەر دەستى كرد بە لىخوپىن بە زەوق و گۇرانى
گوتنەوہ لەم شەقام بۇ ئەو شەقام. بابە ئەگەر عەقل بخەيتە كار شت
ھەيە لەو جىھانەدا كۆتنترول نەكرى. گەشتىنە نىزىك
پاركىك. ئۆتۆمبىلەكەى وەستاند، دابەزى و دەستى راوہ شاندى، باى، باى
زۇر سوپاس من ھەر خۇم دەھاتم بۇ ئىرە. دووبارە شۇفېرەكە چۆۋە
پىشتى سوكان و بۆى دەرچوو. مېشەكەرانەى پەزا گران لە نامەى
داھاتووم باسى ئەو سەيرانە خۇشەت بۇ دەكەم كە بە ئۆتۆمبىلى
فرياكەوتن كردمان.

لەگەل پىزىمدا

تامەزىرۇت

((كەرى تۆپىو))

((نامەى چوارەم))

مىشە كەرەنى ئازىز:

لە نامەى پىر گولۇى پىشومدا غەزىم كىردى: كە داۋەى ئۆتۈمبىلە كە بەر
دارتەلىكى قەراغى جادەكە كەت. بىرەر داۋىى زانىم كە دار تەل
نەبو. بەلكە مەزىكى نەگبەت بو. بەستەزمانە لە ترسى ژيانى خۇى
چەند مەزىك ھەلاتبو بۇ قەراغى شەقامەكە، خەلكىكى زۇر دەورەيان
دابو. دەتگوت گە لەو ناۋە سەرپراۋە، ئەۋەندەى خوين لەبەر
پۇيىبو. يەككە بە دەنگىكى قەبەى ناخۇش وتى: بە پاستى ئەو پىاۋە
بەخت دارە، تەماشاكەن لە جىيات ئەو ھەموو ئۆتۈمبىلەى لەو شارەدا
ھەيە ئۆتۈمبىلى فرىاكەوتن لىى داۋە كاكە باش نىيە تىلەيەك يان
سەيارەى خۇلەكە لىى نەداۋە. ئەو بىرىندارەشيان بە بى ھۇشى ھەلدايە
ناۋ پىشتى ئۆتۈمبىلەكە. شۇفىر و جىگرەكەى بە پەلە چۈنە پىشى
ئۆتۈمبىلەكە. پىش ئەۋەى دەرچىن پىاۋىك گەيشتە نىكىمان، سەيرىكى
خوينە پىراۋەكەى كىرد، تەماشاي ئەو خوينە گەشە كەن، كەلە خەلكەكەى
پىرسى: ئەرى ئالەن كىە؟

له جامی ئۆتۆمبیلەكەش تەماشای بریندارەكەى كرد له پەر هاواری
 كرد: بە شەرەفم كەمالی خوین بەخشە، ئای كەمالی بەستە زمان. یەكێكى
 كە گووتی: بە ناموسم منیش ناوی ئەو كەمالەم بیستوو، دەلێن زیاتر له
 هەزار بوتلی خوین داوه بە هاوولاتیان، چى بكا هەژارە ژيانى مال و
 مندالى بە خوین فروشتن داين دەكرد. یەكێكى كە گووتی: بەخوای
 گەرە منیش له بارەى ئەو كەمالە شتێكم بیستوو، دەیان گووت هەر كە
 ناوی دەخواردووه له لەشیدا دەم و دەست دەبوو بە خوین بەرەو
 شەقامى سەرەكى كەوتینه پرى، جیگرەكە بە شۆفیرەكەى گووت: له پیش
 دا كارەكانى تۆ بكەين يان ئەوانەى من؟

شۆفیرەكە گووتی: من تا سەرىكى مالى خالم نەدەم ناچمە هیچ
 شوینێك. ئەرى كاك (فەرىد) تۆ بۆ ئەوەندە مالى خالت خوشت دەوى؟
 فەرىد گووتی: گێلەى نەعلەتى تۆ هیچ له بارەى مالى خالمەوه
 دەزانى؟ تا ئەو پرسیارە له من بكەى؟

نا، بەلام زۆر بۆیان سوتاو. گوێبگرە بى عەقل، ئیستا له پێگەى پاركى
 گەرەوه دەتەبەم بۆ مالى خالم، بۆ ئەوەى تا دەتوانى لەو پێگا بەرزەوه
 سەیری دیمەنى جوان و پازاوهى شار بكەى.

میشە كەرانه: پێگای خەستەخانە بوو بە پێگەى گەشت و گوزار، بۆ من
 ناخۆش نەبوو، بەلام كەبرای بریندار حالى شەربوو.

فەرىد ناخێكى سارد و سەرى هەلكیشا و گووتی: گویت لى بى! داىكم من
 و دوو خوشكمى هەبوون، هەردووك له من گەرەتر بوون. ئەوان زوو
 شويان كرد و بردیان بۆ لادى، بە كۆپى شەریف و جوتیار، هەردوو
 زاوايەكەشمان خزمى خۆمان بوون، برالە ئێمە بە رەچەلەك لادین باوكم

خو عافوی کا هتا مردیش دهیگوت: پرهز و بهراوم له دئییه که ی خو مان
 ماوه، کوپی خۆم خزمه کانم دهیخۆن. فهرید بهردهوام بوو: دوا ی چه ند
 سالیک باو کم عومری دریشی بو تو به جی هیشت. ماینه وه من و
 دایکم. خالم مالی ناوا بی له ژیر خانی خانووه گه وره که ی خویدا
 هوده یه که ی داینی له کۆل کریچیتی کردینه وه. دایکم هاوکاری خالۆژنمی
 ده کرد له ماله وه. منیش له بازار له گه ل خالم کاری کړین و فروشتنی
 دانه ویلهم ده کرد. له گه ل کچه گه وره که ی خالم خوشه ویستییه کی پاک و
 بیگه ردمان له نیواندا بوو. خالیشم هزی ده کرد بیبا به من، به لام ناخ له
 ده ست لوت به رزی، خالۆژنم من و دایکمی به چاوی خزمه ت کار و
 کاره کر ته ماشا ده کرد. بویه هر سی کچه که ی دان به سی کوپی
 ده وله مهنده بی نه وه ی پرس به خالم و کچه کانی بکا. خالۆژنم له و
 جو ره ژنانه یه که له ماله وه که س ناتوانی قسه له قسهیدا بکا. به لام به
 داخه وه که نیستا هر سی کچه که ی بی وه ژنن و له ماله وه ن.

می شه که رانه ی دریشه تیز: نه و به سه رهاته ی فهرید و پاژانی ناو
 ئۆتۆمبیل و دیمه نی سه وز و پر دارستانی شار، خوشی و سهیرانیکیان
 بو من دروست کرد بوو، له ژیانم دا ساتی وا بی دهنگ و نارام
 نه دیبوو. له پر زرمه هه ستا، ئۆتۆمبیل خوی کیشا به درهختیکی
 گه وره ی سه ر شوسته که دا. نه مزانی چۆن نه و هه موو خه لکه له کو یوه
 هاتن و ده وره یان داین. فهرید و جیگره که ی دابه زین، ده رگای دواوه یان
 کرده وه خه لک به سه رمان وه ربوون، جیگره که ی سهیری هر چوار ده وری
 لای ئۆتۆمبیله که ی کرد و گووتی: لام وابی سه لامه تین، سوپاس بو خو
 که به ساغی ده رچووین.

ئەرى مېشە كەرەنەى خوشەويست پىت وا نىيە ئەگەر بىزانىيا ئەو
كارەساتەم بەسەر دى قەت دەمردم. دەبى چ پرووداوى تال و ناخوشى كە
چاوپىم بن.

مېشە كەرەنە ئىتر بەسە هىلاك بووم تۆشم هىلاك كرد. لەگەل سلاوم
هيوای سەرفرازى و بەختەوهرىت بو دەخووزم.
زۆر زۆر تامەزىوت

((كەرى تۆپىو))

-((نامەى پىنچەم)) -

هاورپى خۆشەويستم:

مىشە كەرافەى زىندوو: لە نامەكانى پىشومدا، باسى مەرگەساتى مردنم
بۇ كەردى كە چەند ناخۆش و پىر سەر ئىشە بوون. لىرەدا نامەوى ورت
بىروخىنم. لىم گەپى با بەسەرھاتى خۆمت بە راستى و دروستى بۇ تەواو
بگەم، دوايى چۆنت پى خۆش بوو وا بگە. بۆم باس كەردى كە چۆن
دواوہى ئۆتۆمبىلەكە بەر درەختىك كەوت.

سوار بوونەوہ، چەند مەترىك نەپۆشتىن كە فەرىد بە جىگەرەكەى
گووت: دەزانى بەنزيتمان لى برا. ئەى چى بگەين بۇ خاترى خوا؟ ئىمە
مەيتىك و برىندارىكمان پىيە ھەروا خويىن لەبەرى دەپوا. ئاى بەنەعلەت
بى شەيتان، فەرىد گيان با ئۆتۆمبىلىك راگرين ھىچ نەبى برىندارەكە
بگەيەنيتە خەستەخانە. فەرىد گووتى: دەزانى تۆ زۆر كەرى؟ ھەتتو
ئۆتۆمبىل چۆن لىرەدا رادەوہەستى؟ بۆ ھەر لەبەر ھىندى پارە؟ نا... لەبەر
ئەوہى كەم شۆفېر ھەيە برىندار بەرى بۆ خەستەخانە. ئا... ھا... تا
ئۆتۆمبىلەكەى خويىناوى نەبى. وورثە وورثە ئۆتۆمبىل بە لاماندا تىدەپەرىن
بە بى ئەوہى ھەر ئاوپرىشمان لى بدەنەوہ. مىشە گيان لە پىر
ئۆتۆمبىلىكى زۆر خىرا داي بە لاماندا فەرىد و جىگەرەكەى خويان

هه‌لدايه سهر شوسته‌كه. خهريك بوو هه‌ردووكيان هه‌لا هه‌لا كا. جيگه‌كه
گووتی: ده‌باشه با ته‌کسییه‌ک راگرین. هه‌تیو تاکسی بشوه‌ستی که
چاوی به‌و برینداره که‌وی دهر‌وا. گویت له من بی: من پیش نه‌وه‌ی له
خه‌سته‌خانه دابمه‌زیم شو‌فیری تاکسی بووم. تاکسییه‌که هی خالم
بوو، هه‌م نیش و کاری مال و عه‌مبارم پی ده‌کرد. هه‌م کریش. له دوا‌ی
شووکردنی خوشه‌ویسته‌که‌م و مردنی دایکم مالی خالم به
جیه‌نشت. ماوه‌یه‌ک له ئوتیل خه‌وتم، پوژیک توشی کونه‌هاورپیه‌کم بووم
که له یه‌کیک له گه‌په‌که هه‌ژار نشینه‌کان ژوریکی به کری گرتبوو. منی
برده لای خوی و گووتی: فه‌رید ده‌ستی نوین بکه‌ه. منیش نه‌وه‌ی له
میراتی ماله‌که‌ی دایکم بوم به‌جی مابوو له ژیر خانه‌که‌ی مالی خالم
ده‌ره‌ینا، هیندی‌کم فروشتن و نه‌وه‌ی به که‌لکم هاتن بردمن بو نه‌و
ژوره. ماوه‌ی سی چوار مانگ دوو قو‌لی ژیانیکی گه‌لیک خوشه و بی
کیشه‌مان له‌و ژوره بچوکه‌دا به‌سهر برد. شه‌ویکیان هاورپیه‌که‌م
نه‌هاته‌وه، به‌یانی که خه‌به‌رم بوومه‌وه سه‌یرم کرد له ته‌نیشتم
دانیشتووه، جانتایه‌کی بچوکی له‌سهر باوه‌شی داناوه. هه‌ر که هه‌ستام و
به‌یانی باشم لی کرد. گووتی: فه‌رید، هاتومه‌وه خوا‌حافیزیت لی بکه‌م
شته‌کانم هه‌مووی بو تو. کرینی دوو مانگیشم له ژوره‌که‌دا داماوه
نه‌ویش هه‌ر بو تو. نه‌ملا و نه‌ولای یه‌کترمان ماچ کرد، به‌په‌له له ژوره‌که
چو دهری، پویی به‌ره‌و هه‌نده‌ران. ئیستاشی له‌گه‌ل بی نه‌مزانی
گه‌یشت، نه‌گه‌یشت، تیدا چووبه‌هه‌ر حال خوا بیپاریزی، یادی به
خیر. براله من هه‌تا ئیستاش له‌و ژوره‌دا به‌ته‌نیا ده‌زیم. زور له‌کچه
عازهب و قه‌یره‌ی گه‌په‌ک ده‌یان ویست که شووم پی بکه‌ن به‌لام پیم

ئالېنى بە چى ژن بېنىم، چۆنى بە خىلو كەم، ئەو كات من ھاندەرى يانەى
 (فەنار بەھجە، بووم، ئەگەر كەسى يان چەند كەسى دەھاتن دەيان ويست
 بىيانبەم بۇ يارىگە بە تايبەتى ئەو پوژانەى كە يانەكەى خۇمان يارى
 ھەبا بۇ بىجگە لە ھاندەرى يانەى (فەنار بەھجە) كەس حەدى ئەوەى
 ھەبوو پى بختە ناو تەكسىيەكەى منەو، دار و دىواری ناو تەكسىيەكەم
 وینە و ئالای يانەكەم بوو. جىگرەكە گووتى: باشە ئەو ھەموو ئۆتۆمبىلە
 جوانە لايان داودتە قەراغى رىنگا، بى ئىش و بى كار وەستان، دەرپوم
 داوا لە يەك دوانىك دەكەم بەلكە بە دەنگمانەوہ بىن. فەرىد گووتى: بى
 عەقل ئەوانە كەسانىكەن لە بەرزترىن چىنى وولاتى ئىمەن. ئىستا ھەر
 يەكەو بە كارى جى بە جى كردنى ئارەزووھەكانى خۆيەو خەرىكە. ئەو
 شوڧرلىتە نابىنى بە تەنيا كوپ و كچىكى تىدایە، ئەى ئەو خانمە تەر
 پىرە نابىنى لە پشتى سوكانەكەيەوہ چاودىرىيان دەكا ئەوہش لاويكى
 ترە بە تەنيا، ئەو ((جىب)) تازەى پىيە، نابىنى چەند مندالە؟ پىروانە بىرە
 دەخواتەوہ. كەرە ئەو چىنى دەولەمەندەكانن ئەوہندەى نەبرد
 ئۆتۆمبىلىكى تازەى فرىاكەوتن دەرکەوت، دەستيان لى راگرت وەستا كە
 برىندارەكەى دى گووتى: بىم بوورن دەچم بۇ وەرگرتنى بەنزىن دوايى
 دىمەوہ بۇ لاتان لە كۇتايىدا تەكسىيەكيان وەستان، تۆزىك لە دىمەنەكە
 پاما: بەخوا برىندار سوار ناكەم لەبەرئەوہى ھەوسەلەى دادگا و پۇلىسىم
 نىيە فەرىد گووتى: باشە تۆ ھان دەرى كام يانەى؟ شوڧىرى تەكسىيەكە
 گووتى: يانەى ((فەنار بەھجە)). جىگرەكە گووتى: باشە بە پىشى تۆ
 پەوايە يەكىك لە باشتىن يارىزانەكانى يانەكەت برىنداربى، بالى راستى
 يانەكەش بى ھەنگاويك تا خەستەخانەى نەگەيەنى، بەخوا ھاندەرى

چاکی، ھەرچۇنىڭ بى شۇڧىرى تەكسىيەكە رازى بوو.بە ھەرسىڭيان
برىندارەكەيان خستە ناو تاكسىيەكە.

مىشە كەرانە بە شەرقت ھەقم نىيە ئەگەر بمرم و كۇتايى بە ژيانم
بىنم، ھەرچەندە من تا ئىستاش بە شىۋەيەكى ياسايى نەمردووم.....
لەگەل جۋانتىرىن سلاوم

((كەرى تۆپيو))

((نامەى شەشەم))

هەردوو چاوەکانم: مێشە کەرانه

وێكو باسەم كرد بریندارەکیان خستە تاکسییەکیە بەئێ خاوەن تاکسییەکیەکیان هەل، خەلەتاند. مەنیشیان لە لای قەچی بریندارەکی دانیشاند وێكو زیندوو، فەریدیش لە پێشەوێ دانیشت. کەواتە ئێستا لە تەکسییەکیەدا ٢ زیندوو بەک بریندار دانیشتوین کە نازانین گیانی تێدا ماوە یان نا. بەلام بەش بە حالێ خۆم لە پیزی مردووێ دانراوم. شۆفیری تاکسییەکی گۆوتی: بە راست، بۆنی مردوو دی!

فەرید وەلامی دایەوێ: هەر بۆنی مردوو؟ ئێهێ بۆ ئێه گەرمایە نالێ؟ دار و بەرد سۆر بۆتەوێ هەلاوی ئۆتۆمبیلەکەش سەربار و بن بار. بگەینە خەستەخانە وێ دەرزان ئێه دووانە سوتاون. گەشتینە مەیدانیێک خەلکیکی زۆر چوار پیز وەستابوون، کووتایی پیزەکان دیار نەبوو، تومەز شوینی تاقیکردنەوێ بەلگەنامەى شۆفیری بوو.

لە نزیکمانەوێ هاواریێک هەستا: ئێهێ بەخوا بورایەوێ، پۆلیسیکی هاتو چۆ دەستی لە ئێمە راگرت: بوەستە کوپە، ئێم نەخۆشە لەگەل خۆت ببە بۆ خەستەخانە. بەستەزمانە لە گەرمان بوراوەتەوێ.

ئەو بى ھۆشەشيان ئاخىيىيە لاي ئىمە لەبەرئەۋەدى زۆر قەلەۋ بوو فەزەى
لە من و برىندارەكە برى.مىشە كەرانە ئىستا ۳ كەس لە
دواۋەن،مردوۋىك.برىندارىك،بى ھۆشەك. شۇفېرى تاكسىيەكە
گوۋتى:دەبى پلەى بورانەۋەى ئەو پياۋە چەند بى؟ھەر خىرا پياۋە بى
ھۆشەكە راست بۆۋە و پروى كىدە شۇفېرەكە:بۆ بورانەۋەش پلەى
ھەيە؟كەۋتە چەنەبازى،كاكە تۆ ئاگات لە دنيا نىيە ئىم ئەمرو لە كوى
۳۰۰كەس كە تاقى كىدەنەۋەيان ئەنجام داۋە ۳كەس دەرچوون
يەكىكىيان من بووم بۆ پىت وايە سەردەمى ئىۋەيە؟ھەر لە خۇرا
پوخسەتى شۇفېرىتان بدەنى؟دىار بوو كابرەى بى ھۆش پياۋىكى
چەنەباز بوۋ،لە سەر قسەكانى رۆشت:با پىت بلىم ئىستە كۆمەلىك رېگە
بە پىچا و پىچى ناتۋانى بە ئىۋانىندا بېۋا و چەند دانەيەك نەخا.فەرىد
گوۋتى:راستە،پياۋى زۆر ووربا و شارمزا نەبى ناتۋانى بە ئىۋانىندا
بېۋا ئافەرىن برادەر،وايە؟دىارە تۆش تازە مۆلەتى شۇفېرىت
دەرھىناۋە.شۇفېرى تاكسىيەكە توۋرە بوو ئاۋرېكى لە كابرەى چەنەباز
دايەۋە و گوۋتى:ئاي دونيا،بە شەرەفم سەدى ۋەك تۆ ۋەك و دەسكە
شتل بە دەستمەۋە دەگرم و ۋەك و مەرەزە دىقتان چىنم،سەماش بە
تاكسىيەكەم دەكەم.كابرە گوۋتى:برا خۇ ئالىم تۆ دىرناچى،دەردەچى
بەلام بە زەحەمەت...!شۇفېرى تاكسىيەكە چەند پەستى پۆزگار و گرانى
و ئەشپاي يەدەگ بوۋ،ئەۋەندەش پەستى گىرمەيەكە بوۋ،قسەكانى
كابرەى چەنەباز ئەۋەندەى كە پەستىيان كود.ئاۋرېكى لە كابرە دايەۋە و
گوۋتى:نەك بە ئىۋان ئەۋە پايانەدا زۆر باش بزانە من ئەۋ تەكسىيەى
خۇم بە سەر پردى سىراتىشدا دەپەرئەمەۋە.ئىدى بىكە بە خاترى خوا

لەود زیاتر چەنەبازی مەكە، ئەگەر پیاوی وەرە گەرە بکەین، تۆ جارێك
ئۆتۆمبیلەكەت پەت كە من حەوت جار تەكسییەكەم پەت دەكەم. دەنەگەر
ناموست هەیه، دە وەرە حەوت بە یەك، دە وەرە گەرە بکەین.

میشە كەرانی: شۆفیری تاکسییەكە چەند توورەتر دەبوو زیاتر پیتی لە
بەنزین دەنا، دەتگوت تاکسییەكە بالی گرتوو. كابرای چەنەباز
گووتی: كاكە گیان رایگرە، بە قوربان رایگرە من دادەبەزم شوکور بۆ خوا
باشترم، رایگرە كاكە دوورم مەخەو، پیویستم بە دكتور نییە، كاكە
لەسەر خۆ بە.

شۆفیرەكە زیاتر پیتی لە بەنزین نا...

لەسەر خۆ كاكە، برا من لە قسەى خۆم نەك جارێك حەفتا جار پەشیمان
بوومەو.

شۆفیری تاکسییەكەش وەك ئۆتۆمبیلی پولیسی پیتی بۆ و پاوه دووی
تاوان باران بنی تاکسییەكەى بۆ لای راست و چەپ دەشكاندەو زۆر بە
خیاریی خۆی دەكرد بە نیوان دوو ئۆتۆمبیلدا. هەرچی هونەرى خۆی
هەیه هەمووی بەكارهینا. ئەوەندەى بەملا و ئەولادا داین وەك چیشتی
مجیوری لى كردین. لە ناکاو شلپەیهكى زۆر گەورە هەستا، شتیكى زۆر
گران كیشای بە سەرمدا، دوو جار ئۆتۆمبیلەكە چۆ پیشەو و هاتەو
دواو، دیتم عەمودیك لە ناوهراستی تەكسییەكە چەقیو. كابرای
چەنەباز وا شیوا بوو كە نەیدەزانى چى پرووى داو. لەبەر خۆیهو
ورپنەى دەكرد و دەیگوت: باشە خۆ كە من سوار بووم ئەو عەمودەى
لیرە نەبوو ئەى چى هینایە ئیرە! شۆفیرەكە لە جامى تاکسییەكە پەرى
بوو چەند مەترێك ئەولاتر كەوتبوو، هەردوو ئەژنۆی لە ورگی گیر

کردبوو، ھاواری دەکرد: بە شەرەفم ھەوت جار، لە جیاتی یەک جاری تۆ
ھەوت جار.

میشەکەرانی خۆشەویست لەبەرئەوێ جیگاگەمان ناوەرپاستی شاپ
بوو خێرا پۆلیس گەیشتە سەرمان تاکسییەکی کەیان راگرت، نێمەیان
خستە ناو تاکسییەکە. وردە وردە بەرچاوم تارێک بوو، ئاگام لە خۆم
نەما، ھەستم کرد کە یەكجاری مردم، لێرەدا کۆتایی بە نامەکەم
دینم. داوای لەش ساغیش بۆ تۆی بەرپز دەخوازم
برات

((کەری تۆپیو))

((نامەى جەوتەم))

كەرى تۆپىو باسى ھۆى مردنى خۆى))

((دەكا))

براكەم و ھەردووك چاوم:مىشە كەرانە بزانه چۆن بە پاستى و بى پەردە
باسى مردنى خۆم بۆ كرى،بەلام باسى ھۆى مردنى خۆم بۆ
نەكردووى.باش دەزانم كە تۆ پستەى كورت و پېر ماناى گەرەت
دەوى.بىرت دى جارېك لە كاتى بى كارىم دا،ھاتمە لات و داواى
يارمەتيم لى كرى.بەو زمانە پاراۋەى خۆم لىت پارامەۋە بەلام
قېوشىكم لە تۆ دەست نەكەوت.

زانايەك دەلى:(دەبى بزانى لە چ كاتىكدا داواى شت لە بەرامبەرەكەت
دەى)) نازانم ئەم ووتەيە ھى مۆلىرە؟پۆبسىرە؟يان ھىتلەرە؟يان
مەشەدى جەغفەرە؟ئەۋەندە دەزانم كە دوواين پىتى ناۋەكەى پىتى
پىيە.بەلى چاكت بىر دى،كە ھاتم سەرم دانەۋاند و ئەۋپەندە بەرزەم بۆ
خویندىيەۋە،بەلام ھەر بە خەيالىشت دا نەھات.تا ووتەيەكى خۆم
چرپاند بە گویتا،دەستت كرى بە گريان و ھەرچى لە گىرفانتدا بوو
دەرت ھىنا و دات پىم.خۆ ئەگەر بت زانىبا ئەو ووتەيە ھى خۆمە،لەم
گویتەت دەچۆ ژوورى ولەو گویتەت دەچۆ دەرى.چونكە پەندى

كەسايەتى خۇمان ئەگەر گەۋھەرىش بى نىرخى بەردىكى نىيە. چونكە
بايەخى قسە لەلەي ئىمە بە گۆيرەي بايەخى قسەكە نىيە بگرە بە
گۆيرەي جىڭاي بەرز و نىزمى قسەكەرەكەيە.

ۋاتە ئەگەر دووكەل كىشىك بىشى، قىچە قىچ و تەقە تەقەكەي ۋەكو
موجىزەيەكى خودايى ۋايە. لە سايەي خواۋە، دۋاي جىھىشتىنى ئەو
ژيانە بەدەفەرە تىگەشتەم كە دوو جۆر مەۋقە ھەن.

جۆرى يەكەم: شىتەكانن ھىچ لىپرسىنەۋەيەكەيە لەسەر نىيە.

جۆرى دوۋەم: پاشا و لىپرسراۋەكانن.

مىشە كەرەنە: ۋاي دانى من يەكەك بام لە سەرۋكى يەكەك لەو
ۋولاتانە. دەيانگوت لەبەر ئەۋەي سەرۋك مەدەنەكەي زۆر چاكە لە
چاكتىن مەدەن پەيكەريان بۇ دەكرەم. خۇ ئەگەر دەم كىرەبايەۋە
باۋىشكىك بەدەم، تىكرا دەيان ۋوت: ماشااللە لەو باۋىشكە
جۋانە. دۋايىش لە دەرەۋە ھەۋلىان دەدا لاسايى باۋىشكەكەم
بەكەنەۋە...

ئاگات لى بى ئىمە پۇژى چەندىن قسە دەكەين و بە ھەزاران ۋاتاي بە
نىرخ و بە كەلك بە فېرۇ دەدەين. ھەرۋەكوو چۆن پارە و ژيانىشمان ھەر بە
فېرۇ دەپۋا.

پىم نەگۋوتى كە پەندى جۋان لاي ئىمە نىرخى بەردىكى نىيە. گۆيت بىنە
با ۋتەيەكى زۆر بەكەلكت بە گۆيدا بچرىپىم. لە دايك بوون خۇشە بەلام
مردن زۆر ناخۇشە. تۆ لە لايەن كەسىكى كەۋە لە دايك دەبى بەلام دەبى
ھەر خۇت بە تەنيا بمرى. ھەرگىز بە خەيالىمدا نەدەھات كە پۇژىك لە
پۇژان بمرم. منىش ۋەك ھەموو مەۋقەكان ژيانم خۇش دەۋىست. پۇژىك

دوای پەنجا لیرەى پیشینەم لە بەرپۆبەرەكەم كرد. پێى ووتەم بۆچیتە؟ بە
میشكەم دا هات بڵێم. كەمىك كاغەزى پى دەكړم و فېرۆكەيەكى پى
دروست دەكەم.

ووتەم: قەرزارى كابرايەكەم لە تۆى وەرەگرم و دەیدەمەو
بەو. كەى؟ ئەمەركات ژمىرى دووى دوانیوەرۆ بۆى دى. باشە ئەو كاتە
وەرە تا پەنجا لیرەكەت بەدەمى. ئەى نابى ئیستا بەدەمىتى؟ نەخیر
نابى! بۆ؟ لەبەرئەو تۆ سەرى دوو پەتە بۆ ناگاتەو بە يەك و لەو شتانه
نازانى. تۆ بێر لەو ناكەیتەو كە خاوەن قەرزەكەت پیش كاتژمىرى دوو
بمى؟ مانای ئەو یە تۆ پرگارت دەبى لەو پەنجا لیرەيە. بەخوا قوربان من
ئەوئەندە بەخت دار نیم لەوانەيە پیش ئەو كاتە من بۆ خۆم بمرم. ئى بۆ
خراپە بەو جۆرەش هەر تۆ پرگارت دەبى.

میشەكەرانیە لە دلى خۆمدا ووتەم من پیاویكى نەگبەتەم دەترسم تا ئەو
كاتە بەرپۆبەرەكەم بمى هەرچەند تەمەن بە دەست خواى
گەورەيە. ئەوسا من چى بكەم؟ كاتژمىر يەك و نیو چوومەو ئەو بۆ لاى
بەرپۆبەر بەلام بە كاریكى پێویست فەرمانگەى بەجیهشتبوو منیش
پیش كاتژمىرى دوو بارىكەم دایە و لە فەرمانگە وەرەكەوتەم. كەوتە
گفتوگۆ لەگەڵ بێر و هۆشم باشە من بە دەیان هاوپیى پەوشەن بێر و
خاوەنى بێر كردنەو مى ئازادى خوازى و دلسۆزم هەن. ئەى نەبوو؟ لەو
شەوانە لەگەڵیان دانیشتبوووم هەموویان پێكەكانیان لێك داو هەلیان
بېرى، هاواریان كرد: بژى يەكسانى، بژى دادپەرورەى.

چووم بۆ مالى يەكێك لەو هاوپیانەم. كە چووم میوانىكى زۆرى
هەبوو. بانگ هیشتنى كردبوون بە بۆنەى دەرچوونى بە سەرۆكى

دەزگايەكى پۇشنىبىرى گەرە. بەسەرھاتى خۇم و بەرپويەرەكەم بۇ
گىرآنەو، ئەوئەندە پىكەنن، كچىك ئەو پىكەى بە دەستىيەو، بوو لىنى
پۇتايە ناو مىلى ئەو پىاو، دەستى خىستىبۇ سەر شانى.

ھەرچەندە مەن قولى گىران لە گەرۇمدا بوو، يەككىت ھاوارى دەکرد: بە
راستى بەسەرھاتىكى خۇش بوو، يەككىت بۇ ئەو، رادەى پۇشنىبىرى
خۇى بۇ ميوانەكان دەربخا بە ئىنگىلىزى دەگووت: ئۇ.. "سەر
پرايز". بەلى مەن لە داخا خەرىك بووتەنگە نەفەس دەبووم، كەچى ئەوان
زىاتەر قاقايان لى دەدا و پى كەنىنيان پى رانەدەو، ستا.

ئافەرەتىكى زۇر جوان كە بەرامبەرم دانىشتىبوو دەستى كەرد بە
گىران، گووتم ئۇخەى ئەو ئافەرەتە وىژدانى جولاً و دەرونى مەنى
خويىندەو، دەسپەرەكەى دەرھىنا و دەستى كەرد بە فرمىسك سىرپىن، ھاوارى
كەرد: مانت بە قور نەگىرى ئەوئەندە پىكەنىوم ھەردووك چاوم پىر بوون لە
ئاو.

ھاوارم، كەرد: بە چى پى دەكەنن، "كۆرە بى قەزا بى بەو بەسەرھاتە
خۇشەى كە تۇ گىرآتەو،

ھەستام و چوومە دەرى، لەودىو دەرگا، كەو، گويم لى بوو يەككىيان بە
دەم پىكەنىنەو، دەىگووت: بە راستى پىاو، يىكى قسە خۇش
بوو، ھاوپىيەكەم پىووى كەردە ميوانەكانى: نەتان ناسى كى بوو، گووتيان
نەخىر! گووتى: ئەو ئەو نوسەرەيە دەنوسى تا خەلك بگريەنى بەلام بە
نوسىنەكانى پى دەكەنن ئەو، عەزىز نەسىن بوو...

ھەردووك چاوەكانم مېشە كەرانە:

خوت باش دوزانى نه هامه تيه كانى ژيان پوژ له دواى پوژ له سورم
كه له كه ده بوون. كاتيك دهمويست لاي يه كيك له هاوپتیه كانم باسى
نه دارى خوم بكه م و پار و نه نيه تيه كانى خوم دهرېرم. نه وان ده بوو بو
به سه رها ته كانى من گريابان نهك پيېكه نن. هيوام وايه به دهرزيه
تيركه كته پيوه يان بدهى و نازاريان پي بگه يه نى.

هردرو باله پهنكا و پهنكه كته

ماچ ده كه م له ژير تيشكى خوردا

له گهل خوشه ويستيمدا

((كه رى توپيو))

((نامەى ھەشتەم))

میشە كەرەنەى خۇشەوېست:

دوای ئەرەى كە گەشتىنە بەردەمى يەكەم خەستەخانە، وامزانى ئىدى
كىشەكان كۆتايىيان ھات.

پىت وا نەبىٰ لە نامەكاندا زىادە پەرەم كىردى، دەرپارەى مردن و
مردەكان، نا... تەنھا دەمەوى ترست لە مردن بشكىنم. دەبىٰ وات لى بىكەم
كە ئەو پۇژەى دەمرى وابزانى لە مالى خۇتەنە دەچى بۇ سەيرانىكى
قەراغ شار. ھەر بە راستىش وا، كاتى ھىچ گىلانلە بەرىك نەتوانىٰ لە
دەستى مردن پىزگارى بى، ئىتر مردن ئەو ترس و لەرزەى بۇ چىيە؟ مىشە
گىان با بىنەو سەر باسى گەشتەكەمان، لە پىگا ئۆتۈمبىلەكە ئاوى
تىدا نەما، چەند ئۆتۈمبىلىكمان پاكىرت ھەرىكە بە بەھانەك ئاويان
نەداينى شۇفېرەكە بە سۈالەتە لەتىك لە گۆمىك كە لە نىزىك جادەكە بوو
بە پىنچ شەش جار ھات و چۆ پادىتەرەكەى پىر كىردەو لە ئا. وەك و
عەرزىم كىردى گەشتىنە بەردەمى يەكەم خەستەخانە، كاتى دەست پى
كىردى دەوامى فەرمان بەرەكان بوو. لە پىشدا بىرىندەرەكە و دوایى
مىيان داگىرت، لە ھەوشەكە لە تەنىشت يەك دىژيان كىردى... سىستەرىك
ھاتە سەرمان، پىروى لە شۇفېرە كىرد: ئەوانە لە كەيەرە و ايان لى
ھاتورە؟ لە دىننەو. ئەى لەو كاتەو لە كۆى بوو، بە ناخىرتان تازە دەيان

هينن بۇ خەستەخانىە، ئەو تا يەككىيان مردوۋە و ئەۋەشيان بە حال
گيانى تىدا ماۋە. دووبارە سىستەرەكە پروى لە شۆفېرەكە كىردەۋە: بە
پاست ئەۋ برىندارە لە دوئىنۆۋ ئاۋا خوينى لەبەر دەپرا، شۆفېرەكە
گوۋوتى: تۆ چىت دىۋە دوئىنۆۋ برىندار بوۋ دىبات ۋەك جۇگە لە خوينى
لەبەر دەپروى.

لەبەرئەۋە دىكتورى خەستەخانىەكە ھەر ئەم بەيانىيە سەفەرى كىردى
بۇ ھەندەران، بە پەلە سۈرپان كىردىنەۋە و بەرەۋ خەستەخانىەكى
ترپان بىردىن. ھەر كە گەشتىنە دوۋە خەستەخانىە بە پەلە برىندارەكەيان
داگرت، منپان لە ئۆتۈمبىلەكەدا بە جىھىشت. دىكتورى خەستەخانىەكە
پىنۆ گوۋوتن: لىرە ھىچ پىداۋىستىيەكەمان نىيە بۇ درۋنەۋە برىنەكانى
و دەرۋى ((خوئىن ۋەستان)) ىش تەۋاۋ بوۋە... بە پەلە بىگەيەننە
خەستەخانىەكە كە ئەۋ شتەنەۋى ھەبى، دەۋ باۋكەكەم خىرا، خىرا با
نەمرى...

لە پىگا شۆفېرى تاكسىيەكە بە فەرىدى گوۋوت: كەۋى كىرپەكەم
دەدەپىتى؟ فەرىد كە شەۋ نەخەۋتبوۋ بە دەم باۋىشكەۋە ۋەلامى
دايەۋە: دوۋ سى پۆۋى تر لە خەستەخانىە شارەۋانى ۋەرى دەگرى.
مىشە كەرەنەۋى زىندوۋ: كە گەشتىنە سىيەم خەستەخانىە، لە بەختى
برىندارەكە دىكتور و سىستەر و دەرمان و پىداۋىستى تەۋاۋ لە
خەستەخانىەكە دا ھەبوۋن.

تەنەنەت دىكتورەكە بە فەرىدى گوۋوت: بە پاستى شەنستان ھەبوۋ ھاتن
بۇ ئىردە، كە ئەمپۇ ھەموۋ شتىك تەۋاۋە.... كۋا لە ۋولاتى ئىمە
خەستەخانىە بى كەم و كۆپى ھەيە، كە ۋىستىيان ناۋى برىندارەكە

تۆمار بىكەن، ئاۋ نۆسەكە ئە شۆيىنى خۇي نە مابوۋ دىكتۆرەكە
گوۋتى: دەي خىراكەن ئاۋىنى تۆماركەن و بىيەنە ژوۋرى
نەشتەرگەرى. فەرىد گوۋتى: باشە دەيىيەنە ژوۋرى نەشتەرگەرى دوايى
ئاۋەكەي تۆمار دەكەين يەككە لە فەرمانبەرەكان توۋرە بوۋ: بابە بە بى
تۆمار كردن چۆن دەيىيەنە ژوۋرى؟ ئەي چۆن پىداۋىسىتى و دەرمانى بۆ
بنوسىن؟

كاتى گىرفانەكانى گەپان برىندارەكە ناسنامەي پى نە بوۋ... سەرۋكى
برىن پىچەكان گوۋتى: گوۋتان لى بى: ئىمە لىسىتى تۆمارمان ھەيە
راپۇرتى مانگانە لەسەر ئەۋ لىستە دەنوسىن، گوۋبى بگرە كاكى شۇفېرى
تاكسى ھەتا پارەي تۆش لەسەر ئەۋ راپۇرتە خەرچ دەكرى. دىكتۆرەكە
لىيان ھاتە پىشەۋە. بە توۋرەيىيە گوۋتى: ئەۋ ھەموو مىشت و مېرى
ئاۋى، كاپرا لە دۆننىۋە برىندارە و خۇيىنى لەبەر دەپوا، سىستەرەكە
گوۋتى: گەرەم خۇ ئەگەر خۇشت بىتەۋى نەشتەرگەرى بۆ بىكەي دەزگاي
(ۋىنە تىشكىيەكەمان)) لە دۆننىۋە شكاۋە. بە پەلە برىندارەكەيان
بەرەۋ تاكسىيەكە ھىنايەۋە. لە پىر دوو ئۆتۆمبىلى پۇلىس بە لورە لور و
گۆپ ھەلكردن دەۋرەي فەرىد و شۇفېرى تاكسىيەكەيان دا، مىلى
دەمانچەيان پاكىشا و ھاۋارىيان كرد: نەجولن كوپە خىرا دەستان
ھەلېن.

فەرىد بە دەم دەست ھەلېرەنەۋە: كاكە چىە بۆ ئىمە چىمان كردوۋە وا
دەرەتان داۋىن: چىتان كردوۋە سەگبايىنە... ھا؟ خۇتان گىل دەكەن؟ كوا
ئىستەرەكە؟ فەرىد گوۋتى: كاكە ئىستىرى چى؟ دەلىم خىرا
كوا؟ ئىستەرەكە، بارگىنە؟ پىتان بلىم سەعاتىكە بە

دواتانەو، لایەکی شەقامەکانی شارەکان کردوو بە خوین... فێر بوون
 کەر و بارگین سەر دەبەن و گوشتەکی بە خەلکی قور بەسەر
 دەفروشن. باش بوو دکتۆرەکه پووی کردە پۆلیسەکان: کاکە ئەو
 دمانچانە لابەن، ئەو کۆرە ناوی فەریدە شۆفیری ئۆتۆمبیلی فەریادەوتنی
 شارەوانییە... پۆلیسەکان گووتیان سەیرە کەسێک ئەو ئەندە خوین
 هەبێ باوەرتان بێ بارگین سەر بەر ئەو ئەندە خوین لەبەر ناروا. شۆفیری
 تاکسییەکه بە فەریدی گووت: ئەری برا کرێیەکی من، کاکە خەمی کرێت
 نەبێ وابزەنە لە گیرفانتدا. بریندارەکیان سوار کردوو و بەرەو
 خەستەخانەیکە تریان بردین.

میشەرانی ئازیز: باوەرت بێ لەسەر خۆمەو بەزەیم بەو بریندارە قور
 بەسەرەدا دەهاتەو، لەو خەستەخانەیکە بریندارەکیان لە من
 جیا کردوو، کە زانیان من مردووم بردیانە ژێر زەمینیکەو خەستیانە
 ناو دۆلابێکی ئاسن کە هەر چوار دەوری بەستبووی... ئۆف میشەر
 کەرانە خۆشەوێست ئەگەر عەقڵت هەبێ دەست لەو ژیانە خۆشە هەل
 ناگری، ئەگەر باسی ئازارەکانی مردنت بۆ باس بکەم ئەوسا دەزانی کە
 ژیان چەند خۆشە، هەرچەندە ژیان من و تۆ ژیانیکە کۆلە مەرگی
 بوو. بەلام زۆر لە مردن خوشترە بۆیە تا پێت دەکری لە ژیاندا
 بمینەو...

سلاو و پێزم بۆت خۆشەوێستەکم

برات

((کەری تۆپیو))

((نامەى دەيەم))

((كەرى تۆپپو باسى مەيتخانى بۇ مېشە كەرانە دەگىرىتەو))

خۆشەويستىم مېشە كەرانە:

ديار بوو كە سەرۆكى مەيتخانى لە مردنى من دوو دل و نىگەران
بوو. بۆيە بانگى ئەو دىكتۆرى كە مەيتى منى وەرگرتىبوو، داواى راپورتى
مردنى منى لى كرد. دىكتۆرەكە چۆو بۆ ژوورەكەى خۆى و بانگى
سەرۆكى برىن پېچەكانى كرد، لى پىرسى: ئايا شىئەى مردنى من چۆن
بوو، ووتى گەرەم من لەسەر قسەى فەراشەكە بەتۆم راگەيانە چۆنە
ئەو گووتى ئەوەيان مردووە. دىكتۆرەكە گووتى با پىت بلنم من تا دلنيا
نەبم كە كەسىك مردووە ھەرگىز راپورت نانوسم. بىر بانگى فەراشەكە
كە. فەراشەكە ھات و بە ترسىكەو گووتى گەرەم من لەسەر قسەى
پەسەوانەكەى بەر دەرگا عەرزىم كردن كە ئەو پياوہ مردووە. دىكتۆرەكە بە
تەرەپپەو گووتى: با پىتان بلنم: مردو زىندووى نەم زەمانە ھىچيان
جىنگاى متمانە نىن، ئەو تا پۆژ نىيە ھەوالى زىندو بوونەوہى چەند
كەسىك لە مردووەكان نەبىستىن. كاتى شۆريان دەكەنەوہ بۆ ناو
گۆر، يەكەك دەپژمى، يەكەك ھاوار دەكا بۆ خاترى خوا لە
كۆيم: سستەرەكە بە دىكتۆرەكەى گووت: زۆر راستە گەرەم ھەر مانگى

پیشوو بوو که راپورتان له سهر مردنی پیریژنیک نوسی. پیش نه وهی
نهو سهر ئاسنه گۆر به گۆر کهن هاواری کردبوو: نهی هاوار بو کویم
ده بن، توخوا وازم لی بینن.

دیاره نه مردبوو نهی چۆن راپورتان نوسی: گه وره نه وهی راستی بی
ئیمه تهرمه که مان نه دی له سهر بوختانی بوکه که ی نوسیمان. گه وره تا
بلنی بوکیکی جوان و پیک و پیک بوو، کو مه لیک ژنی گه پرک و
دراوسیشی له گهل بوون، هه موو ژنه کان ده گریان، هه رگیز بیرم له وه
نه ده کرده وه که نهو بووکه جوانه شتی وا بکات. دکتوره که
گووتی: ناخ... نه وه هه موو له نه نجامی نه زانینه به لی... نه زانین. به لام
ده بویه تو بچویتایه بو گۆرستان، ههر به زور نهو پیریژنه سهر
ئاسنینه له گۆر نابا. تا خه لک نه لین پیریژنیک مردوو راست ده کات
به لام دکتور و خهسته خانه و راپورت دروده کهن. گه وره م: سی چوار پوژ
دوای نهو پووداوه بووکه جوانه که خه سوی هینایه وه بو خهسته خانه تا
ده رزی لی بدهین. له پیریژنه که تووره بووم، پیم گووت: نه وه تو به سهری
سپییه وه شوره یی نا که ی: نهو هه موو گریان و له خۆدانه ی بوکه جوان و
ژنی گه پرکت به فیرو دا. له لیواری گۆر په کهت هاوارت کرد. پیریژن
گووتی: بۆله گیان بو پیت وایه من ههر نهو جاره مردووم، بووکه
جوانه کهم سال نییه دوو سی جار دهرمان داوم نه کات. نازانم بو
نامرم: سهر سه ختم، یان له سهر تاته شۆر، یان له کفن کردندا یان له
لیواری گۆرستان به هۆش دیمه وه. ناخ نامرم، تا نهو بووکه جوانه شم
پزگاری بی.

مېشه كهرانه: له بهر نه وهی دكتور كه زور پاست گو و به ویردان
 بوو، دیسان بای دایه وه سهر شیوهی مردنی من. یو نه وهی توشی
 لیپرسینه وه نه بی، ته نانه ت لاشه ی مردو وه که ی نه دیوه. بریاری دا
 سسته ره که و فه پاشه که و پاسه وانه که بکا به شاهدید. دكتور كه پروی
 تی کردن و ووتی: هه رچهنده دوینی شهو نوره نیشکی من نه بوو به لام
 برېون پاسه وانه که ش بانگ که ن. هه رسیکیان له بهر ده می
 راوه ستان. گویتان لی بی: من لهو دكتورانه م که کاره که ی خوم زور لا
 پیروزه، هه رگیز که م ته رخمی له من ناوه شیته وه. گوی بگرن شه ویکیان
 نوره نیشکی من بوو، له گه ل یه ک دوو هاوړی خۆشه ویست چو وین بو
 یانه، شهو زور دره نگ هاتمه وه بو خه سته خانه، نه وه نده سهرخوش بووم
 قاجم نه رزی نه ده گرت، پییان گووتم: که پاپورتی سی مردوویان ناماده
 کردووه ته نها په زامه ندی منی ماوه. به لام من دهستم کرد به پشکنین و
 مه چه ک گرتنیان، مردووی یه که م دلی زور باش لیی ده دا! مردووی دووم
 دلی زور سروشتی بوو!... دیسان پروی کرده وه پاسه وانه که، تو چونت
 زانی که نه و پیاوه مردووه! جه نابی دكتور من سی و پینچ ساله
 ده رگه وانی نه و خه سته خانه یه م، تو بلای مردو و زیندو و لیك جیا
 نه که مه وه. من له ماوه ی نه و سی چل ساله وه ک پسپوړی مردوانم لی
 هاتووه، باوهر که سهیری مردو و که م ده زانم مانگانه که شی چهند بووه. ده
 مادام وایه پیم بلی که مانگانه که ی چهند بووه! له چوارسه د لیتره که متر
 بووه. چونت زانی! جه نابی دكتور نابینی ناو قه دی ههر نه وه نده ی ملی
 ده بی، نه ی نه وه نییه هه ردو وک چاوی به قول دا چووه! دیاره هه شت تا
 ده که سیشی به خیتو کردووه، نه ی هه ردو و شانی داچه قیوی نابینی

نیشانەى كۆل كېشى كۆلى گرانن. بەلام تا بلىنى پياويكى دانا و ژير
 بوو. دكتورەكە گووتى: ھەرچىيەكت گووت قبولمە بەلام چونت زانى كە
 پياويكى زيرەكە... ھا! ھەبەرئەوھى كە ھىنايانە ژوورى پىكەننىكى
 زەرد لەسەر لىوى بوو ديار بوو كە گالتەى بە دنيا دەھات. كەواتە: تۆ
 شاھىدى كە مردووه. بەلى بەلى گەورەم نەى چۆن؟ دكتورەكە
 گووتى: باوەر دەكەى من ھەتا ئىستاش لە مردنى نەو پياوھ دوو دلم.
 بريارم دا ھىچ لى پرسراويىك نەخەمە ئەستوى خۆم پراوھەى
 ((پزىشكى دادوھرى)) دەكەم، سەر ئىشە لە كۆل خۆم دەكەمەوھ.
 باوەرپ بى مېشە كەرانەى زىندوو:

من لەژيانمدا ئەوھندە نەترساوم...! گووتم بۆ خوايە گيان، بۆ من بووم
 بە معامەلەى پياوى ھەژار كە ناتوانن بەرتىلى لەسەر بدن وا ئەم دايرە
 ئەو دايرەم پى دەكەن؟ بەلى دەينىرم بۆ پزىشكى دادوھرى تا كارى
 ھەموومان سەلامەت بى. دوايى گووتم قير و سيا، بۆ ھەر شويىنىكم
 دەنيرن؟ بىمىرن ھەر لە خەستەخانە و دەريم نەنين، بلىن بۆ دەروھ بە
 زۆرىش بى ھەر دەبى بۆ. مېشە كەرانەى خۆشەويست لە نامەى
 داھانووم بۆت باس دەكەم كە لە پزىشكى دادوھرى چىم بەسەرھات....

برات

((كەرى تۆپيو))

((نامەى يانزەھەم))

((چۆن كەسكىكى چىنى بۇرجىۋانى سەركەۋىتىنى بە دەست ھېتىا لە
كوشتىنى خۆى دا))

ھۆ مىشە كەرانى بەرېز:
وہك مردن، مردووم بەلام ھەتا ئىستاش مردنى من بە شىۋەيەكى
ياساىى رانەگەيەندراۋە، ژيان چەند ناخۆشە بە ياسا بژى لەۋەش
ناخۆش تر ئەۋەيە كە بە ياسا پەرمى. لېرە لە ژىر زەمىنى مەيت خانەى
سارد و سېدا كە پلەى گەرمى لە خوار خالى سفرەۋەيە، كۆمەلىك
مردووى كەشى لىن. لە لای چەپمەۋە لاۋىكى سى سالە و لە لای راستم
پېرىژنىكى لىيە. لە لاۋەكەم پېرسى: گەۋرەم بەرېزتان بۇ مردوون، بۆيە
ۋشەى گەۋرە و بەرېزم بۇ بەكار ھېتىا، چونكە بە مردوۋىش گىف
بوۋنەۋە و لووت بەرزى پىۋە ديار بو. لە چىنى پياۋە گەۋرەكان
بو. پوۋى لە من ۋەرگىرا ۋەك و قسە لەگەل خۆى بكا، بە ئەسپاىى
گوۋتى: لەبەرئەۋەى كە پىم خۆش بوو بمرم...! مردم بۆ ئەۋەى جىاۋازى
چىنايەتى نەبىنم، تا چىتر لات و گەجەر و گوجەرەكان نەبىنم پياۋە
گەۋرەكان و دەۋلەمەندەكان بىزاكەن.

گووتم راسته لیږه هه موو کهس پیکه وه پراکشاون
گه وره، بچوک، پاشا، خزمهت کار، نه وانه ی له لیږه ی باوکی خوځان دا
تریون یان نه تریون.

به نه سپایی گووتی: زور سهیره زه لایمیک پرسیار له من دهکا، که هه تا
نیستا دکتوره کانیش نه یان زانیوه که هو ی مردنی خو ی چییه؟ سدیاره
له ناو مردوه کانیش پیاری بی نه دهب هه.

له ژنه که ی ته نیشتم پرس ی نهو پیاره له گه وره کانه؟ دم و ده ست
په شیمان بوومه وه، که به بی نه وه ی خو م بنا سینم، کت و پر نهو
پرسیارم کرد، دهنګم له بنی میچه که وه دهنګی دایه وه...

نافره ته که گووتی: به لی له گه وره کانه، خو ی کوشتو وه. گووتم: بو خو
کوشتن هر ناوا ناسانه؟ دیسان لاوه که تو وره بووه، گوايه من خو م
له قسه کانی هه لقورتان دووه، له بهر خو یه وه زور به نه رمی له سهر قسه کانی
پوشت: ده زانی له ولاتی نیمه خو کوشتن زور له ژیان نار هه تهر. له
پیش دا بریارم دا خو م بخمه ده ریا وه. هه موو که نار هکان گه رام، بستیک
شوینی به تالم نه دوزییه وه خو می لی فری دمه ده ریا وه. بو
ده وله مه نده کان؟ به لی ده وله مه نده کان بستیک جیان نه هیشتو ته وه نه یان
کرد بی به باړ و گازین و قیلا و باغ و باغات ی تایبهت به خوځان؟ بو هر
شوینیګ ده پوی تابلویه که هه لو اسراوه: وه ستان لیږه قه ده غه یه، چوونه
ناوه وه ی نه م شه قامه قه ده غه یه! له راست ی نه م باغه ناوردانه وه
قه ده غه یه. ناتوانی لیږه وه بجیته قه راغی ده ریا، زور تابلوی تریش له م
بابه تانه. ویستم له که لینی باغیک خو م ناودیو که م و بگه مه قه راغی
ده ریا تا کوتایی به ژیانم بینم، سی چوار سه گی پولیسی لیم راپه رین به

پەلە خۇم لە دەستیان پزگارکرد. کرد. تۆزیکى که پوشتە داوام لە خاوەنى باغىک کرد. که پینگەم بەدەن لە باغەکه یانەوہ بچم بۆ که ناری دەریا خۇم بخنکینم، خاوەن باخەکه زۆرى ئامۆزگارى کردم که مروۆ چۆن دلى دى ئەو ئەو ژيانە خوشە بە جى بىلى.... کچە ناسک و نازدارە که شى که لە ناو گولى باغەکه دا دەهات و دەچوو، چەنجەى بۆ گولە پەنگا و پەنگەکانى باغەکه پاكيشا، بە راست چۆن دلت دى دنيای پر لە گولى پازاوه بە جى بىلى! بپريارم دا سواری که شتييه کى نه فەر هەنگر بم و خۇم فېرى دەمەوہ ناو شەپۆل بى پایانەکانى دەریاوه، بەلام خەلکىکى یە کجار زۆر خویان دابوو بەسەر شيشەکانى قەراغ که شتييه که دا. خویان شوپ کردبووه و سەیری دیمەنى جوانى دەریایان دەکرد، هەرچۆنیک بى دېم بە خەلکەکه دا و خۇم فېرى دا. دەم و دەست دەریان هینامەوہ. چوومە مالى، شوشەیهک ژەهرم خواردەوہ، بە پەلە بردیانم بۆ خەستەخانە و چارەسەریان کردم و نەیان هیشەت بمرم. چەند جاریکى تر ژەهرم خواردەوہ که چى تەندروستیم پى باش دەبوو. دکتۆرى تايبەتیم گووتى: ھۆکارەکهى ئەوہیە که خوينم بەرگرى دژى ژەهرەکان وەرگرتووہ. بپرم کردەوہ که نەک ھەر من بگرە زۆرەى خەلکى وولاتى ئیمە چۆن لەگەل ئەو ژەھرانە پاهاتون که لە پاشماوہى گازى ئوتۆمبیل و گازى چيشەت لینان دا ھەن. بگرە زۆرەى ئەو خواردنەوہ گەنپوانەکه لە لا کۆلان و حاویيەکاندا فېرى دەدەن گازى ژەھراویيان لى ھەلدەستى. بەلام وەک و پیم گووتى خەلک جوریک لەگەلیان رادین که بەھیزترین گازى ژەھراوى کاریان لى ناکات.

بەلى مىشە كەرەنە: ئەو فەرموو دەي كۆرى چىنى دەولەمەند بوو. ئىستا
لە ھۆكارى كوشتنى من ھالى بووى: ۋەلام دايەو: نەخىر گوتى: ژيان
لە لاي ئىمە شىۋەيەك گران بوو كەس بەرگەي ناگرى. لەو وولاتەي ئىمە
كە س شويىنى خوي لە ناو كۆمەلگادا پى ديارى ناكرى. ھەموو
سەرەكان چوونە شويىنى قاچەكان، قاچەكانىش چوونە شويىنى
سەرەكان. پۇژىك دى ئەو كۆمەلگايەي ئىمە سەرلە و بن دەبى.

ئەي چۇن خۇت كوشت: شەويك لەگەل سكرتيرەكەم لە دورگەي بسفۇر
دەھاتىنەو ئەوم دابەزاند و خۇم بە ئۆتۇمبىلەكەمەو فېرى دايە
چالېكەو. خۇم لەو ژيانە بۇگەنە پزگار كرد. بەلى لە داخى ئەو كەسانەي
كە سنورى خويان لە ناو كۆمەلگادا نازان. مردم بەلام ھەر پزگارم
نەبوو، ھەزم دەكرد لە ناو مردووھكانىش جياوازي چىنايەتى
ھەبا. پرووى لى ۋەرگىپرام و بى دەنگ بوو...

مىشە كەرەنەي خۇشەويست:

لە نامەي داھاتووم دا ھوي مردنى كەسانى تريشت بۇ باس دەكەم.
چاۋەكانت ماچ دەكەم.

برات

((كەرى تۇپيو))

((نامەي دوانزەھەم))

((باسی ھەلبەستنی گۆرێک دەکات کە سایتەي شان و شکۆي بنەمالە

بیت))

میشە کەرانی خۆشەویست:

نازانم نامەکانم تا کوی تۆیان بێزار کردوو. پەنگە ھەمیشە لە خوا
بپارێتەو کە بە شیوەیەکی یاسایی بمرم و پزگارت بێ لە دەستم
منیش لە دەست یاسای بۆگەن پزگار بم.

خۆشەویستم: وەک لە نامەکانی پێشوو بۆم نوسیبووی کە نە مردن و نە
ژیان لە لای ئێمە ھەروا ئاسان نین. ئەوەتا ئەو پیرێژنەي تەنیشتم
دەلی: من چەند سالە عومری خوام کردوو کەچی ھەتا ئێستا کاری
یاساییم بۆ نەکراوە و نەمردووم. لەو کاتەدا پیاویکی مردوویان لە
دۆڵبەکەي دەرھینا. ھەموو مردووکان گوتیان: ئای ئەو پیاو چەند
بەخت دارە، ھەمووی چوار پوژ نابێ ھاتۆتە ئێرە کەچی ئەوا کاری
یاسایی بۆ تەواو کراوە و دەیبەن بۆ گۆرستان... دیارە کەس و کارەکەي
خەلکی گەرە و ناسراون. گووتم: پوری گیان ئەوە تۆ دەلێی چی: بۆ
مردوو بەختی چی: کەس و کاری چی: گووتی: ئای کوڕم تۆ تازەي
ئاگاداری ئیش و کاری ئێرە نیت. من ئەو پوژەي کە مردم ھەر ھەمان

پوژ ناوی سەربازیم ھاتبووە بێستوتە تا ئیستا ژن کرایتە سەرباز بە دەست خۆم نەبوو پێکەنین گرتمی، گووتی: پۆلە شورەییە پی مەکەنە. نابێ ئیمە کاریک بکەین کە زیندوووەکان دەیکەن.

گووتم: چوڕی گیان خۆ تۆ تەمەنت لە شەست سال زیاترە، چۆن ناوی سەربازیت ھاتۆتەوہ بێجگە لەوہی کە ئافرەتی.

کۆرە شیرینەکەم تەمەنم شەست و نۆ سالە، ئیستا ھەموو کۆرەکانم خەریکی ئەوێ کە بێسەلمینن: یەکەم کە من ئافرەتم، دووەم کە تەمەنی سەربازیم بەسەر چووہ. ئەوی کە وایە بۆ کۆرەکانت کاری یاساییت بۆ تەواو ناکەن؟

کۆپم: ئەو کارەیان کرد، بە یاسا سەلماندیان کە من ئافرەتم و تەمەنم شەست و نۆ سالە. بەلام نایانەوی بەلگەنامەی مردنم بۆ دەربینن، چونکە بریکاری خەلۆزەکەمان بە ناوی منەوہیە، سالی ملوینیک زیاتر لە فرۆشتنی خەلۆز قازانچ دەکەین، خوشت دەزانی سەرما و سۆلەیی وولاتی ئیمە چۆنە؟ بەئێ کەسی پوری، خۆ ھەر من کیشەم نییە، سەیری تەرمی ئەو لاوہ کە مانگیک زیاترە لیڤە کەچی چەند پوژیک لەمەوبەر فەرمانی گرتنی بۆ دەرچوو بوو، پۆلیس ھاتبوون بێگرن. ھەمووی تاوانی دکتۆرەکانە کە ناتوانن نە کاری زیندوووەکان نە ھی مردوووەکان پیک بخەن. باوەڕت بێ سەریان لە دانگا و دەزگا دەولەتیەکانیکەش تیک داوہ...

میشە کەرانی: کە ئاورپیکی لا ملە لە پیریزنە کە دایەوہ ھەرگیز لە مردوو نەدەچوو ئەوہندە بە جوانی و پیک و پیکێ قسەیی دەکرد... لیم

پرسی: ئەرى بە راست تۆ مردوی؟ گووتی: وشەى مردن بۆ من بەکار
مەھىنە. دیارە تۆ پیاویکی زۆر دەبەنگى و ئاگات لە پوژنامەکان نیه؟
گویت: بەئێ من زر ئاگام لە پوژنامەکان ھەیه و ھەمیشە چەند
پوژنامە ھەم خۆیندۆتەو... ئەى چۆن ئاگادارییەکانى کە لەسەر کۆچى
دواىى من نوسرابوون نەتخویندۆتەو. بە راستى ئەو ھەموو نوسین و
پاگەیانە جەوانانە زۆر دل خۆشیان کردم و مردنم ھەر لە بیر نەما. ھەتا
ئێستاش مانشیتەکان لە خەیاڵمدا دین و دەچن لە یەکیک لە پوژنامەکان
نوسرابوو...

لە دەست دانى سامانیکی گەورە...

لە پوژنامەکانیکەشدا ھەر یەکە و بە جۆریک.

لە دەست دانى دایکی گەورە و پیرۆزمان

"گورەکانى"

لە دەست دانى خەسوی گەورە و بەرێزمان

"زاوايەکانى"

لە دەست دانى دامەزرینەرى کۆمپانیای تیشکی زېرین...

"ھاوپەیمانیەکانى"

کۆچى دواىى خاتوو... نەوہى پایە بەرزى ((سلیمان سۆلو پاشا))
نەوہى ((محمود پاشا)) ی گەورە، خوشکەزای قاسم پاشای زاواى بەیرم
پاشا. پیم گووت: باشە ئیمە لە دنیا دا ھەر شتیکی بوو بین و ھەر چۆنیکی
بە شان و باڵیان دا ھەڵداین، ھەموو ناگەرینی نەوہ بۆ ژیر دسلاتی خواى
گەورە؟ گووتی: گێژە ئەو شتانە راستە کە دادى مردوو نادەن، بەلام لەبەر
رێز و شان و شکۆى بنەمالە کەمانە، بۆ نمونە یەکیکی لەو ھۆیانەى کە من

تا ئىستا لىزە ماوم، گەپرانى كۆرەكانم و زاوايەكانمە بە دواى گۆپىكى
گونجاو بۇ من كە شايستەى بنەمالە بى... بەلام خۆت دەزانى كە ئىستا
جىگا گۆپ لە گۆپستانەكان بە شىۋەيەكى چەند بەر چاۋ و لە پادەبەدەر
گران بوۋە، ھەرچەندە ھاۋ پەيمانەكانى كۆمپانىيەكەم لە بازارى رەش
چەند جىگا گۆپىكىان دەست نىشان كىردىۋو. بەلام ئەگەر بۇ خۆم لە
ژيان دابام دەمگوت كە ھەر ھەموويان بىكپن چۈنكە تا سالىكى كە
نرخيان چەند بەرامبەر لە ئىستا بەرزتر دەبىتەو...

براى نازىزم مىشە كەرانە: خۆزگە ژيانى مردوۋەكان لە ژيانى
زىندوۋەكان نىزىك دەبوۋ، ھەتا شتى باش لە مردوۋەكان فېر بېان. ئىستا
وام بە بىردا دى، كە دواى ئەۋەى زۆر شتى باش لە مردوۋەكان فېر
بوۋم. دەست لە مردنەكەم ھەلگىرم پىش ئەۋەى بە شىۋەيەكى ياسايى
مىردنەكەم رابگەيەندىرى. بەلام ئەگەر بىمەۋە بۇ ژيان، بىجگە لە درىشە
تىزەكەى تۆ و گرانى بازار و قەرزارى چىتر چاۋەپىمە. ھاكاكە گيان؟
ھەردوۋك چاۋت بە تاسىۋقەۋە ماچ دەكەم...

برات

((كەرى تۆپىو))

((نامەى سىانز دەھەم))

((باسى سىن مردووى سەير))

مېشە كەرەنەى ئازىز:

مروۋە دواى مردنېشى لە دەست زىندووەكان پزگارى نابى...

جارى وا ھەيە دەمەوى پېر بە دل ھاواركەم و بلىم: وەرن لىرە دەرم
بىنن، بىم بەن بۇ گۆرستان بىم نىژن، بەلام ھاوارى من بى كەلكە، چونكە
زىندووەكان دەنگى مردووەكان نابىست... دەزانم زۆر لە مردووانەى كە
لىرەن، چاوەپى نۆبەتى خۇيان دەكەن تا بيان بەن بۇ بەشى
ھەلدېن... بە تايبەتى ئەوانەى ھۆى مردنەكانيان نەزانراوە... لەوانە
سى مردويان زۆر سەين...! يەككىيان شەو و پوژ پى
دەكەنى، يەككىيان زۆر بە سۆزەو بە بى راوستان ھەمىشە
دەگرى، ئەويكەشيان دۆش داماوە و خەرىكى بىركردنەو. لە پېش دا
چووم بۇ لاي ئەو مردووى كە پىكەن گرتوئەتى، بەوپەرى پىزەو
گووتە: گەرەم خىرە شەو و پوژ بى راوستان پى دەكەنى؟

ئاخر مېشە كەرەنە: پىكەننى مردو زۆر سەيرە، وايدانى كەسىك لەبەر
دەستت مردووە و پىكەن گرتوئەتى، زياتر پىكەننى كەى لەو دەچو
كە زانا يەك نامىرى پىكەننى دۆزىبىتەو كە بە ھىزى كارەبا كار بكات

و شەو و پۇژ پېڭكەنى چاۋەكانى ئاويان پېدا دەھاتە خوارى بە
 شىۋەيەكى چىچر پىچر لە نىۋان قاقا و قسەكردن بەسەرھاتى خۇى بۇ
 گىرامەۋە: باسەكە ھەتا بلىتى پېڭەنىناۋىيە ناكىرى پېنەكەنى، ھەر ئەو
 شەۋى كە بۇ بەيانى مردم لەگەل ھاوسەرەكەم چوۋىن بۇ سەيرى
 شانۇگەرىيەكى كۆمىدى، كە دەمىك بوو تامەزىۋى بوۋىن... ھەر لە
 سەرھەتاي پەردە لادانەۋە دەستمان كرد بە پېنەكەن، چۆن
 پېڭەنىنىك؟ قاقايان دەگەشتە دەرەۋى ھۆلەكە. كاتىك سەيرىكى دەو
 رو بەرم كرد دىتم بىجگە لە من و ھاوسەرم كەسى دى پى
 ناكەنى. ئەۋى تەنىشتەم بالى راۋەشاندم و گوۋتى: كاكە بەس نىيە؟ بۇ
 پىدەكەنى؟ گوۋتم: پارەم نەداۋە؟ شانۇگەرى كۆمىدىيە لى پى
 دەكەنم. دوۋان لەولاتر ھەلىان دايە گوۋتايان: شانۇگەرى كۆمىدى
 چى؟ شىت بوۋى؟ ئەم شانۇگەرىيە تراژىدىيە. نابىنى بىجگە لە تۆ و
 ژنەكەت ھەر ھەموۋمان دەگرىن؟ يەكىكى كە گوۋتى: لىيان گەپىن، ئەۋانە
 دەيانەۋى پارەكەيان خەسار نەبى. ھىچ نەبى دەبى بايى پارەكەيان پى
 بكەنن. زۆرم پى سەير بوو كە ئەۋ خەلكە بۇ شانۇگەرىيەك دەگرىن، كە
 نوسەرەكەى نوسەرى شانۇگەرى كۆمىدى گەپ جارە. بەلى من و
 ھاوسەرم ھەر بەردەۋام بوۋىن لەسەر پېڭەنىنى خۇمان، گالتەم بەو
 خەلكە دەھات كە بۇ شانۇگەرىيەكى كۆمىدى دەگرىن. كاتى نىۋە شەو
 كە لەگەل ھاوسەرم گەپراينەۋە مالەۋە... ھەموۋ دراۋسىكان لە قاقاي
 ئىمە خەبەريان بۆۋە. لەبەرە بەيان من ناو پەنچىك ھەنگەپرايەۋە و
 مردم. تازە كۈا دەتۈان پېڭەنىنەكەم راگرم ھا.. ھا.. ھا. ئەى ھاۋار مردم
 قا. قا. قا. گىژ بووم ناتۈان پېنەكەنم. ھا.. ھا.. ھا. پوۋى خۆم بۇ لاي ئەو

مردووه وەرگیزا که هه‌میشه ده‌گیا، لیم پرسی: نه‌ری براله بۆ وا شه و
 رۆژ ملت به گریان‌ه‌وه ناوه: که گوینی له ده‌نگی من بوو نه‌وه‌نده‌ی که
 کۆلی گریان‌ی هه‌ستا، وه‌ک باران فرمیسکی به‌ردانه‌وه. به‌ده‌م فرمیسک و
 خلم سهرینه‌وه گووتی: کاکه گیان نه‌گهر من نه‌گرم نه‌ی کی
 بگریه: توخوا لیم گهری گریان هه‌ر بۆ من باشه، پێش نه‌وه‌ی بمرم یه‌کیک
 بووم له ئاره‌زوو مه‌ندانی رۆژنامه خوینده‌وه. به‌ تایبه‌تی
 رۆژنامه‌ی ((پێگای راست)) له لاپه‌ره‌حه‌وتی نه‌و رۆژنامه‌یه‌ گۆشه‌یه‌ک
 هه‌بوو به‌ ناوی ((له‌ ده‌ست دانی سه‌روه‌ران)) له‌سه‌ر مردنی که‌سیک که
 من نه‌م ده‌ناسی په‌خشانیک نوسرابوو، نه‌گهر شاعیره‌ عه‌ربه‌کانی
 سه‌رده‌می کۆن پێداهه‌لدانی وایان نویسی. له‌ ژياندا نویسنی هینده
 به‌ پیز و به‌ هیژ و دل ته‌زینم نه‌دیوو، نه‌خوینده‌بووه‌...

هه‌رچه‌ندم ده‌کرد نویسنه‌که‌م پێ ته‌واو نه‌ده‌کرا، فرمیسک وه‌کو
 جوگه‌له‌ی ئاو له‌سه‌ر روومه‌ته‌کانم ریز بووبوون... نویسیوی به‌لی
 رۆژگاری چه‌وت نه‌و مروقی لی ستاندين که هه‌رگیز جیی پر
 نابیته‌وه، نه‌و مروقه‌ نه‌مره‌ خێرخوازه‌ بۆ هه‌تا هه‌تایه‌ له‌ دلی که‌سانی
 ده‌ور و به‌ری هه‌ر زیندوووه‌ و هه‌ر ده‌می. کاره‌ چاکه‌کانی که‌ نه‌و نه‌مره‌
 پێش که‌ش به‌ مروقیه‌تی کردوون له‌ ژماره‌ نایه‌ن و هه‌تا هه‌تایه‌
 کۆتایان نایه‌، به‌ ده‌م گریان و هه‌نسکه‌وه‌ که‌ من به‌ مردوویی خۆم
 به‌زه‌ییم پێدا ده‌هاته‌وه‌ ده‌یگووت: هه‌ر چۆنیک بوو نویسنه‌که‌م ته‌واو
 کرد... به‌ په‌له‌ و به‌ ده‌م گریان‌ه‌وه‌ رامکرد بۆ نویسنه‌گی
 رۆژنامه‌که‌، خووش به‌ختانه‌ چاوم به‌ نوسه‌ری نه‌و په‌خشانه‌ به‌رزه
 که‌وت، پیم گووت: نه‌گهر بزانه‌ په‌خشانیکی ئاوا جوانیش بۆ مردنی من

دەنوسی ئیستا دەمرم. وەلامی دامەو:نوسینی جوان و ناشرین به
 گوێرهی زۆر و کهمی ئەو پارەیهیه که ئەمدەنی. چەندی داوا کرد بۆ
 نوسینی پەخشانه که دامی. مردم، بەلی پەخشانیکی بۆ مردنی منیش
 نوسی، کهچی بی وێژدانه، دوو دێری لەسەر من نوسیوو که شایستەیی
 تۆپینی نێره که ریکیش نەبوو... نەک من! پیم گووت: دە باشه به قوربان
 هیچی که مهگری ئاگئات لییه چیت لی هاتوو: نەتزانێ نووسەر که
 ناوی چی بوو؟ زۆر گەرام به داویدا تووشی که سیک نەبووم ئەو پیاو
 بناسی. بۆیه هەتا هیزم تیدا بمینی بۆ سۆز و جوانی ئەو پەخشانهی
 ئەو نووسەر هەر دەگریم.

ورده ورده چووم بۆ لای ئەو مردووهی که شهو و پوژ بیری دەکرده و
 دۆش دامابوو. لیم پرسی: ئه‌ری براله هۆی چیه تۆ که ئاوا هه‌میشه
 خه‌ریکی بیرکرنه‌وه‌ی؟ گووتی: بیر له‌وه ده‌که‌مه‌وه بزانه من مرقم یان
 نا؟ گووتم: به دلتیاییه‌وه به‌پزتان مرقم. گووتی: منیش له پێشدا وام
 ده‌زانی که مرقم، به‌لام به درێژایی ته‌مه‌نم نه‌متوانی ته‌نها جاریکیش
 ئەوه بسه‌لمینم...! بۆ نمونه ئەگەر ئیستا من و تۆ هاوار بکه‌ین که‌س
 گوێی له ده‌نگمان نابێ، له‌به‌رئه‌وه‌ی مردووی... به‌لام ئیستا به‌سه‌دان
 هه‌زار مرقم هه‌ن له ژیان دان و زیندوون، له‌به‌ر هه‌ژاری و نه‌داری هاوار
 هاواریانه، به‌لام به‌داخه‌وه که که‌س گوێیان لی ناگری و ه‌کو مرقمیش
 نه‌بن وایه... تۆ ئەوانه به‌ مرقم ده‌زانی که ته‌نها پوژی سه‌رژمیری گشتی
 و باج وهرگرتن و هه‌لبژاردن یان بۆ خزمه‌تی سه‌ربازی ناویان ده‌خه‌نه
 لیسته‌کانه‌وه، پووی تیکردم و گووتی: ئیستا تۆ خۆت به‌ مرقم
 ده‌زانی؟ دلتیام نه‌خیر...! له‌به‌رئه‌وه‌ی مرقم ده‌بی و ه‌کو مرقم بژی. بۆیه تا

لە ژيان دابوو نەمتوانى خۆم پارزى بکەم کە مەرۆڤم بەلام ئىستا کە
مردووم دەرڤەتیکى چاکم بۆ پەخساوہ کە بیریکى زۆر قولى لى
بکەمەوہ، تا بزانم کە کاتى لە ژياندا بووم مەرۆڤ بووم يان نا؟
ميشە کەرانەى خوشەويست:

زۆرم بەزەيى پيدا ھاتەوہ، ليم پرسى: باشە ليرە دواى ئەو ھەموو بير
کردنەوہ يە دلتيا بووى کە لە ژياندا مەرۆڤ بووى يان نا؟ گووتى: تا ئىستا
بۆم ساغ نەبۆتەوہ، بەلام ئەگەر مەرۆڤ بام لە کاتى ھەلبژاردن دا دەنگى
منيان نەدەکړى و دوايىش ئەو ھەموو باجەيان لى نەدەستاندم...

ميشە کەرانەى نازيز: منيش ھاتمە سەر پای ئەو مردووە، بە راستى
ئيمەش لە کۆمەلەى ئەوين، وەك ئەويش دەنگمان
نەبىسترا، گۆرانىيەکانىشمان تەنھا بۆ دەرونى خۆمان... پەنگە
بەريزىشت کە ئەم نامەيەت بە دەست گەيشت دەست بکەى بە
بىرکردنەوہ، ھيوام وايە تۆش شانۆ گەرييەکانت لى تىک نەچى، نەکەى بۆ
شانۆگەرى خەماوى پى بکەنى و بۆ کۆميدىش بگريەى. خوايە لە
پيوەدانى ميشە کەرانە بمانپاريزى...

ھيوای کامەرانىت بۆ دەخوازم...

((کەرى تۆپيو))

((نامەي چواردەھەم))

((گۆرانى تەرمى لاويك لەگەل تەرمى پيپرېتەكە))

خۆشەويستى دل و گيان:

ميشە كەرانه خۆت باش دەزانى ئەگەر كارىكت لە يەكك لە دام و دەزگايەكانى دەولەت گيرى خوارد، بە چەند مانگ پزگارت نابى، ئىمەش راست وەك كارى فەرمانگەكانمان لى ھاتوو: پۆژىك سەر لە بەيانى دەركاى ژيەر زەمىنەكە كرايەو، دوو كارگوزارو لادىيەك خۆيان بە ژووردا كرد. لادىيىيەك ھاوارى كرد: ئەي داد و بى داد كوا تەرمى كۆپەكەم؟ يەكك لە كارگوزارەكان گووتى: خالە ھاوار مەكە خۆ كۆپەكەتمان نەخواردوو... ئەگەر ليەر نەبى ديارە ھەوالەكەيان بە ھەلە پيداوى، پەنگە كۆپەكەت لە يەكك لە ھۆلەكانى سەرەو، بيت، لادىيەكە بە گريانەو دەيگووت: دەك كۆيەر بىم، پۆلە گيان بە دەستى خۆم ھىنامى ئىستا دەلێن ليەر نىيە. ئەي ھاوار شىت بووم. كاگە گيان: بۇ پىت وايە لە ئەستەمبول بەم ھەموو گەرەبىيە تەنھا ئيەر خەستەخانەيە؟ مەگرى كاگە مەگرى ليەر بىجگە لەبەرگە سەرىن و سەر چەف و مافى فەرانبەرەن ھىچ شتىكى كە بزر نابى، لادىيەكە گووتى: كۆپىنە توو پرە بوونى ناوى ئەو تا كارتە وەرگرتوو، ژمارەى دۆلەكەشى لەسەرە. يەكك لە كارگوزارەكان كارتەكەى لى وەرگرت، سى چوار جار سەرە و بنى

کرد، له بهر دهمی چه کمه جیټ وده ستا. خاله نه وه کوربه که ی تویه نه خیر نه وه کور ی من نییه...! کارگوزاره که تو وره بوو. گوايه نیمه دروت له گهل ده که ی نه وه نییه هه مان ژماره ی کارته که ی تویه! کابرا زیاتر نرک بووه، جوانتر سهیری تهرمه که ی کرد و گووتی: به خوا نه وه کور ی من نییه! بابا نه وه به هیچ جورک له کور ی من ناچی...! کاکه گویت لی بی: کوربه که ی تو دوو ههفته زیاتره لی ره یه، لی ره مردوو گورانیان به سهر دا دی ژور که س مردوو ی خو یان ناسنه وه. کابار پرو ی گرژی خو ی کرده کارگوزاره کان و گووتی: بابا به خو ئیوه چاو و عه قلتان هه یه نه و تهرمه تهرمی ئافره ته و ئافره تیکی به سالدا چوو، تیگه شتی یان نا! کارگوزاره که گووتی: ژوری له سهر مهرؤ نه وه مهیتی کوربه که ی تویه...! تو له لادیوه هاتوو ی ئاگات له دنیا نییه، ئیستا لی ره به هو ی پیشکه وتنی زانست و ئامیره کان ژن ده که ن به پیاوالاو ده که ن به پیریژن! کابار دهستی کرد به له خودان: ئای کویر بم پوله ی شیرینی خوم نه ناسییه وه... تهرمی پیریژنه که یان خسته سهر ((دهسته به ره)) و بردیانه دهری، کابراش به دوا یاندا...

لاویک له مردوو ه کان گووتی: خوزگه منیش لادییه کم لی پهیدا ده بوو، قیر و سیا ده یکردم به دایکی، به خه سوی، به س لی ره پرگاری کرد بام...

می شه که رانه گیان: دوا ی نه وه به دوو پوژ کور ی کابرا ی لادیییان برد بو هه لدرین، دکتوره کان هه رچی کردیان هوکاری مردنه که یان نه زانی به لام له راپورته که یان نوسیو بو یان: پیما ن سهیره نه و لاوه به و هه موو چه رمه سه رییه ی ژیان چون گه یشتو ته ته مه نی بیست سالی.

برای خوشه‌ویستم می‌شه که‌رانه: لی‌ره پاپۆرت وەك لاى ئیوه نانوسن...!
 ((پۆیی و هەرگیز جیی پر نابیتەوه)) بە‌لکو دە‌نوسن: بە‌هۆی می‌کروپ و
 قایرۆسه‌وه گیانی له‌ دەست داوه... یان بە‌هۆی له‌ کار که‌وتنی یه‌کیک
 له‌ ئە‌ندامه‌کانی له‌شییه‌وه، می‌شه‌که‌رانه‌ی هاوپی دلسۆزم، ئە‌گەر مردنی
 من به‌ شیوه‌یه‌کی یاسایی پاگه‌یه‌ندرا تابلۆیه‌کم بۆ هه‌لۆاسه‌ و له‌سه‌ری
 بنوسه: هاوپی کوچ کردووم، شاعیری مردووی بی می‌شک مردووه‌ پیی
 وایه‌ زیندووه، کوچی دواپی کردووه...

هەر بژی به‌ شادی...

می‌شه‌ که‌رانه‌ی هاوپی... که‌ری تۆپیو

((نامەى پانزەھەم))

ئازىزەكەم مېشە كەرەنە لە دوايىدا ئەو ئاۋاتەم ھاتە دى و پۇرئىك
بردىانم بۇ پزىشكى ياسايسى، ئەو شويىنە ۋەك قەساب خانە و شويىنى
سەرپرېنى مريشك وايە. لە پيشدا مردوۋەكە دەپەن بۇ ھۆلىك كە لە سەر
شيۋەى ((فرىزەر)) دا دروست كراۋە، بۇ ئەۋەى مردوۋەكان ھەتا نۆبەى
ھەلدېرېن و پارچە پارچە كىردىيان دىت لەو ((فرىزەر)) دا پىمىننەۋە و
بۇگەن نەكەن... ھەر كە لە نىۋان مردوۋەكاندا درىژيان كىردم پىنچ شەش
كەس خۇيان بە ژورۇيدا كىرد لە ئەنجامى گەفت و گۆ و قسەكانىيان زانىم
كە ئەۋانە پزىشكى ياسايسى و كارگوزارى ئەو شويىنەن، چەند بىرارىيىكان
دا و چوونە دەرى. لام وابى سى شەو و سى پۇرژم لەو شويىنەدا
رەبۋارد. لەۋى زوۋ زوۋ ئەو جۆرە ميوانەمان دەھات كە بە دواى يەككىك
لە ئەندامى بنەمالەكەيان يان خىزمىكىاندا دەگەرەن...

بە تايىبەتى ئەۋانەى كە كەس و كاريان ون بويون... ئەو ميوانە زۆر بە
دېقەت سەيرى مردوۋەكان دەكەن! ھەر كاتىك يەككىك كەسىكى خۇى
ناسىيەۋە خىرا راپۇرتىكى بۇ پىر دەكەنەۋە و مردوۋەكەيان
دەدەنەۋە. ئەۋەندەى نەمايو تەرمەكەى من بەدەنە پىياۋىك كە ماۋەى
چوار مانگ بوۋ ژنەكەى لە دەستى ھەلھاتىبو. دوۋ مىندالىشى بەسەردا

بەجیھێشتبوو... بەلام باش بوو لە لیستەکەدا بەرامبەر ناوی من لە خانەی پەرگەز نوسرابوو((نێر))، دەوام ئەوەندە نەمابوو تەواو بێ کە لاویک خۆی بە ھۆلەکەدا کرد، ھەولێ ئەوەی بوو کە تەرمی برزایەکی بدۆزیتەو بەستە زمانە لە شارێکی زۆر دوورەو ھاتبوو، دواي گەرانیکێ زۆر کە نەیتوانی مەیتی برازا نازدارەکی بناسیتەو بە نائومیدی بەرەو دەرگای ھۆلەکە پۆشت، بەلام کاتی نەیتوانی دەرگاکی بەکاتەو. دەستی کرد بە لێدانی دەرگا و بە ھەموو ھیزی خۆی ھاواری دەرکد: تکایە لە ژوورەو بەجی ماوم...! بەلام کەلکی نەبوو،... کە زانی ھیچ چارێکی نییە ھەستی لە خۆی بپێبە راستی لاویکی ئازا و بە جەرگ بوو... لە ناو ئەو ھەموو مردوانە، پلەي گەرمی ھۆلەکەش پانزە پلە لە ژێر سفروەو. تا بەیانی یان دەمری، یان شیت دەبی!

دەستی کرد بە جگەرە کێشان قۆزی پاما و بیریکردەو، سیمی ناو پاکەتە جگەرەکی دەرھینا وەک و کلیل کردی بە شوینیکی ناو دەرگای سارد. کەرەکە و یەک راست کورژایەو، ناو خۆی لە مردن پزگار کرد... بەیانی کاتیکی یەکیک لە پاسەوانەکان دەرگای ھۆلەکە کردەو دیتی کەسیکی زیندوو لەبەردەمی وەستاو، ھەتا ھیزی تیدا بوو ھاواری کرد و دەرپەری، لاوەکەش بە دوایدا رایکرد: کوپە رامەکە، مەترسە من زیندووم، کوپە وەرە من دوینی شوو بەھەلەي تۆ لە ناو مردواندا پۆژم کردۆتەو، کاکە وەرە دەرگای ھۆلەکە داخەو، ئیمەي مردووش مردین ئەوەندە پێیان پێبکەنین...

بەلێ مێشە کەرانی بەرێز:

لەو خەستەخانەییە زۆر بە خوشی پامان دەبوارد، بەلام بە داخەوێ لێرە
 جێت خالییە، خۆزگە لێرەش لەگەڵم دەبووی تا پێکەوێ کاتیکی
 خوشمان لەگەڵ ئەو مردووانە بەسەر دەبرد...
 بە راستی ئەو سی پۆژە تەمەنم لە مردن کرد... خۆزگە لەوێش بەسەرھاتی
 یەک بە یەکی مردووەکانم دەزانی....
 پەیمان بێ لەمەو لاش ھەر پروداویکی ئاوا خوشم بینی لە نامەی
 دواییمدا بۆت بنوسم ئەو مێشە کەرانی خۆین مژ
 سلاو و خوشەوێستیم بۆ بەرپێرت

برای مردووت

((کەری تۆپیو))

((نامەى شانزەھەم))

((جولەكەيەك لە تەمەنى ھەشتا و چوار سالىدا منالى بوو))

ميشە كەرانهى خوشەويست:

ئىرەيم پى مەبە كە مردووم بارەرت بى مردنیش بەشى خوى كيشەى
هەيە، زىندووەكان كيشەكانيان بە ھەرا و ھۆريا و قىژە قىژ چارەسەر
دەكەن، بەلام مردووەكان بە بى دەنگى. بە پوژ زۆر نىگەرانىن لەبەر ژاوە
ژاو و جولەى مروژەكان. بەلام كاتى شەو دادى و بىدەنگى بالى بەسەر
شاردا دەكىشى، ئارام دەبينەو و دەحەسيينەو، بۆيە پيمان خوشە كە
ھەميشە ھەر شەو بى...

مردووەكان ھەموو شەوى تا بەيانى لەگەل يەكترى گەفت و
گۆيانە. بەسەرھاتى تال و شيرىنى خويان بو يەكتەر
دەگىرنەو، پىرژنىكى زۆر بە تەمەن كە لەبەر پىرى دەمارەكانى سەر
دەستى و لا مى ھەموو شىن ببونەو، دەتگوت رەنگى زى و
پرووبارەكانن لەسەر نەخشەى وولاتەكان كيشراون... بو تەنھا جارىك
بەشدارى ئيمە يەنە كرد. تەنانەت من چەند جارىك لە بارەى مردىيەو
پرسىارم لى كرد، بەلام ئەو بە ھىچ جورىك وەلامى منى
نەدايەو. دەتگوت تەنھا ئەو بە راستى مردوو. ئىوارەيەكى پوژى

شەممە مردوۋىيەكى تازەيان ھىنا بۇ ھۆلەكە پىرىژن ئەو مردوۋى ناسىيەۋە، خىرا لىي نىزىك بۆۋە و لىي پىرسىناي ((ئەفرايىم)) ئەۋە تۆشيان ھىنا بۇ ئىرە؟ ئەفرايىم پىياۋىكى جۈلەكە بوو كە لەسەرتاسەرى ولات كەس لەو دەۋلەمەندتر نەبوو، خىرا لە پىرىژن نىزىك بۆۋە و ناسىيەۋە زانى ئەۋە ھاۋسەرى پىياۋىكى دراۋسىيى بوو كە بىست سال پىش ئىستا كۆچى دوايى كىرەبوو، بە ھال بىرى مابوو...

ئاي مېشە كەرەنە: ۋەك دەلن سامانى پىياۋى دەۋلەمەند چەنە ھەژار شل دەكات. بۆيە كەۋتمە چەنە بازى: باشە ئەگەر ئەو پىرىژنە دراۋسىيى ئەو پىياۋە دەۋلەمەندە بوو، ديارە ئەۋىش خاۋەن سامان بوو؟ ئەي بۇ تا ئىستا لىرە كەۋتوتەۋە. پىرىژنەكە گۈۋى: پۆلە گيان ئەۋەندە لە شت ھەل جەبەرى، ئەۋە ئەفرايىمە لە گەرەتەن قىلا لە ناۋ باغىكى زۆر جوان و فراۋان بە تاقى تەنبا دەژيا، تەنەنەت كارەكەرىشى نەبوو. ئەفرايىم خىزمى زۆرى ھەبوون، مانگى دوو سى جار دەھاتنە سەردانى، لە مالاكەي شەپ بوو لە نىۋان كچى خىزمەكانى لەسەر ئەۋەي كى جەلەكانى بۇ بىشوا، كى جەلەكانى بۇ ئوتو بىكات، ھىندى ماليان پاك دەكرەۋە، ژەكەنىش خواردنبايان ئامادە دەكرە. ھەموو بىريان لەۋە دەكرەۋە كە ((ئەفرايىم)) مرد باشتىن مىرات بۇ دىسۆزىتىن خىزم دادەنى... بۆيە ھەموو خىزمەكانى چاۋەپىيى مردنى ئەفرايىم بوون... بەلى ھەموۋىيان چاۋەپىيى ئەۋە پۆژە خۇشە بوون. دواي چەند پۆژىك لە مردنى ((ئەفرايىم)) مردوۋىكىيان ھىنا كە بە پروداۋى ئۆتۆمبىل گيانى لە دەست دابوو.

پیریژن و ئەفرایمی زۆر باش دەناسی. دواى چاك و چۆنیهكى گهرم ئەفرایم داواى لى کرد كه به سه رهاتى دواى مردنى خوى بو بگيریتهوه. بو ئه وهى بزانی كامه له خزمه كانى دلسۆزى بووه و كامه له وان به دل بوى گریاوه. كابراش دهستی پى کرد. گه وهرم دیاره كه به پیرتان خزم و كه سیكى زۆرت هه بوون و هه میشه سهریان لى داوى. ئای كاك ئەفرایم وهك ده لىن: كیو به كیو ناگات. به لام ئادهمی به ئادهمی هه ده گات... گه وهرم منیش دواى سى پۆژ له مردنى تو مردم. ئه وه تا له م شوینه بى نازه به یهك گه یشتین... ئه و به یانییهى كه به پیرت كۆچى دوا ییت کرد. یه كێك له خزمه كانت هات بو سهردانت. دواى له ده رگادان و زهنگ لیدانیكى زۆر کردى به گریان و له خۆدان. ئه وه ندهى نه برد هیندهى دانیشتوانى شارێك خزم و كه سى تو له بهر ماله كهت كۆ بوونه وه و وهك پۆژى هه شرى لى هات. منیش هه لمدايه: جا هوى چى بوو ئه و هه موو خه لكه له وى كۆ بوونه وه؟ مردوه تازه كه كه به مه راییه وه گووتى: دیاره تو مسته ر ((ئه فرایم)) نانا سى كه چه ند پیاویكى دل گه و ره و به خشنده بوو. چه ندىن په وشتى به رزى مرؤفایه تى ترى تیدا بوون. ئەفرایم گووتى: ئه ی دوا یى! گه وهرم دوا یى پۆلیس ئاگادار كرایه وه له گه ل پزیشكى دادوه رى هاتن و ده رگای مالى ئیوه یان شكاند. له نیوان خزمه كانت بوو به مش و مپ. یه كێك ده یگوت خوى كوشتووه. یه كێك ده یگوت دهك كویر بم ده رمان داو كراوه. دووان ده یانگوت كوژراوه دوا یى بو ئه وه ی پۆلیسه كان توشى لیپرسینه وه نه بن تویان په وانه ی پزیشكى دادوه رى کرد.

میشە کەرانی ئازیز: بۆ ئەوەی بزانیت کە مەزگە چاک و بەخشنە لە قیامەتیش سەرەرا، ھەر خێرا دەستەیک پزیشک و کارگوزار ھاتن، ئەفرامیان برد بۆ ھەلدرین، دواى دوو کاترئێر ھینایانەو. مەزگە زوو تێبینى ئەوەم کرد کە ورگی زۆر ئاوسا بوو، ئەوەندەى پێ ئەچوو کە خەلکیکی زۆر پزەنە ناو ھۆلەکە و تەرمی ئەفرامیان برد بۆ کەنيسە بۆ جێ بە جێ کردنى پێو پەسمى بە خاک سپاردنى. دیار بوو کە پزیشکەکان ھوى مردنەکیان دیاری کردبوو.

میشە کەرانی خۆشەویست: چاک گوی بگرە، دیار بوو لە کەنيسە پرووداویکی زۆر سەیر پرووی دابوو کە پێشتر پرووداوی لەو جۆرە نەدیتر، ئەوە سەیش بیستویەتی... بەلام ئیمەى مردوو چۆن درێژەى ئەو بەسەرھاتە بزانن؟ خوا و راستان دواى ماوہیک تەرمی ئەفرامیان ھینایەو بۆ ھۆلەکە. ئیمە نەماندەتوانی بیجگە لە دەم و چاوی ئەفرام ھیچ شوینیکی ئەفرام ببینن، چونکە بە پارچەیکى پەشی گەورە ھەموو گیانی داپۆشرا بوو. دواى ئەوەى کە لە نێوان خزمەکانی بوو بە ھەرا و ھەرا، ئەفرام ھاواری کرد: وەک فەرمانی سەربازی پێ دابن ھەموو بێدەنگ بوون... گویان لێ بێ با مەن نەینى ئەو کارەتان پێ بێم: کاتیک منیان بردە ھۆلی ھەلدرین لەسەر مێزیک درێژیان کردم، بە دوو سێ پزیشک دەستیان کرد بە ھەلدرینی ورگم، لەو کاتەدا ئافەرەتیکى مردوویان ھینا، لە تەنیشەت مەن دایان نا، دکتۆرەکان دەستیان کرد بە ھەلدرینی ورگی ئەویش کە دوو مەندالی مردوو لە سکى دابوون کە یەكەم مەنالیان دەرھینا خستیانە سەر ورگی مەن، لەبەرئەوەى مەنیش ورگم ھەلدرنا بوو مەنەکە کەوتە ناو سکمەو و دوریانمەو بە بێ

ئەو ەى دىكتورەكان بەو كارد بزان. دوایى وركى ئاغردەتەكەيان دوورییەو
یەككە لە دىكتورەكان توورە بوو: من بە دەستى خوم دوو مندالم لە سكى
ژنە مردووەكە دەرهینا چۆن ھەر یەك منال ماوہ...
بەلى مېشە كەرانە: كاتىك مستەر ئەفرايم ئەو بەسەرھاتەى بۇ خزمەكانى
دەگىرايەو ە ھەموو بە بېدەنگى بەرامبەرى وەستابوون، دەتگوت
ھەناسەيان لە بەردا نەماوہ... دووبارە دەستى پى كردهوہ: كاتىك
خاقانەكە لە كەنىسە ئاوى بە دەم و چاومدا دەكرد و پاكى
دەكردەوہ، دەستى كەوتە سەر سكم و ھەموو تەقەلەكان ھەل وەشانەو
و مندالەكە لە سكم ھاتە دەرى.

یەككە لە خزمەكانى گوتى: كویر بىم بۆت ئەگەر مندالەكەش ما با بۇ
ئیمە ھەر باش بوو. خزمىكى كەى كە پېش من راوہستا بوو پرووى
تېكرد، بە تورپەییو پى گوت: سەگى سەگباب وس بە با نەكېشم بە
دەمنا ئەگەر ئەو ھەتیوہ نەمردبا بۇ كەسمان لە میراتى ئەفرايم سەلكە
پىازىكمان پى دەبرا...

مېشە كەرانەى ھاوړیم:

چاوت لىيە لىزە شتى چۆن پروو دەدات، ھەر چەند لە ناو زىندووہكاندا
شتى سەیر دەبینىن بەلام لە ناو مردووہكاندا شتى سەیرتر....
ھەرچەندە ژيان بەلى ژيان لە خەيال خىراترە بەلام ھەتا ئىستا نازانم
مردن لە سسەر خووى و خىرايىەكەى چۆنە...

ھەربژى بە خوشى مېششە كەرانەى بەختەوہر

برات

كەرى تۆپيو....

((نامەى حەقدەھەم))

میشە كەرەنەى رەزا سوڭ: لىرە ھىچ كەس بايەخ بە من نادا، ھەر وەك لە بىريان چوبىتتمەو وايە... چۆن تا لە ژيانىشدا بووم كەس منى لە بىر نەبوو. خۇ لىرە كەس دەنگى مردوو نابىستى... ھەزار جار ھاوار كە: ئەو تەم لىرەم، بۇ خاترى خوا ئاوپىڭم لى بىدەنەو، كەس نىيە وەلامەت بىداتەو... ھەرچەندە من تا ئىستاش لە مردن بىزار نىم چۈنە ھىچ جىاوازىيەكى نىيە لەگەل پۇژگارەكانى ژيانمدا... بەلى چاوەكەم با بىرى، دەزانى ئىمە زۆر پىش ئەوئە بىرىن مردووين... يان پىش ئەوئە بىمانەوئە بىرىن لە ناوختدا دەمرىن. ئەو تەم پىش تاوئە تەرمى كورپىكان ھىناوە ناوئە ((شەوكتە)) ە بە دەم ھەنسك و گرىانەو بەسەرھاتى خۇئە دەگىرپىتەو، ئەگەر دىلت بەرد بى بۇئە دەبى بە ناو... يەكەن لە مردووەكان بە چاوى پر گرىانەو لىنى پرسى: كاكە بە چى مردووى، بە دەم نوزە و نالەو ھاوارى كرد: تۆلە بەلى تۆلە جەرگى بىنەمالەكەمى بىرى... چەند پۇژىك پىش ئىستا بەسەرھاتىكەم بەسەرھات كە ھەرگىز بە خەيالىمدا نەدەھات... بۇ تۆ كەسىكتە كوشتىبوو، نەخىر... چەند سالىك پىش ئىستا كورە مامىك لەگەل كورپى پىاويكى دەولەمەندى بە دەستەلات بوون بە ھاوپىنى گىيانى بە گىيانى

يەكتىرى ھەرچەند باۈكم و مامەكانم ھاۋارىيان كرد: پۇلە ئەوانە
 كەسانىكى دەۋلەتمەند و بەھىزن، ئىمە خەلكى كاسب و فەقىرى مالى
 خۇمانىن، ئىمە و ئەۋانيان نەگۈۋتۈۋە... بەلام ئەۋ كۈپەى ئامۇزام قەسەى
 باۈكم و مامەكانمى بە گۇيدا نەچۈۋەلە كۇتايىدا بە ھەردۈۋكىيان ھەزىيان
 لە كچىك كرد. ئامۇزايەكەم بە دزىيەۋە كۈپى كابرانى دەۋلەتمەندى
 كۈشتىۋو... كە پروداۋەكە ئاشكرا بوۋ، باۈكم زۇرى ھەۋلدا كە
 مەسلەھەت بىكات بەلام ئەۋان بە ھىچ شتىك پازى نەبوون... ھەر دەيان
 گۈۋت خۈين پىشتن بە خۈين پىشتن چارەسەر دەكرىت... نىۋە شەۋىك
 دايان بەسەر مالى مامدا خۈى و كۈپەكەيان كۈشت... بەۋەش ۋازيان
 نەھىنا، بىريارى بنە بىر كىردنى بنەمالەى ئىمەياندا. ۋىردە ۋىردە لىيان
 دەكۈشتىن تا باۈكم و دوۋمامى كەم و چۈۋر ئامۇزاي كەيان
 كۈشتىم... پۇرۇنك كەمىنىكىيان بۇ من دانا گۈلەيەك بەر قۇلم كەۋت، خوا
 پاراستمى ۋەنەمردم. ناچار دايكم بە دزىيەۋە ناردمى بۇ مالى خالەكانم بۇ
 گۈندىكى يەكجار دوۋر. كە ناۋى سەربازىم ھاتەۋە ھەر لەمالى
 خالەكانمەۋە چۈۋم بۇ خزمەتى سەربازى، ئەۋ كاتەى سەربازىم تەۋاۋ
 كرد. دايكم ھات بۇ لام بىرى پارەى بۇ ھىناۋوم گۈۋتى: پۇلە بۇ خۈت بىرۇ
 بۇ ئەستەمبول. ناۋى خۈت بگۇپە و دەست بىكە بە كار و كاسبى و رۇنىك
 بىنە، دۋاىى منىش دىم بۇ لاتان و ھەر خزمەتى خۈت و مال و مىندالت
 دەكەم. بۇ ئەۋەى ئەۋ دوژمنانە نەت ناسنەۋە و زەفەرت پىى نەبەن، پۇلە
 كزەى جەرگم. ھىچ رىنگە چارەيەكى كەمان نىيە. لەسەر داۋاى دايكم خۇم
 پىچايەۋە، ئەستەمبول بگرە ھاتم... لە دى لەگەل خاۋەنى مىۋان خانەيەك
 رىك كەۋتم كە شەۋ تا بەيانى ئىش و كارى مىۋان خانە پاپەرىنم بەۋ

مەرجهى من كرى نەدەم و نەویش مانگانه نەدا بە من بەو شیوہیە
 شوینی نوستنم داين کرد. بە پوژیش کریکاریم دەکردلە ژوریک لەگەل
 مەسعود ناویک دەخەوتم کریی چوار مانگی خاوەنی ئوتیلەکە قەرزار
 بوو. شەوێک ھاتمەوہ ھەوایی مردنی مەسعودیان دامی زۆرم پی ناخۆش
 بوو، کابرا گەردەنی مەسعودی نازا کرد بەلام دەبوست ناسنامەکەى
 بفروشیت لە بری قەرزەکانی. ئەوہ بۆ من ھەلیک بوو
 ھەلکەوت، ناسنامەى مەسعودم لی کری ناسنامەکەى خۆم و ھیندیک
 پارەم دا پی. ئیتەر لەمەولا من ((شەوکەت حسین)) نیم بگرە ((مەسعود
 کەریم ئوغلۆ))... لەمەولا باوکی دۆژمنەکانیشم من
 ناناسنەوہ. ئوتیلەکەم بەجی ھیشت، بپارمادەھەرگز بە لای ئەو ئوتیلەدا
 نەچمەوہ. ئای ئەو نەگبەتەى کە ناسنامەى من دەکپیت ئەگەر پوژیک
 بکەویتە دەست دۆژمنەکانم دەم و دەست لەت و پەتی دەکەن... بە ھەر
 حال ئیستا من کەسیکی تازەم ناوم ((مەسعود)) شەوکەت حسین ھەر
 ناناسم. لەبەرئەوہى شوینی نوستنم لە کیس چوو، وردەوردە پارەکانم
 پووین لە کزی دەکرد، ناچار دەستیک نوینم کبری شەوانە لە باغی
 گشتی دەخەوتم. بە پوژیش ھەر لە نزیک جیی نوستنەکەم بویاغچی
 بووم. پوژیک پیلانوم بۆ کابرایەک بویاغ دەکرد. پوژنامەىەکی بە دەستەوہ
 بوو، سەرم ھەلپى لە لاپەرەى دواوہ نوسرابوو... دوینى شەو ھاوالتییەک
 بە ناوی ((شەوکەت حسین)) خەلکی گوندی ئەسکەلیب کوژراوہ تا
 ئیستاش پولیس خەریکی لیکۆلینەوہیە. لەو کاتەدا زۆر دلشاد بووم و
 زۆریش غەمبار بووم. جا چۆن مروڤ لە یەک کاتدا دلشاد و غەمبار
 دەبێ؟ بەلى من وابوو. دلشاد بووم لەبەرئەوہى پزگارىم بوو لە

دوژمنه كانم، غه مبار بووم له بهر نه وهی هه والی مردنی خۆم له پوژنامه دا
 خوینده وه. نازانم چه ند شهو بوو له باغی گشتیدا دهخوتم... به یانییهك
 زوو له سهر سه نه ئییهكی باغه كه پاكشا بووم، نه وه ندهم زانی به سهدان
 خه لك له ههر چوار لاهه پزانه ناو گوڤه پانی بهرده می باغه كه، بوو به ههرا
 و تيك هه لدانیك ههر مه پرسه. به شهش ههوت كهس هیرشیان دهكرده
 سهر یهك دووانیك تا بیهووشیان دهكردن تییان هه لدهدان. سی چواریك
 په لاماری منیان دا هاواریان كرد: بالی راستی یان چه؟ منیش
 گووتم: خه لكی میراوام، گو تیان: كه رباب كهس پینی گووتوی خه لكی
 كوئی...؟ خیرا پیمان بللی بالی راستی یان چه؟ منیش له بهر نه وهی
 ناسنامه ی كه سیكی كه م پییه له ترسا گووتم: نازانم...! په لاماریان دام و
 لیدانیکیان لی دام كافر له مالت نا ئومید بی. وایان لی كردم خۆم به
 پیوه نه ده گرت. وهك تایه ی ژیر عه ره بانه كه ولاغ رایكیشی تل
 ده بوومه وه و ئه ملا و ئه ولام ده كرد. هاواریان ده كرد: دوو ماكه ری وهك تو
 ولاتی ئیمه یان ویران كردوو هینده ی بارگریك ده بی، ده لی نازانم بالی
 راست و چه پ چییه... كه به جییا نه یشتیم، نه وه نده ی كه ویران
 بووم، به وهی كه ئه و خه لكه كه به سه رمندا رایان ده كرد نه مده توانی
 هه ستمه وه و پاكه م... هیشتا به ته واوی هه لئه ستا بوومه وه كه كو مه لیكی
 كه گه یشتنه سه رم. خیرا بیللی راستی یان چه؟ له دلی خۆما گووتم با
 یه كیکیان بلیم. گووتم: له سایه ی خواوه بالی راستم. له قسه كه م
 نه بوومه وه كه له دواوه شه قیكی وایان تی هه لدام. وهك گلو له دهستی
 پیریژن بكه ویتته خواری تل بوومه وه و چوار مه تر نه ولاتر خۆم
 گرته وه... بهر چاوم تاریك بوو، كه چاوم هه له ینایه وه یه كيك به تیلاوه له

سەر سەرم وەستابوو، گووتی: گویدریژ راستی یان چەپ؟ وامزانی ھەر
ئەوانە ی پێشووون گووتم: لە خوا بە زیاد بێ چەپم. تێلای ھەلپری کە لێم
دا، باش بوو یەکیکیان گووتی: وازی لێ بێنن پێ دەچێ شەقی چاکی
خواردبێ، خۆتانی پێوە ھیلاک مەکەن، تۆزیککی کە بۆ خۆی دەمرێ... ھەر
ئەوانە پەلاماری دوانی کەیان دا، خێرا چەپ یان راست ھێشتا وەلام لە
دەمیان نەھاتبۆ دەری کە دەم و لوتیان پەر کردن لە خۆین. بە راستی
سەیرە...! مەوۆ لە کاتی تەنگانەدا ھێزیککی بەرگری گەورە لە لا
دروست دەبێ کە بەرگە ی شتی لە ئاسن و پۆلەش پەرقت
دەگری... ئەوانە ی بە لای مندا دەھاتن، وایان دەزانی کە مردووم بۆیە
وازیان لە من ھینا... یەکیک بە لای مندا رایکرد بانگیان کرد نەپۆی کۆرە
وەرە... چەپی یان راست؟ شوکۆر بۆ خوا چەپم... زۆر باشە لە خۆمانە
کو تایان ئەمما کوتایان... ھەتا نیوەرۆ ھەر خەلک بوو یەکتریان
دەگرت، وەرە راستی یان چەپ؟ من بە چاوی خۆم نەمدی ھیچ کەس لە
تێلا و شەق پزگاری بێ دەیگوت چەپم تێیان ھەلەدا دەیگوت راستم
ھەر دەبخوارد، خۆینیککی زۆرم لەبەر پۆیی بووبەرچاوم تاریک بوو، ناگام
لە خۆم نەما... کە چاوم کردەو لە ئۆتۆمبیلی پۆلیس دا بووم، تەنانەت
زمانیشم نەدەگەر. نەک ھەر من بە دەیان برینداریان ھینابوو بۆ
خەستەخانە، لە ژێر چاودێری پۆلیس پەوانە ی قاوشی خەستەخانە
کراین، چەند کەسیک ھاتنە سەر سەرم، یەکیکیان گووتی: ئەو ش بەرن
مردووە، توانای جۆلە و قسە کردنم نەما بوو تا پێیان بڵێم: بۆ خاتری
خوا مەمبەن، نەمردووم... ئەفسەرێک ھاواری کرد: خێرا ناوی
مردووەکان. جا ناوی مردووەکان بۆچی تۆمارکەین؟ تا توشی

لېږسىڼه وه نه بېن... له دلى خۇمدا گووتم: نه مېرؤ به بهرچاوى دهوله ته وه
 به دهيان كهسى زيندوى بى تاوانيان كوشت هيچ له گوږى نه بوو، دياره
 ليړه له سهر مردووه كان زياتر له خهك دهرپرسنه وه... دكتوريك هاته
 سهر سهرم: بانگى كرد: نه وهيان ماوه، ناهيك له دلم گهرا، پاسه وانه كه
 گووتى: وهرن بيبه ن بؤ مه يتخانه، دواى تۇزىكى كه له وى گيانى
 دهرده چى! كهى ئه و مانه ئه و كوپه ماوه: ناسنامه كهيان له گيرفانم
 دهرهينا، كام ناسنامه! هى مسعود كريم ئوغلو، تا ناوم له ليستى
 مردووه كان تۇمار كه ن... له گهل چهند مردوويكى تر فرنيانداينه
 ساردخانه وه. به هوى ساردى شوينه كه وه ورده ورده هاتمه وه سهر
 حال، ههستامه وه سهر پى، بونيكى يه كجار ناخوش پهرىشانى
 كرد بووم. به ههر حاليك بوو شوشه يه كيك له په نجه ره كانم
 شكاند، به سهر ديوارى خهسته خانه وهك بروسكه بوى دهرچوم
 ده تگوت ئه وه من نه بووم ئه وه هموو شق و تپه لاندانم خواردوه. چهند
 كولان ئه ولاتر خوم كرد به چاىخانه يه كدا. هيشتا چايه كهى به رده مم
 نه خواردبو وه كه كۆمه ليك پولىس خويان كرد به ژورى
 چاىخانه كه دا. دهست هه لېږن كهس نه جولى...! لاچاويكم دايه نه وانه ي
 تهنيشتم، هه موويان وهك گه لاي پايزى دم رده شبا دهله رزين، من
 هه رچه نده هيلى له رزينيشتم نه بوو ناچار دهستم كرد به
 له رزين، دهستيان كرد به پشكنينى خه لكه كه، له سايهى خواره من نه
 ده مانچه و نه خه نجهر و نه چه قوم پى نه بوو... ته نانه ت
 دهرزيه كيش... پولىسيك پى گووتم: ها خويړى نه شوين برينانه چين
 به سهر و چاوته وه! پيش نه وهى دم بكه مه وه نه وهى تهنيشتى

گووتی: پیناسنامه کهت خو ناکری بلیم له فلانه خسته خانه یه که لیوهی ههلهاتوم... گووتم: گه وره لیم ونبووه، فریانیان دامه ناو نوتۆمبیلی پۆلیسه وه که پر بوو له خه لکی سهر و گوی شکاو بردیانیان بو به پۆیه رایه تی ئاسایش لهوی وه ئازهل له ژیر زه مینیکیان کردین... تا سی پۆژ لییان نه پرسینه وه. لهوی نان و ناویکیان ده داینی، ههر چۆنیک بی له مهیتخانه چاکتر بوو. ئه وانه ی لهوی پاره یان پی بوو حالیان باش بوو، خواردن و جگهره و ته نانه ت پۆژنامه شیان بو دهات. له یه کی لهو پۆژنامه نه خویندمه وه نوسرابوو: ئه و تاوانبارهی که شه وکه ت حوسین ی کوشتوو پیناسه ی خوی به جیه یشتوو، ئیستا به پیناسه س کوژراوه که ده گهری...! که واته ده بی من خۆم خۆم کوشتی. دوی سی پۆژ بانگیان کردم، دوو پۆلیس قۆلیان گرتم و بو سهر وه یان بردم بردیانه هۆلیکی گهره، چهند که سیك دانیشتبوو ديار بوو که ئه وانه دادوه رن، یه کیکیان لینی پرسیم: ناوت چییه؟ خو ناکری ناوی راسته قینه ی خۆم بلیم که ((شه وکه ت حسین)) ه له دادگا ناوی به کوژراو تۆمار کراوه. گووتم ناوم (مه سعود که ریمه) خه لکی کوئی؟ گه وره خه لکی مه سعودیم... یه کی که له دادوه رکان گووتی: ئه و ((مه سعود که ریمه)) یه کی که له و که سانه ی که تاوانبار کراوه به کوشتنی ((شه وکه ت حسین)) ئه وه ش دان پیدانانی خاوه ن ئوتیله که که له لای ئیمه تۆمار کراوه... زۆر ترسام زانیم که خاوه ن ئوتیل و مه سعود که ریم فیلیکی چۆنیان له من کردوه! ره نگم تیك چوو. زانیم که به هیچ جوړیک له م داوه پرگارم نابی... بریا ههر له سارد خانه بام و دوی چهند پۆژیک بو خۆم ده مردم، چاره م له چاره ی پۆلیس و ئه و ژیا نه پر ئیش و ئازاره

دەبۆو. ديسان لىي پرسیمەو: تۆ لەگەل شەوکەت حسين له يەك ژووردا
 بوون؟ يان نا؟ بەلى گەورەم بەيەكەو. بوين... ئەي لەسەر چى
 کوشتت؟ بىلى ئەو پياووت بۆ کوشت؟ هاوارم کرد: من نەم
 کوشتو، بەخوا من پياو کوژ نيم... ئەي ئەگەر نەت کوشتوو، بۆچى
 هەمان شەو ئوتیلەكەت بەجیھىشت؟

باشە دەكرى پياو خۆى خۆى كوشتى و لەبەر دەمى دادگاش
 وەستابى؟ دادوهر بانگى کرد: خیرا تاوانبارەكانى كەش يەك يەك بانگ
 كەن. لە پىشدا منداىكى تەمەن پانزە سالىان بانگ کرد، ديار بوو
 ئەو نەدىان لى دابوو بە پىو خۆى نەدەگرت. قسە بكە كۆرە، گەورەم
 منى بانگ كرده ژوورەكەى خۆى كە برى پارەم بە قەرز بداتى، كە چوومە
 ژوورەو داواى لى كردم جلەكانم داكەنم، لەبەرئەوێ من لەو جۆرە
 كەسانە نەبووم لە ژوورەكەى هاتمە دەرى و ئوتیلەكەم
 بەجیھىشت. دووم تاوانبار كە هینايان پياویكى يەكجار پەزا گران
 بوو، ديار بوو بە لىدان هەلا هەلايان كەردبوو: من چووم بۆ ژوورەكەى تا
 ئەو برە پارەيەى كە لىم قەرز كەردبوو پىي بدەمەو، تەنانهت لە
 ژوورەكەشى دانەنىشتم كە من هاتمە دەرى ئەو زپ و زىندوو بوو... لە
 دادگا هەموو گراناىيەكيان خستە سەر من، شەو تا بەيانى هەلواسين و
 داركارى، بە پۆشيش لىكوئىنەو... تا شەويكىان لە ژۆر لىدانىك كە
 نەمتوانى خۆمى بۆ راگرم، هاوارم کرد: بەلى من كوشتم، بەخوا من
 كوشتم... خیرا پۆلىسيك پايكرده لاى چوار تاوانبارەكەى كە و مژدەى
 پى دان، كە لە تاوانىكى گەورە پزگاريان بوو، تاوانبار مەسعود كەريم
 دانى بە تاوانەكەيدا نا كە ((شەوكەت حسين)) ى بى تاوانى

كوشتووه. يه كيڭ له دادوهره كان گووتی: چاوتان ليڼه؟ هه موويان يه كه م
 جار ده ليڼ: نازانم، ناگادار نيم، به خوا من نه مكوشتووه... كوتك ده زانې
 قوناغ له كويڼه: پيښان گووتم: بزانيڼ چ تاوانيكي تری له و جوړه ت
 كردووه: گووتم: گهرم سهریشم بری درو ناكهم، له سهره تاوه هه تا
 كوټايی به سهرهاتي خوځم بو دادوهره كان گيږايه وه... به لي ټه وهی كه
 ئيوه ده ليڼ كوژراوه ټه منم من ((شه وكت حسين)) م كه له ترسی
 ټوله، سهرگردان و ويلى ټه شاره گه وړه و بي سهر و بهر يه بووم؟ من
 له سهر بالی راست و چهپ توشی ټه و كاره ساته بووم كه ئيستاش نازانم
 بالی راست چهپ مانای چييه... چون له مه يتخانه پام كرد و گيرام، به
 دم كولى گريانه وه بهر ده وام بووم له سهر گيږانه وهی به سهرهاتي
 خوځم... اسه روكي دادگا گووتی: ټه ی چون دانت به وده نا كه
 كوشتوته؟ گه وړم: گووتم: بالی راستم تييان هه لدام گووتم: چه پم
 داركاريان كرد، هه تا ده مگوت من نه مكوشتووه. زياتر لييان ددهام و له
 ناوی ساردیان هه لده كيښام. بانگی پوليسه كانی كرد، وهرن بيبه نه وه
 خوارى، ههر كه دوو پوليس هاتن بمبه نه وه بو ژير زه مينه كه، ملم به سهر
 شانى يه كيځيان دا لار بووه و كوټايی به ژيان هات... جاريكي كه
 هيڼايانم وه بو ساردخانه، ټه مجاريان به راستی مردم...

ميشه كه رانه: خو چاكت گوئ له به سهرهاتي ټه و كوپه به سته زمانه
 بو... له ناو ټه و هه موو مردووانه من به ددنگ هاتم: واته تو دوژمنه كانت
 نه يان كوشتويه وه، ټه ی كه وايه بو مردى: ټه و مردووهی ته نيشتم
 هه ليدايه: شينه كه سيك چهند شه و چهند روژ هله ناسايش تييان
 هه لدايى ده بي ليى پيرسى: بو مردووى؟

بەلىٰ مېشە كەرەنەى نازدار: دواى دوو پۇژ تەرمى كۆپەكەيان بىر بۇ
هەندىن، دايكى كۆلۈشى ھەتا ھەتايە چاۋەرىنى نامەى كۆپەكەيەتى...

بىراى مردووت

((كەرى تۇپپو))

((نامەى ھەژدەيەم))

خۆشەويستى گيانم: مېشە كەرانبە پاستى ئەو تامەى كە لېرە لە مردنم
كردوومە ھەرگىز لە پوژگارەكانى ژيان نەكردووه، كە ھەر بە ناو زىندوو
بووم... تۆش ھەر لە ئىستاوە لە ھەولئى ئەو دە بە كە سەفەرى مەرگت
ھاتە بەر، ھەتا دەتوانئى لە مەيتخانە بىمىنەوہ... چونكە لېرە بە تايبەتى
شەوانە تا بلىنى ئارام و بئى دەنگە... شەو ھەر كە بىدەنگى بال بەسەر
مەيتخانەدا دەكىشى، مردووهكان پىيان خۆشە ھەتا دەتوانن قسە
بكەن، بۆ نمونە دويئى شەو گەفت و گۆى نيوان مردووهكان وەك
كۆنگرەى پارتىكى سىياسى لئى ھات. يەككە بە دەنگىكى گەورە
گووتى: تەكايە با يەك يەك باسى ئىش و كارەكانمان بکەين. من
ھەلمدايە: بەرپىز گيان لېرە كوا ئىش و كار، نابىنى ھەموومان بئى
كارىن! لىم توورە بوو گووتى: گۆى درىژ لېرە نالىم، كاتىك كە زىندوو
بوين، بۆ نمونە من پزىشكى پىسپوړى گۆى و لوت بووم، ئەوہى بۆنىكى
كردبئى يان شتىكى بىستىبئى زەكاتى نەخۆشى داوہ بە من. لە
مردوويەكى لاويان پرسى تۆ كارت چى بوو؟ من پۆلىس بووم بەلام
داخكەم بە جوانە مەرگى سەرم نايەوہ، باوكم ھەموو توانائى خۆى
خستە گەر تا كردمى بە پۆلىس...

مېشه كهرانه: نه وه باشه ليړه ش وهكو لای نيوه هه موو جوړه كه سيك
 هه ن... باوه پت بې به وشه ی پولي س، دار و ده مانچه و فيكه و كه له پچم
 بير كه و ته وه. به لام ليړه نهو شتانه به كار نايه ن... پولي سه كه له سهر
 قسه كانی پوشت، دواي ساليكي خزمه تم له ويستگه ی پولي سي كه كارم
 ليی ده كرد نوسراويكيان دامی بو يه كيك له خهسته خانه كان، تا
 نه زمایشی سالانه م بو نه نجام بدن، نه زمایشی خوین و ميز و پيسايان
 بو كردم. به لام به داخه وه به هو ی دهركه وتنی قايروسي نه خوشييه كي
 كوشنده له ميزه كه مدا. زورم پي سهر بوو، لايكي وهكو من كه به لای
 خومه وه شيړم به گوی ده گرت...؟! توشي نه خوشی لهو جوړه بم. هه موو
 پوژيك هه شت دهرزيان لي ددهام، زوريه ی خواردنه كانيان لي قه دهغه
 كردم، پوژ به پوژ لاواز و لاواز تر ده بووم. شوي نه ما بوو له له شي من
 نه گهر پارچه گوشتي لي نه كه نه وه و نه ينيرن بو نازمايش، ماوه ی سي
 مانگ له خهسته خانه مامه وه. پوژيك پياويك هه رايه كي گه وري لهو
 خهسته خانه يه دا ساز كرد... تاقی كردنه وه ی خوینی ژنه كه ی له گهل هی
 پياويكي پيردا گورا بوو نه گهر فريای نه كه وتبنا هه نهو پوژه
 نه شته رگه ری وهره می مي شيكيان بو ده كرد، نهو ژنه به سته زمانه دواي ده
 سال هاوسه ری تازه نيشانه ی دوو گيانی لي ديار كه تبوو... كه باوكم
 هات بو لام بوم گيرايه وه... دواي به دوا دچوونی نه زمایشه كه ی
 من، دهركه وت كه له گهل هی پياويكي نه خوش گوراوه، باوكم به په له
 له سهر خه رجی خو ی منی برد بو نه نقه ره، دكتور نه ما نه مبا بو لای، له
 نه نجامی به كارهيثانی حه ب و دهرزه هه له پيكهاته ی خوینم گورا
 بوو. دكتوره كان وایان دانا بوو كه من ته نها چهند پوژيكي كه ده ژيم... به

ھۆى ھىلاكى و سەرما و سۆلە باوكم نەخۇش كەوت ھەر زوو تەمەنى
 درىزى بۇ ئىۋە بەجىنەشت. ئىتر كەس نەما ھات و چۆى دىكتۇرەكانم پى
 بىكات. بىرم كىرەۋە كە من لە ماۋى ئەو نەخۇشىيەمدا بە دەيان دىكتۇر
 بوون بە ھاۋرېم، دىكتۇرەكان پىنگايەكى نوپيان بۇ پارە پەيدا كىردن پەچاۋ
 كىردۈۋە، ئەگەر بچى تە لاي پىسپۇرى قورگ و گۆى دەتنىرى بۇ لاي
 دىكتۇرى ددان و ئەۋىش بۇ لاي دىكتۇرى گورچىلە و ئەۋىش بۇ لاي
 پىسپۇرى دل بەۋ ناۋى كە دىكتۇرەكان دلنبا بىكە ھىچ كام لە
 ئەندامەكانى لەشت توشى نەخۇشى نەبوون. خۇم كىرد بە دەلالى
 دىكتۇرەكان... پۇژى چەند نەخۇشىكم دەبرد بۇ لاي پىزىشكە پىسپۇرەكان
 و پارەيەكى باشم لى ۋەردەگرتن، دىكتۇرەكانىش ئەو كارەى منيان زۇر
 پى باش بوۋ، ھەمىشە واپان لە نەخۇش و كەس و كارەكانىيان دەگەياند
 كە با خاترى من ھەم پارەيان كەمتر لى دەسىنى، ھەم نەشتەرگەرى
 باشترىيان بۇ دەكەن. يەكك لەۋ دىكتۇرانە پىيارىدا خۇينەكەم بۇ
 بگۇپى. كە بۇ من قرانىكى تى نەچۈۋ، چۈنكە لەۋ خۇينە زىادەى
 نەخۇشەكان كە نەشتەرگەرىيان بۇ دەكرا بىجگە لەۋى كە مانگى چەند
 بوتلىكم دەفروشت، كەۋت دانەشم بۇ گۇپىنى خۇينەكەى خۇم پاشقول
 دابوۋ... دۋاى گۇپىنى خۇينەكەم، يەك پۇژەم دوو پۇژە بوۋ، ئاسەۋارى
 نەخۇشىم پىۋە دىار نەما... ۋاى لى ھات بووم بە ناسراۋترىن دەلالى
 پىزىشكەكانى ئەنقەرە... لە ماۋى چەند سالىك سەد بەرامبەر ئەۋ
 پارەيەم دەست كەۋتەۋە كە باوكم بۇ نەخۇشىيەكەى من دابوى بە
 دىكتۇرەكان... دۋاىى بە ھۆى راپۇرتىكى پىزىشكى و بىرك بەرتىل
 گەرەمەۋە سەر كارى پۇلىسى و ھەموۋ ئەۋ مۈچەيەشم ۋەرگرتەۋە كە

فەوتابوو. كارەكەم گواستەوہ بۇ ئەنقەرە. مانگی بېرىك پارەم دەدا بە
ئەفسەرەكەم. تەنھا سەرى مانگ بۇ موچەكەم دەچومە
فەرمانگە... جواناترین ئۇتۆمبیل و جواناترین خانوم كېرى، پارەيەكى
زۆرىشم لە بانكدا دانا بوو... سەیری چارەنوسی بنیادەم كەن بەو
نەخۆشییە كوشندەيە نەمردم. تا شەویك بە سەرخۆشی لە ریگای
گەرانیوہم بۇ مالەوہ خۆم كیشا بەو كۆمەلە خشتەى كە گەلابەيەك لە
ناوہ راستی جادەكە هەلى پشتبوو، دەم و دەست گیانم سپارد. ئەوہ تا
هیناویانم بۇ ئیرە...

میشە كەرانی نازدار: ویستم چەند پستەيەكى پر پیکەنین لە
بەسەرھاتی ئەو پۆلیسە هەلبژێرم و بۆت بنێرم، تا هیچ نەبێ تۆزیک
مۆتەكەى ژیانتي لە كۆل كەمەوہ بەلام لەبەر تالی بەسەرھاتەكە نەم
...توانی بە داخەوہ...

ھەردوو چاوہ شینەكانت ماچ دەكەم...

بە هیوای دیدار

دڵسۆز

((كەرى تۆپيو))

((نامەى نۆزدەھەم))

((كەرىى تۆپپو باسى ناشىنى خۆى دەكات))

مىشەكەرەنە: ژيان لىرە زۆر ئارام و خوشە، تەنھا شتى كە ئىمە ناپەرەت دەكات، ئەو كەسانەن كە بە دواى مردوواندا دەگەرپن، بۇ نمونە پىاويك ژنەكەى بزر بوو، ئايا خۆى خستىبىتە دەرياوۋە يان ئوتۆمبىل لىى دابى. ژنىك كچەكەى لە مالمەو ھەلاتوۋە بى سەر و شوينە، بەلى ھەمىشە ئەو جۆرە كەسانە سەردانى مەيتخانە دەكەن... دويىنى ئىوارە لاويكى لاوازى پەنگ زەرد ھاوارى لى ھەستادەيگوت بەراستى بىزارم لىرە، وەك ئوتۆمبىلى ناو پىشانگامان لى ھاتوۋە بۆنىتمان ھەلدەداتەوۋە و بە ئارەزوۋى خويانى سەيرمان دەكەن. گووتم: بابە تۆ دوو پۇژە ھاتوۋى بۆ ئىرە، خۆ تۆ ھۆكارى مردنەكەشت زانراوۋە. لەوانەيە ھەر ئەمپۇ لىرە لاتبەن و بە خاكت بسپىرن، لاوۋە پەنگ زەردەكە گووتى: نە بابە تۆ ئاگات لە كىشەى من نىيە، دايكم داواى لەسەر چەند دكتورىك تۆمار كردوۋە، كە بونەتە ھۆى مردنى من ھەتا دادگا ئەو كىشەيە يەكلا نەكاتەوۋە من ھەر لىرە دەمىنمەوۋە... مىشە كەرەنە تەماشاي ئەو لاوۋە قوپ بەسەرە بكە، پۇژىك دواى نان خواردنى نىوۋەپۇ. گەدەى توشى ئازار

دەيىت، دايكى دەيىيات بۇ خەستەخانىە دىكتورەكان دەلئىن كۆپرەكتە
 توشى رېخۇلە كۆيىرە بوو. نەشتەرگەرى بۇ دەكەن بەلام ئەو كۆپرە
 ئازارى تەواو نابى و چاك نابىتەو، دووبارە دايكى دەيىياتەو، ھەمان
 خەستەخانىە. لە ترسى ئەو، نەكا شتىك لە ناو ورگى بەجى
 مابى... دووبارە ھەلياندرىيەو. بەلام ھىچ شتىكى نامۇيان
 نەدۇزىيەو. بۇيە دووبارە ورگيان دروۋەو. ئەو لاو، بەستەزمانە پۇژ بە
 پۇژ ۋەكو مۇم دەتوايەو... ناچار دايكى بردى بۇ خەستەخانىەكى
 تر، كاتى ناردىيان بۇ بەشى تيشك، شتىكى نامۇ لەسەر شىۋەي نىشانەي
 پرسىيار((؟)) لە ويىنەكەدا دەرچوو بوو... بەلى لە كاتى جى بە جى كردنى
 نەشتەرگەرى دووھ مەستىك لە ناو ورگى كۆپرە رەنگ زەردەكەدا بەجى
 مابوو... بۇ مىشە كەرەنە پىت وايە ورگى ئادەمىزاد كالەكە ھەرچى بى
 چەقۇي لى نى و قاشى كا، زۆر سەيرە خۇ ھەرگىز دىكتورەكان شتىيان لە
 بىر ناچى، تەنەت پارەي دەنكە ھەيىكىش، ئەي بۇ زۆر جار شتىيان بە
 ناو ورگى نەخۇشەكاندا لەبىر دەچى؟ كاتىك بۇ جارى سىيەم كۆپرەيان
 بىردەو، بۇ ژوروى نەشتەرگەرى و بى ھۇشيان كرد و خستىانە سەر
 مىزىكى گەرە و دەستىيان كرد بە ھەلدېنى، كارەبا
 كورايەو، دىكتورەكان ھاورايان كرد خىرا مۇلىدە داگرسىنن، بەلام دەنگى
 نەبوو، قوربان مانگىك دەبى دلۇپىك بەنزين بىردە نەھاتوۋە. كاكە فريا
 كەون، چىرايەك، مۇمىك... ھەر چۇنىك لەبەر شقارتە بە بى ئەو،
 مەستەكە دەرېننەو، ورگيان دروۋەو... ھەر لەو كاتەدا لاو، كە گيانى
 سپارد و كۇتايى بە ژيانى عەزىزى ھات... دايكەكەشى داواي لەسەر
 بەرېوبەرى كارەبا و كار پىكەرى مۇلىدە و چەند دىكتورىك تۇمار

كردىبوو...مردوويهكى پير به دهنگىكى بهرز گووتى:ئەرى براينە من چەند شەوھ گوى لەبەسەرھاتەكانتات دەگرم.دە ئیوھش كەمىك گوى لە من بگرن باوهر بكن مردنى من لە مردنى ھەموواتان سەيرترە،دەستى كرد بەگىرئانەوى:ساغ و سەليم بووم.پىم شك نايە لە ھەموو ژيانمدا پوژىك نەخۆش كەوتبم...كوپەكەم ھەموو پوژىك يەخەى دەگرتم،بابە گيان...تۆ زۆر كەمتەرخەمى بەرامبەر بە تەندروستى خۆت!منىش دەمگوت:كورى شىرىنم كە من ھىچ نەخۆشىيەكم نەبى،ئاخر بۆ كەمتەرخەم!كوپەكەم دەيگوت:بابە گيان لە ناو كوّمەلگای پىش كەوتوو،ھەموو كەس شەش مانگ جارىك سەردانى دكتورەكان دەكەن بە بى ئەوھى ھىچ جۆرە نەخۆشىيەكيان ھەبىت.پازىيان كردم كە سەردانى دكتورىكى ھاوپىم بكەم،كە پروانامەى پسپۆرى لە ئەمرىكا وەرگرتبوو،ناردىنى بۆ بەشى cheek_up واتە ئازمايشى گشتى...

ئازمايشى خوین،مىز،پىسايى،وینەى تىشكى و ھىلكارى دلىان بۆ كردم...كاتىك سەيرى ئەنجامەكانى كرد،بە كوپەكەمى گووت:پىم سەيرە باوكت ھەتا ئىستا چۆن ماوھ؟تا ئىستا سى جار توشى فشارى دل يووھ...گووتم:دكتور تۆ دەلىلى چى؟ئەفشارى خوین؟ئەى چۆن من نەمزانىوھ؟دكتور گيان پىم خۆشە چاك بزانى من ھەرچى نەخۆشى ھەيە نىمە بە ھەر حال لەگەل كوپەكەم چووم بۆ لای دكتورىكى خۆ ولاتى،كە سەيرى ھىلكارىيەكەى كرد دەستى كرد بە پىكەن،ترسى ناوى چونكە ئەو دكتورانەى كە لە ئەمرىكا و ئەوروپا دینەوھ لە ئامىرى ھىلكارى نىرە نازان،چونكە لە لای ئەوان كارەبا بەرز و نزمى ناكات...ئەو بەرز و نزمىيەى لە ھىلكارىيەكەدا ھەيە،ھى كارەبايە نەك فشارى خوین...خۆم

و كوپرەكەم دۇنيا بووين و بەرە و مال پۇشتىنەۋە. بەلەم لەو پۇرۇۋە
توشى بىر كىردنەۋە و دلە راوكى بووم، و رەدە و رەدە نەخۇشىم لى بە ديار
كەۋتەن ھىزىم لى برا و توشى نەخۇشى دەرونى بووم، تا لە خواردن
كەۋتەم، جۈلەم نەما، مردم و عومرى دريژم بۇ ئىۋەو كوپرەكانم بە
جىھىشت. كوپرەنە مردنى مە سەيرە...! پىم وايە ئەگەر نەچۈبام بۇ ئەو
شۈينەى كە لە ولاتانى پىش كەۋتو، ھەر شەش مانگ جارىك خەلك
دەچن نازمايشى خۇيان دەكەن زۇر لە ئىستا زياتر دەريام..!

لە يەكەك لە خانەكاندا مەيتى كچىكى زۇر جوانى تىدا بوو... كە
سىخوار قۇر و برژانگەكانى گرتبوو. لىم پىرسى بە چى
مردوۋى، گوۋتى: مردنى مە پۇمانىكى دلتەزىنە، لەو جۇرە پۇمانانە لە
ولاتى ئىمە زۇرن ۋەك پلەى گەرما و نرخی زىر و پۇر ئىيە چەند
دانەيەكيان لى بلاۋ نەبىتەۋە. لە بارەى ژيان و مردنى مە شتى سەير و
سەمەرەيان بلاۋ كىردەۋە، بۇ نمونە پۇرژانامەيەك نوسىبوۋى بەمزوانە
بىرەۋەريەكانى خوالىخۇشبوو دەكەۋىتە بازارەۋە، كە مە لە ژيانمدا
تەنھا وشەيەكىشم نەنوسىۋە... ئەرى بە راست جوانىيەكەم ماۋە؟ بەلى
جوانىيەكەت ۋەك خۇيەتى، چونكە ئەو گوللانەى كە لىيان داۋى بە
دەۋرو بەرى مايۋكەت كەۋتون، بىجگە لەۋەش ھەر كە تۇيان ھىنا بۇ
ئىرە تۇم ناسىيەۋە، ھەموو پۇرژى كە كارمەندانى مەيتخانە پۇرژانامەيان
دەھىنا ژوورى، وىنەى تۇيان بە گەرەيى بلاۋ دەكرەۋە دەربارەى ژيان
و مردنى تۇ دەيان نوسى... گوۋتى: بەلى راستە بەلەم ئەۋەى پۇرژانامەكان
دەياننوسى فېريان بەسەر ژيان و مردنى راستەقىنەى مەۋە نەبوو... بە
چىرۋكىش ئەو شتانەم نەبىستبوو...! بەلى مىشە كەرانەى نازىن... مەن

مردم و تۆش لہ دنیا لہ شوینی منی. نازانم بی من دهرزیه تیرەکت لہ کوئی دهچهقینی. میشه خوشه ویسته کهم: نه گهر بیی بو ئیره و سهریکم لی بدهی بو حالی من گریانن دی، لیوه کانم وشک هه لاتوون وهک گه لای گولی نیوان په رهکانی کتیب. دوو دلۆپ فرمیسک به سهر ههر دووک چاوه کانمه وه مه یبون ههرچهنده بهو مردنهم خه لکیکی زۆر لہ دهستم پرزگاری بوو. نه وانهی چاویان پیم هه لنه ده هات. نه وانهی چه زیان نه ده کرد سلّوم لی بکه. یان نهو دراوسینیانهی که ئۆتۆمبیلیان هه بوو که دهگه شتنه راستی من خویمان به شتی که وه ده خلا فاند گوايه منیان نه دیوه... منیش پرزگارم بوو له لومه و پاشقولی نهوان... به لام دانیام ئیستا ده لّین: خوی لی پازی بی به راستی پیاوی چاک بوو، تا بلّی پیاویکی نوکته باز و قسه خوش بوو... به یانی زوو دهرگاگان کرانه وه، به فهرموو فهرموو کۆمه لّیک قوتابی کۆلجی پزیشکی به دوی پرؤفیسۆر یکدا هاتنه ژووری. به هاوکار فهرمانبهرانی مه یتخانه منیان دهرهینا و له سهر میزیک دایاننام، پرؤفیسۆر که له سهر من دهستی کرد به وانه وتنه وه له کۆتایی وانه که دا دوو سی مشته کۆلهی کیشا به سهرما و پرووی کرده قوتابیان: نه وه که لله سهری مرؤقه، له ناو که لله سهردا میشک هه یه ههر مرؤقیک نه زانی به کاری بینی له ژیاندا چه ندین کیشه و چه ره سهری دیته ری. نه وهی که بزانی به کاری بینی به سهر فزازی ژیان ده باته سهر... وانه که ته واو بوو... میشه که رانهی نوک تیژ: وهکو ده زانین که ری تۆپیو چالّیکی بو هه لده که نن و ده یخه نه ناوی و که میک گلّ و خۆلی به سهردا ده کهن... به لام نه وهی له من پرویدا شتیکی چاوه پروان نه کراو بوو به ئۆتۆمبیلیکی رازاوه به گولی

سۈرۈشتى بىردىن بىر بۇ گۆرۈستان و زياتر لە دۈسەد ئۇتۇمىل دۈاى
 تەرمەكەم كەتتۈن. كە گەشتىنە گۆرۈستان ئەو ھەموو ھەشامەتە
 دابەزىن و ھەر يەك دەسكە گۈلۈكى گەورەى لەسەر دارە مەيتەكەم
 دانا...مىشە نازىزەكەم..باوەرەت بىت بووم بە ژىر خەرمانىكى گۈلى
 سۈرۈشتىيەو. كە دەمپوانىيە غەمبارى خەلكەكە دەمگۈت پەنگە بە
 ھۈى ئەو چەند چىرۈكەو بە بىت كە لە ژياندا بلاوم كىرۈنەو، بەلام
 تەنھا كەسكى پۇشنىر و كىتتارم لە ناو قەرەبالغىيەكەدا
 نەدى...ھەموو پىاۋى دەولەمەند و سەرۈكى فەرمانگەكانى دەولەت
 بوون...وتار خويىنى مزگەوتى گەورە ھاتە سەرىنم دەستى كىر بە پىدا
 ھەلدانى مەن. بە راستى سامانىكى گەورەمان لە دەست چۈو...ئەو پىاۋە
 سەرۈرە چىل سال پىش ئىستا تۈانى يەكەم كارگەى بىنىشت لە
 ئەورۈپاۋە بىنى و لە ولاتى خۇماندا دايىمەزىنى. بە ھۈى دەولەمەندى
 و زۇرى كارگەكانى ھەتا ئىستا چەندىن ملوین باجى داۋە بە
 دەولەت...بە راستى پۇلەى بە ئەمەكى نىشتىمان بوو، لەو كاتەدا يەكك
 ھاۋارى كىر: مامۇستا گيان بوەستە، وتارەكەت پارگەر، ھەرچەندە مردو
 لە ھىچ ناترسن بەلام مەن زۇر ترسام لەوۋى جارىكى كە لە گۆرەكەم دەرم
 بىننەو و بىمبەنەو بۇ ناو ساردخانەى مەيتخانە...كابرا دووبارە
 ھاۋارى كىر: مامۇستا برايان وەرن بۇ ئىرە، تەرمى پىرۈزى جەنابى
 جەغفەر بەگ پاشا ئەوۋەتا لىرەيە...ھەى لەوۋى دەسكە گۈلى خۇى
 لەسەر گۆرەكەى مەن بىفېنى و بىبەتە سەر گۆرى جەغفەر پاشا...!سەر
 گۆرەكەم چۆل بوو مەلا نامەردەكەش نەيكىر تەلقىنم بدا ئىنجا
 بېروا...مىشە گيان منيان بە بى تەلقىن بە خاك سپارد. دۈاىن كەس كە

گۆرەكەى منيان بەجى ھىشت بەريوبەرەكەم شەرىفى و ژمىرىارى
بوون، خىراكە شەرىف با برۈين، نەۋەى ناشتمان تەمى ئەو گۆر بە
گۆرەيە كە پەنجا لىرەمان دا پىي، ۋەك كەرى تۆپيو پەنجا لىرەكەى
خوارد، مېشە كەرانە گيان: بە ناچارى گووتم ئىستنا دورى فرىشتەى خوام
دېنە سەرى... خوا ھىدايەتم بدا، خوا بەزەيى پىمدا بىتەۋە... فاتىحا...
لەگەل پىز و خوشەويستىم

((كەرى تۆپيو))

من له ژياندا هرگیز ههستم به بيزاری و نارهحتى نهکردوه... هه
 کاتيک که خهوم دههات يهک راست پادهکشام و دنوستم نهدهگووت
 ئيرهيه مالهوهيه يان لاريگايه، زيندانه، ئوتيله، يان باغي گشتيه، له
 ههموو کات و شوينیک دهنوسی، له چايخانه له مالهوه لهسه مین، سه
 ئهز، لهسه پيخهفهکه، لهسه ئهژنوم، به پيچهوانهوه زور له نوسههکان
 تا کهش و ههوايهکی زور باشيان بۆ نهپهخسابا، نهياندهتوانی
 بنوسن... بهلام نوسهريک ههبوو نه مانی ههبوو نه حال، تهنا ته شوینی
 نوستنی نه بوو، نازانم ئه ههموو شيعر و چيرۆکه نایابانهی چۆن و له
 کوی دهنوسين. ههه که ئه نوسهههه بیرهکه ويتهوه، ئه سروهه دیتهوه
 ياد. که له قوتابخانهی سهههتایی فيريان کردبووين... که
 ده مانگووت: ژيرمان خا که و سههههه درهخت و ئاسمان، ده پوين و
 پاناوهستين، له تی کوشان...

میشه کهرانه: به راستی ناو گوهره که ههتا بلینی خوش و بیدهنگ بوو
 کاتيک پشتم سهه بوو، ويستم تۆزيک قاچم راکيشم. دهنگيکی ناقولا له
 ژيرمهوه هات... کوهره زور جو له جول مه که نابيني من له
 ژيرته وهه! گووتم: جا بۆ هاتويه ژير من! من نه هاتومه ژير تۆ، تۆ هاتويه
 سهه من... گووتم: من بۆ خوم نه هاتووم، هيئيانم، باشه ههموو دوو

كاترمير نابى ھاتوويە ئىرە، زمان دريژى مەكە، خۇ ئىرە مالى باوكت نىيە، گووتم: ئىمە بۇ ھەتا ھەتايە بووين بە دراوسى، تۆزىك دەنگ و دۆرت خۆش بى، خۇ تاپوى باوکی تۆش نىيە، گووتى: پاست دەفەرموى بۇ باوكم بە زىندوويش تاپوى ھەبوو تا بە مردوويى ھەيى، بەلام ئەوھش بزانە لە ژىر منىشەو ە ژنىك نىژراوہ... كەواتە ئىمە جياوازی نىيە لە نيوان مردن و ژيانماندا، چونكە بە زىندوويش سى سى لەسەر يەك سەندەلى لە ناو پاسى گەرەك دەيان ناختىن...

مىشە كەرانە: ناو گۆر بۇ من زۆر ئاسايىيە، خۆت دەزانی ئىمە ھەشت سەر خىزان لە كونە گورگىكدا دەژيان بەلام ئەوھى ژىرمەوہ زۆر ناپەرھەت بوو... پىم گووت: ئەگەر ھالەت وايە بۇ گۆرپكى تايبەتتە نەدەكپى، گووتى: بە ناخىرم لە پىش مردنمدا لە بازاپى پەش ئىرم بە پارەيەكى زۆر كپى. بەلام زۆربەي گۆر فروشەكان فىرى تەلەكە بازى بوون، فەرموو: من ژنىك لە ژىرمەوہيە پياويكىش لەسەرمەوہيە... فىر بوون ھەموو گۆرپك زياتر لە جارپك دەفروشنەوہ... بۇ نمونە ئەو پياوھى كە لە تەنىشت ئىمە نىژراوہ، شەو و پۇژ ناخ ھەلدەكىشى كە لە گۆردا چى بەسەرھات، بەلى گۆرەكەي ئەولاتر گۆرپى ژنەكەيتى كە چەند سال بە خۆشەويستى و پاکی بەيەكەوہ ژيانيان برە سەر، كە ژنەكەي مرد، گۆرپى تەنىشت ژنەكەشى بۇ خۆي كپى، كە پياوھەكەش مرد و ناشتيان، دواي ئەوہ كە سەيرى كرد ژنەكەي لە باوھشى پياويكى بىگانەدايە... پياوھەكە زۆر سەرزەنشتى ژنەكەي كرد كە لە دواي مردنى گۆراوہ و ئەوى بىر چۆتەوہ و لە باوھشى پياويكى بىگانەدا پال كەوتوہ... ژنەكەي پىي گووت: كە دواي مردنى ئەو بە چەند پۇژىك

دووباره گۆرهكەيان بەو پیاوھ فرۆشتوو و لە پال ئەودا ناستویانە... ئاوا ئەو ژنە چۆتە باوەشی پیاویکی بیگانهو...

میشە گیان وامدەزانی لە دواى مردنمان هیچ جیاوازییەك لە نیوان هەژار و دەولەمەندا نامینى. ئەوھى ژیرمەوھ گووتى: پراستە نامینى! بەلام ئەو رۆژەى مروڤ بێ دەبى، چونكە هەتا يەك زیندوو لە ژياندا بمینى ناهینى مردووھكان بەسینەو... لە پراواارم كرد: كۆرە ئەو شتە لابەكە لە منت چەقاندوو... ئەرى كاكە دەلىنى تۆ لە كۆشك و تەلاردا ژیاوى، باوەرێت بى هیچم تى نەچەقاندوو. من كە زیندوو بووم بە حەوت كەس لە ژوورێكدا دەژیاين، نەدەزانم چیم لە كى چەقاندوو. نە چیاى تى چەقاندووم. گووتم: كاكە بمبۆرە تۆ نەبووى، ئەوھتا ئەو بەردەیه لە كەلەكەم چەقیوھ... ئەوھى ژیرمەوھ گووتى: تۆزى لەسەرخۆ با ئافەرەتەكەى ژیرمەوھ گوێى لى نەبى... گووتم: جوانە! ژنەكە بە قرخە قرخ گووتى: بى دەنگ بن، تۆزىك پەروشتتان تیندا بى و قسەى جوان بكن... خۆ من ئەگەر ئیستاش جوانیم نەما بى وەختى خۆى جوانترین كچى ئەم شارە بووم... گوێ بگرن با بەسەرھاتى خۆمتان بۆ باس بكەم... پیاوھكەى ژیرمەوھ گووتى: ئەرى نەپرایەوھ لەوھتەى من ھاتووم پەنجا جارت ئەو بەسەرھاتە گێپرایەوھ... ژنەكە گووتى: تۆ گوێ مەگرە من بۆ ئەو پیاوھى سەرەوھى باس دەكەم، خۆ ئەو گوێى لى نەبوو...

میشە كەرانی خویى خۆر: بە گوێرەى قسەكانى خۆى ئەو ژنە ئافەرەتییكى یەكجار جوان بوو: لە سەرەتایى لاویەتى چوار شوى بە چوار پیاوى زۆر دەولەمەند كردبوو... لەبەر زمان درێژى خۆى تا تەمەنى بوو بە سى سال چوار جار تەلاق دراوھ... ھەر جارەى

مارەییەکی زۆر باشی لە میژدەکانی ستاندرۆه. دواوی شوی بە پیاویکی
 پیری دەولەمەند کردووه. کە کابرا دەمری میراتیکی زۆر زۆری بۆ بەجی
 دەمینێ، وەک بۆ خۆی دەیگوت کە نافرەتیکی زۆر دل تەپ بووه. بە
 ھۆی ئەو پارەییە کە دەستی کەوتبوو کام لاوی پی قۆز با دلی بۆ لای
 خۆی رادەکێشا... چەند سالیکی پیش مردنی لاویکی ھەژاری یەكجار
 جوان خۆشەویستی خۆی بەرامبەر بەو ژنە پیشان داوه، بە هیچ جورێک
 داواى پارە و پولی لی نەکردووه... داوی ئەوێ ژنە کە توشی
 نەخۆشییەکی کوشندە دەبی، ئەو لاوه جوانە لە خۆی ناگۆڕی و وەك
 میژدیکی بە وەفا ھەمیشە لە ژوور سەری دەبی و خزمەتی دەكات...
 میژشە کەرانی خۆین خۆر: ئەو ژنەش لە وەفای ئەو ھەموو خزمەت و
 چاکەییە کە میژدە لاوه جوانە کە ی لەگەلی دەكات، سەنەدیکی داد نوسی
 بۆ مۆر دەكات کە لە پاش مردنی ھەرچی ھەییەتی لە خانو و کارگە و
 پارە ھەمووی بۆ میژدە جوانە کە ی بێت. بە ھەر حال ژنە کە
 دەمریت. وەک ژنە کە بۆ خۆی دەیگوت لە داوی مردنی تەنانەت کفن و
 گۆریشی بۆ نەکریو و ،شارەوانی بە خیری خویان ھیناویانە لەو
 گۆرەدا بە خاکیان سپاردووه... جارێک لەسەر داواى ئەو ژنە کە بە
 پارە و مالی من ھینابووی ھاتنە سەر گۆرە کەم، ژنە کە گەلیک نزا و
 پارانەوێ لە لای خوا کرد کە بێ بەخشی و بە بەھەشتی بەرینم شاد
 بکات... کەچی ئەو میژدەم کە لە ژياندا ئەو ندە منی خوش دەویست و
 خزمەتی دەکردم تەنھا نزایەکی خیری بە دەمدا نەھات، تەنانەت
 فاتحیایەکی بۆ نەخویندم... ئیستا زانیم کە ئەو لاوه، بە پیشاندانی
 خۆشەویستی و دلسۆزی دەستی بەسەر مال و سامانی مندا گرت...

میشە كەرەنە:رەنگە باوەر نەكەى كە بلىم چەند تامەزرۆى دیدارى تۆم، داواكارم كە بەو زوانە بە دیدارى يەكترى شاد بىن. ھەقتە نەگەر باوەر نەكەى مردوو و دیدار كوچا مەرحەبا بەلام بە يەك دەگەين... تۆ بلى چۆن؟ كاتىك كە چاوت بە كەرىكى زىندوو كەوت لە لاپالىك دەلەوهرى، بە يادى من بۆى بفرە و دەرزی لە لاملى بچەقینه و يادى من بكە... منىش لىزەو بە خەيال ديمە ئەو لا پالە چۆلە، كە نيمەى ھەژار تەنھا لەو جۆرە شويخانە ھەستمان بە ئازادى دەكرد... لە كوئايى نامەكەم جوانترين سلاو بو دەرزيەكەت كە لە پشت مىلى دەولەمەندەكانى رادەكەى، بە تامترين ماچيش بو خۆت ئەى ميشە كەرەنەى خوین شيرين...

ھاوړى دلسۆز

((كەرى تۆپيو))

((نامەى بىست و يەكەم))

خوشكى ئازىزم مېشە كەرە: لەسەر گۆرەكەم تەپە تەپىك پەيدا بوو، ديار
بوو دەنگى پىيى مرۇقەكانە... ئەو ەى ژىرمەو ە گووتى: دەزانى شەو
درەنگە...! گووتم: تۆ لە ژىر ئەرزى، چۆن دەزانى شەو ە يان پوژ؟ گووت لەو
تەپە تەپە نىيە ئەوانە يان كفن پوزن يان كىل دز... ەيندىك لەوانە كە
كىلى گۆرەكان دەتاشن دىن ەەر لىرە گۆرى كەسىكى مردوو سەر لە
نوى دەتاشنەو، بە ناو و نىشانىكى تازە سەر لە نوى
دەيفرۇشنەو... گووتم: بۇ ئەم گۆرستانە پاسەوانى نىيە؟ بەلى ەيەتى
بەلام لەگەل دزەكان شەرىكە... گووتى: لەبەرئەو ەى تۆ تازەيت ئاگات لە
حالى گۆرستان نىيە، چەپكە گۆلى سەر گۆرەكان دەدز. كۆمەلىك دز
ەن تەنھا تاقمى ددانى زىر و پلاتىنى ناو ئىسقانى مردووكان
دەردىننەو ە دەيفرۇشن... دواى چەند كاتر مېرىك گووتم: ئەرى پوژ
نەبۇتەو؟ گووتى: شەو و پوژت بۇ چىيە؟ ئىستا ئىمە لە دەرەو ەى بازنەى
كاتداين... لەو كاتەدا دەنگى دارمانى خاكىك ەات، پىيى گووتم: ئىستا
نزىكى نىو ەپۇيە، گووت لە دەنگى پاچ و خاكەناز نىيە؟ لە سەر وو ئىمەو ە

يان له تەنېشتەمان خەرىكى ھەلکەندى گۆپىڭن... ھەژارنىكى ۋەك ئىمەى
تى فېرى دەدەن، بە راستىش ئەۋە پۈۋى دا، ئەۋ گەلى كە بەسەر لاشەى
مندا كرابوۋ ھەلىان دايەۋە و... تەرمى پىياۋىكى پىريان لەسەر مەن دىرژ
كرد، ھەر ۋەك خۇي بىكەن بە خەيارەۋە گەلەكەيان كىرەۋە بەسەر كابراى
مردوودا... ئەۋانەى كابرايان ناشت، دوو يان سى كەس دەبوون زىاتەر
نا... دىسان بى دەنگى بالى بەسەر گۆپستاندا كىشايەۋە، چوینەۋە
دەرەۋەى بازەنى كات. مردوۋى ژىر مەن لە مردوۋە تازەكەى پرسى: كاكە
ھۆكارى مردنەكەت چى بوو؟ مردوۋە تازەكە بە نوزە نوز گووتى: بەخو
ھوى مردنەكەم نازانم، بەلام بە گۆرەى مەشت و مېرى دىكتۆرەكان كە لىم
كۆ ببونەۋە، يەككىيان دەىگوت: باشترىن نەشتەرگەرى بۇ كىرەۋە
دەستى خۇش بى... ئەۋى كەيان دەىگوت پىرۇزبايى لى دەكەم بۇ ئەۋ
نەشتەرگەرىيە سەرکەۋتوۋە، بەلام بەستەزمانە چى بىكات، پىش ئەۋەى
بىھىنن بۇ ھۆلەكە دەرزى ((كۆرتى زۇن)) يان لىداۋە... مەنىش پىم
گووتن: لىتان تىناگەم بۇم پوون بىكەنەۋە... دىكتۆرىكىان گووتى: تۆ
باشترىن نەشتەرگەرىت بۇ كراۋە. بەلام دىكتۆرەكە راپۇرتەكەى
نەخویندۆتەۋە كە تۆ ئەمپۇ نابى نەشتەرگەرىت بۇ بىكرى. بەلام خۇ تۆ
لە تەمەنى ھەفتا و شەش سالىدا مردوۋى تا توانىوتە زىاۋى، ئەگەر
نەش مردباى پىم نالىى دواى ئەۋ تەمەنە چىت دەكرد؟ مردوۋە تازەكە
بى دەنگ بوو، دواى كەمىكى كە بە دەنگ ھاتەۋە: ئەرى ئەم گۆرە چەند
كەسى تىدایە: گووتم: بە تۆۋە چوار لە ژىر مەۋە پىياۋىك ھەيە، ئەۋىش
ژنىكى لە ژىرەۋەيە... ھەر خواش دەزانى لە ژىر ئەكەش چەند مردوۋى
كەى لىيە. گووتى: چەند پۇژىك پىش ئەۋەى بىرم لە پۇژنامەيەكدا

پاپورتىڭم خويندەۋە نوسرابوۋ. نەگەر پىژەۋى مندال بون كەم
نەكەينەۋە دواى چەند سالىڭكى كە شوۋىن نامىنى مردوۋەكانى لى
بشارينەۋە... كابرا دەستى كرد بە باس كردنى سودەكانى كەم
كردنەۋە مىندال... دەيگوت: نەگەر لە ولاتى ئىمە دوو مليۇن كەس
بژى ھەموو كەس دەبىتە خاۋەن خانو... نەۋەى ژىرمەۋە قاقايەكى
لېدا، گوتى: بۇ لە ولاتى ئىمە دوو مليۇن كەس ھەن كە ۋەك مروڭ
بژىن: گوتىم: باشە ئىمە بۇ سەرى خۇمان بە زىندوۋەكانەۋە
بىيەشىنن: نەۋەى ژىرمەۋە گوتى: تۆ بۇ لە باسى زىندوۋەكان
دەترسى: نەتبىستوۋە: ((كەرى تۆپيو لە گورگ ناترسى)) لە دلى خۇمدا
گوتىم بلىى ئەو پياۋە ھىچ لەبارەى ژيان و مردنى من بزانى: لە ۋە كاتەدا
دەنگى جوق و مۇسىقا لە نزيك گۆرەكەى ئىمە بەرز بوۋە... نەۋەى
ژىرمەۋە گوتى: توخوا بى دەنگ بن، با بزائىن ئەو مۇسىقاىە خۇشە
چىيە: ئاى داخەكەم ئەۋە يەكىكە لە خۇشتىن ئاۋازەكانى ((شۇيان)) تا
دەھات ئاۋازەكە لە گۆرەكەى ئىمە نزيك دەبوۋە. ھەستم دەكرد كە بە
سەر ئىمەدا دەپۇن... گۆرەكە لەبەر دەنگى لىدانى تەپل و تەپەى قاقى
مۇسىقا ژەنەكان دەلەرىيەۋە وردە وردە لە ئىمە دوور كەۋتەۋە. ديار
بوو تەرمى پياۋىكى دەۋلەمەندىان بەرەو گۆرستان بەرى دەكرد...

خۇشەويستم مېشە كەرانە: ئىرەش ۋەك شارەكەى خۇمان واىە، گەرەكى
دەۋلەمەندەكان جىايە لە گەرەكى ھەژارەكان. مېشە گيان: داۋاكارىيەكم
ھەيە... ئەگەر پارەى زىادت لايە، بەلكو پەنجا لىرەم بۇ بدەى بە
بەرپوبەرە كۆنەكەم... ئەو پۆژە كە لەگەل تەرمى ((جەغفەر پاشا)) ھاتبوو

بۇ گۆرستان. ئەۋەندە چاوم شۆپ بوو بەرامبەرى، باۋەرت بى' لە پرووم
نەھات سلاۋىكى لى' بىكەم و بلىم: گەورەم چۈنى ھەر لە خوشىدا بى.

برات

((كەرى تۈپيو))

هاورپى گيانى به گيانىم:ميشه كهرانه نازانم چەند لە گۆردا
مامەو،بەلام رۆحهكانمان شهو و پۆژ دەپۆشتن،گەشتينه
جىنگايەك،دەيگوت شويني بريني بليتى دنيای خومانة.بەلى لهسەر
ئەنجامدا لاشەكان پزين و بوون بە خاك و خۆل،پۆحهكان بە كارەكان
هەلەدەستان...بۆچونەكەم وه راست گەرا لەوئش شوينيك هەيه بليتى
کردارەكانت دەدەنە دەست كەدپتم بە هەزاران كەس لەبەردەم شوينهكە
پيز بوون منيش وهك ئەو خەلكە چوومه ريزەوه.هەر كەسى كە بليتى
خوى وەرەگرت،دوو فريشته قۆليان دەگرت و دەيان برد بەرەو
شوينيكي ناديار...ميشه كهرانه دەزانى ئەو كچەى كە لەوى بليتى
دەبرى ناسيمەوه...!((فريشته خان))ى بليت بپ بوو،كە لە ژيانيشيدا
دەيان سال بوو خەريكى ئەو كارە بوو...هاوارم كرد:فريشته خان،ئەوه
منم ليرەم...!دەنگيكي ترسناك لە ژور سەرمەوه هات،بى دەنگ بە
كوپە،جوان راوەستە.خاوەنى دنگەكەم نەدى دەتگوت دەنگەكە لە
ناسمانەوه دى..كە فريشته خان سەرى هەلپى و سەيرى كرد،لە دلى
خۆمدا گووتم:خوايه گيان خو كە من مردم فريشته تەمەنى پەنجا سال
زياتر بوو،چۆن وا جوان و گەنج بۆتەوه؟كە نۆرەم هات و گەيشتمە
بەردەمى فريشته خان لە لای چەپمەوه بليتيكى سوريان دايە دەستى
چەپ منيش بليتهكەم دايە فريشته خان.بە ترسەوه گووتم:فريشته خان
نامناسييهوه؟وهكو هەر گووى لە من نەبووبى،گووتى نامەت

پنیه؟ گوتم: نامەى چى؟ نامەى پياويكى گەورە؟ گوتم: بە داخوۋە ھىچ
 جۆرە نامەى ھەممە پىي نىيە... لە ناو و نىشانى پىرسى گوتمى: كەمىك
 چاۋەرى؟ بە پەنجەى نا بە دوگمە ھەكدا، دۆسيە ھەككى گەورە ھاتە بەردەمى
 كە و يەنى مانگى يەك شەۋە لەسەر بەرگە ھەكى بوو. مۆرىكى سۈرى لى
 درابوو لە ژىرەۋە نوسرابوو... ((زۆر نەينى و تايبەت)) لە ناو لاپەرەكانى
 دۆسيە ھەك دەنگە دەنگ و چىرە چىرپ دەھات: ئەۋەتا، خۆيەتى، بەلى
 ئەۋە... فرىشتە خان گوتمى: ئەۋە تۆى؟ بەلى منم نامناسىيەۋە؟ جارىكى
 كە دەستى نايەۋە بە دوگمە ھەكدا... دەم و دەست فرىشتە ھەككى دۆزەخ
 ھات... قۆلى گىرتم و بەردىمى بۆ ژوورى لىكۆلىنەۋە... دوو دەست لە
 دىۋارى ژوورەكە ھاتنە دەرى و ھەك گاز گىرتىم. دەنگىكى قەبەى
 ترسناك لە دىۋارەكە ھاتە دەرى گوتمى: ئەزانى ئەۋ دەستە كىيە تۆى
 گىرتۈۋە؟ ئەۋە دەستى دادپەرۋەرىيە، دادپەرۋەرى...! لە ھەر شوئىنكى بى
 دەتگاتى، لە گۆرستان، تەنانت لە دۆزەخىشدا.

مىشە كەرانە: ئەۋ ھەموو بەسەر ھاتە كەچى نەخۇم نە كەسىشم دى دەم
 بىكاتەۋە، ھەموو شىتەك لەۋى پۇچىيە. ديارە لىرەش دەستى دادپەرۋەرى
 ھەر دەگاتە ھەژاران. دوايى ھىنايا نەھۋلىكى زۆر گەورە، خەلىكىكى
 يەكجار زۆر دانىشتىبۈۋەن، گوتم: بەلكە خىمىك يان ناسىاويكى خۇم
 بىيىنم، لە بەردەمى ئەۋ خەلكە ئافرىدەتەك دانىشتۈۋە ھەردۈك چاۋى
 بەسراۋەتەۋە... تەرازۋىيەكى لە بەردەم دانرا بوو...! لەۋەى بەردەم
 پىرسى: ئەۋە كىيە؟ گوتمى: ئەۋە فرىشتەى دادپەرۋەرىيە، گوتم: ئەى بۆ
 چى بەسراۋەتەۋە؟ بۆ ئەۋەى كەس نەبىنى و جىاۋازى نىۋان ھىچ
 كەسەك نەكات. بۆ ئەۋەى كە كۆرىكى شۇخ و شەنگ ھاتە بەردەمى بە

گویژەری کردارەکانی دادگاسی بکات بەلام لەوی شتیکی زۆر سەیرم دی
 ئەویش ئەوە بوو کە پیاویکی زۆر ناشیرین و پەزا گرانم دی لە دوا
 فریشتەکەوه وەستا بوو جار جارە کراسە ئاوریشمیە سپییەکی
 فریشتەیی دادی هەڵدەدا یەو و سەری دەکرد بە ژێر کراسەکی دا و
 دووبارە سەری دەردەهێنایەو هەواڕیکی دەکرد: کە من نەمدەزانی دەلی
 چی... دووبارە پرسیمەو: ئەو پیاو کێ؟ گوتیان: نایناسی! ئەو پیاو
 بێ شەرەفە، خۆپرییە شەیتانە...! گووتم: ئەو بۆ وا
 دەکات؟ گوتیان: لەبەر ئەوەی هەموو پوژیک لێرە سەدان هەزار خەلک بە
 پێ دەکەن، نۆرە پێی لەم دەکەن... گووتم: کەوابی لێرەش دادپەرەری
 نییە... یەکیک گووتی: تێناگە؟ هەموو پوژیک فریشتەیی داد هەوار
 دەکات چارەنوسی شەیتان تەنها بە دەستی خۆی گەورەیه... نۆرەم
 هات گەیشتمە بەردەمی فریشتەیی داد و تەرازوو لێی پرسیم: هۆی
 مردنت چی بوو؟ لەبەر ئەوەی چووم بۆ هەوینە هەوار و ئازادیم
 هەڵبژارد، گووتی: یەکەم تاوانت ئەوەیه میزت بەرەو قیبلە کردووه، دووهم
 تاوانت شتی زۆر نا بەجی و دژ بە ئاینت نویسووه، لەوەی تەنیشت منی
 پرسى: لە دنیا دا کارت چی بوو؟ وەلامی دا یەو: ((پێکھێنەری کاری
 سینکسی)) فریشتەکە گووتی: پێی دەچی کاریکی دیار و شیواو بێ، ئەو
 کارە کەرتی تایبەت بوو یان سەر بە یەکیک لە وەزارەتەکان بوو؟ کەرتی
 تایبەت بوو بەلام پەییوەندیمان لەگەڵ هەموو وەزارەتەکاندا
 هەبوو، کارتان چی بوو؟ کابرا گووتی: ئێمە بازرگانی خوشەویستی
 بووین، کەچی گەجەر و گوجەر پێیان دەگووتین ((گەواد)) کاتیک
 دۆسیەیی گەوادەکیان لە ناو تەرازوووە کە دانا، دەنگیک لە بەرزاییەو

ھات گووتی. ئەی ئادەمیزاد لەبەرئەوێ ئەو پوژەری کە لە خەستەخانە
 لە دایکێکی داوین پاک ھاتویتەتە خواری منالیک لە تەنیشت تو لە
 دایکێکی بی ئابووە لە دایک بوو. بە ھۆی ھەلەئە کارمەندانی
 خەستەخانەکەو ھەڵبۆن. توایان داو ھە نافرەتە بی ئابووەکە، تو بووی
 بە گەواد و ئەویش بە پیاویکی گەورە. لەبەرئەوێ لێرە دادپەرەوێ
 سەرورە بریارماندا جیگایەکی تاییبەت لە بەھەشت بو
 دانین... راستەوخۆ کارتیکی سەوزیان دایە دەستی. بە بەردەمی مندا
 بەرەو بەھەشت کەوتە پێش ئەوێ لە من تێپەر بیت پیم
 گووت: پێرزیاییت لێ دەکەم، کەچی بە تورپەییەو ھەلەئە دامەو، کاکە
 راستە من بەرەو بەھەشت دەپۆم بەلام من لە تەمەنی پەنجا و پینچ
 سالیدا مردووم واتە چل سال گەوادیم کردووە، ئەگەر لە تەمەنی ئەو
 و پینچ سالیدا مردبام ھەشتا سال گەوادیم دەکرد، جیگایەکی زۆر
 باشترم دەست دەکەوت. دەنگیک لەسەرەو ھات: لەبەر ئەوێ ((کەری
 تۆپیو)) نوسینەکانی دژی ئایین و خوا بوون لاوانی ولاتی بو پیش
 کەوتن ھان داو ھەڵبۆن بێخەینە دۆزەخو... گەوادەکە
 گووتی: کاکە نوسەر زۆر بە داخەو، گووتم: سوپاست دەکەم بەلام
 کارەکە من راست پێچەوانەئە کاری تۆیە، بریا منیش سی سال ژیا بام
 نە ھەشتا و پینچ سال، ئەوسا فریای ئەو نە دەکەوتم ھەفتا سال
 بنوسم پەنگ بوو ئەوسا ھۆدە و ھەیانیکم لە بەھەشت پی پرابا...

دەسوژت

((کەری تۆپیو))

((نامەى بېست و سىيەم))

((داواین نامەى كەرى تۆپپو كە نايەوئى بە قەرزارى بىمىنېتەو))

داوای ئەوەى دۆسيەكەميان سەرە و بن كردد،بە تاوانى نووسين...
بېرياريان دا بىم خەنە دۆزەخەو،بەلام دۆزەخ بۆ تاوانەكانى من كەم
بوو،بۆيە خستيانمە بنى بنەوەى دۆزەخ...

ميشە گيان بېرت دى لە دونيا چۆن بە دۆزەخ دەيان ترساندين،كە چۆن
ئاگر و گەرمى ھەراسانت دەكات و داواى شوينىكى سارد دەكەيت بۆ
من ھەر وەكو ئەوە وايە دريژە بەژيانى دنيا بدەم سەرمای زستان و بى
نەوتى،گەرمای ھاوين و بى كارەبايى،ھىچ نەبى ليژە كە تاوان باريكى
تازە دىننە ژوورەو،دەرگا دەكرىتەو و تۆزىك فينك دەبينەو ئەوەى
كە من لە دۆزەخ زۆر پىي دلشادم كە ئەوەى ميشە كەرانەى وەك
بەريزت:بە سالى تيشكيش ناتوانن ليئمان نزيك ببەو...ليژە دراوسى
دراوسى بىزار ناكات بەوەى دەنگى تەلەفزيون و راديوكەى بەرز
بكاتەو...ليژە ھەرا و ھۆزيای مندالى گەپرەكى لى نىيە،ھاوارى
عەرەبانە چى و شت فروشى گەپۆك نابىستى و جارى وا ھەيە كە
سەرمای سەختى زستانى ئەویم بىر دەكەويتەو...دەست لەبەر ئاگرەكە
را دەگرم،دەلیم ئۇخەى لەوەتەى ھاتومە ئىژە گەرمم بۆتەو...ميشە

كەرانه ھەرچەندە دۆزەخ زۆر ناخۆشە، بەلام ليرەش ھىندى شتى خوش ھەن... بۇ نمونه ليرە كيشەى نىوان خاوەن خانوو و كرىچى نىيە. ھەرگىز كەل و پەلى مالى فەرمانبەر نابىنى لەبەر قەرزارى ھەراچيان بكن. ليرە زۆر تاوانبار ھەن بەرگەى گەرمى و نازارى دۆزەخ ناگرن. ئەندام پەرلەمانىكى لىيە... ھاوارى كردوو: ئەگەر بىتو ھەلم بژىرن ولات دەكەم بە بەھەشت. بەلام دواى ھەلبژاردن خوى لە ھەوادارەكانى شار دۆتەو، بۇ تەنھا جارىكيش نەيان ديوە.

ميشە كەرانه چۆن لە دۆزەخى ژياندا تەنھا جارىك چووم بۇ ھاوينە ھەوار... ليرەش بە ھەمان شيوە پوژىك برديانين بۇ بەھەشت، بۇ ئەوەى بزائين ئەوانەى لە دنيا چاكەيان كردوو چۆن ئەوەى پاستى بى چووين بۇ بەھەشت، بەلام نەمانتوانى ھەموو بەھەشت ببينين. بەلام لەو بەشەى كە من تىيدا گەرام كۆشكىكى گەرەم بينى. باسى جوانىكەى بەدەم ناكرى. لەناو پاستى باغىكى قەشەنگ و گەرەدا دروست كرابوو، ھەرچار دەورى بەگول داپشرابوو ھەموو لايەك ھەر ئاوو كانى بوو...

تابلۆى قەدەغەكراوى بەھىچ جوړىك نەدەبينران... پرسیم ئەو كۆشكە جوانە كىي تىدا دەژى... گوتمان ھى پياويكە كە لەدنى چاكەو خىرى كردوو... خەستەخانەىەكى گەرەى بۇ نەخۆشى سيل دروستكردبوو... ليرە لەجياتى ئەو چاكەىە ئەو كۆشكەيان پىداو...

واتە پياو لەژياندا دەبى چاكە بكا. چاكەش پارەى دەوى، گووتم باشە ئەو پياو ئەو پارەىەى لەكوى ھىناو.

گوتیان تۆ دياره له گۆی گادا نوستووی لهوی به دهیان کارگهی هه بوون.
تهنانهت کرێکارهکانی خۆی تووشی نهخۆشی سیل ده بوون. لهو
خهستهخانهیه بهخۆپای چارهسهر دهکران.

میشه کهرانه گیان: که گه پراینه وه بۆ دۆزهخ پیاوێکی ناسیاوی خۆم
بینی که چهند سالیك دواي من مردبوو زۆر دلم پێی کرایه وه. دهنگ و
باسی دنیا و ئیوهه لی پرسی: گووتی: چیم لی ده پرسی: گووتم: له تاس
و له هه مام گووتی: تاس هه مان تاس و هه مام هه مان هه مام، ئیسته ئه و
هه مامانه بوونه ته شوینی ئاسه واری ولات، نۆژهن کردنه وه یان قه دهغه
کراوه.

خوشکی شیرینم میشه کهرانه گیان: ئه وه کۆتایی و دواين نامه ی منه بۆ
تۆی خوشه و یست، ئه و نامانه په نگه له دنیا بایه خێکیان هه بی. کۆیان
که وه و بیانبه بۆ به پریوبه ره کۆنه که م، تا به چاپیان بگه یه نی و بلاویان
بکاته وه، له قازانجه که ی په نجا لیره قه رزه که ی من هه لگریته وه... مه گهر
هه ر ئاوا بتوانم قه رزه که ی خۆم بده مه وه. خوا حافیزی هه میشه ییم و
سلاوی کۆتایی دواين نامه م پێش که ش به به ریزت.

چاوه کانت ماچ ده که م

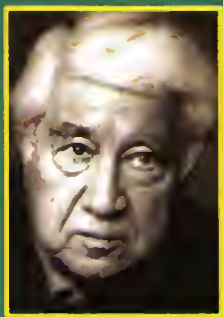
سلاو. سلاوم بۆ زیندووه مردووه کان

ئه گهر تۆش مردی خوا عافوت بکات.

برات

((که ری تۆپیو))

کۆتایی

كەرى تۆپىو

لە راستىدا ناسىنى عەزىز نەسىن كاريكى دژوار نيه ،
بەھۇى ئەو شىۋازە گالتە ئامىزىيەو دەتوانىن لەگەل
چىرۇكنووسەكانى دىكە جوداى بكەينەو .

عەزىز نەسىن تاكە نوسەرە كە ئەتوانىت ژيانى نىو
كۆمەل لەژىر كراسى شىرىن خەندەو بەختە بەردەم
خوينەرەن . بەپرەوى من لەم كاردەشدا سەرکەوتنى
تەواوى بەدەست هېناوە چونكە ئەودەندى من ئاگاداربەم
هەموو چىرۇك و رۆمانەكانى بەتەواوى زمانە
زىندووەكانى دونياوە وەرگىرپاون و خوينەرى تايبەتى
خۆى هەيە

ئەم بەرتوكەش يەككە لەرۆمانە ناوازەكانى عەزىز
نەسىن

HAREM

لە پەلەكراوەكانى خاتىرى چاپ و پەلەكراوەكانى خاتىرى چاپ